DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

XXXIX. Nr. 23 | Redakcija: GLenmore 5-7281 | PENKTADIENIS (FRIDAY) | KOVO - MARCH 26 D., 1954 M. | Administracija: GLenmore 5-7068 | 10 CENTŲ

Sen. McCarthy ir Stevenso byla

McCarthy ir Stevenso byloje dabar tąsomasi dėl klausimo: ar McCarthy, kaip komisijos narys, gali duoti klausimus liudininkam. Klausimas keliamas dėl to, kad komisija sprendžia ginčą tarp sen. McCarthy ir kariuomenės sekretoriaus Stevenso. Respublikonų lyderis Knowlandas ir eilė kitų senatorių nori atkalbėti McCarthy, kad jis atsisakytų nuo teisės klausinėti ir pasitenkintų tik savo parodymais. Senatorius sakosi, kol jis esąs komisijos narys, jis nori naudotis to teisėm, kurias turi kiti nariai, nors jis sutinka komisijoje nebalsuoti.

Spauda aiškina, kad jei McCarthy neatsisakys nuo klausinėjimo, tai jis ir Stevens bus nelygioje padėtyje, nes McCarthy advokatas, o Stevens biznierius.

10,000 lavonų

Amerikos kariuomenė manevruodama T. Rytų vandenyse, vienoje saloje rado po kalnu labirintus net keturių aukštų ir juose 10,000 lavonų, aprengtų japonų uniformom. Ištisos eilės buvo nusišovę į galvą. Prieš 9 metus čia vyko kautynės su amerikiečiais, kurie buvo apsupę visą salą.

Mirė Dr. A. Mačiūnas

Po mėnesio sirguliavimo ketvirtadienio rytą, kovo 25, New Yorke Doctors Hospital ligoninėje mirė Dr. inž. A. Mačiūnas, buvęs inžinierių sąjungos New Yorko skyriaus pirmininkas. Paliko žmoną, dukterį ir sūnų.

LONDONAS PRANEŠĖ

Egipto vyriausybei, kad visas derybas dėl Sueso kanalo srities laiko netrūkusias.

PIJAUS XII SVEIKATA

tiek sustiprėjo, kad jis pirmusyk po ligos jau galėjo išvykti iš namų į Vatikano sodus.

DĖL BEDARBIŲ

prekybos sekretorius Weeks paaiškino, kad kovo mėn. bedarbių skaičius nustojęs augti; 10,000 darbininkų vėl priimta automobilių pramonėje. Rodanti gerėjimo žymių ir prekyba.

500 METŲ MERGINA

Chilėje vienas asilų varovas kalnuose 17,000 pėdų aukštyje oloje rado leduose įšalusį merginos indijonės lavoną. Kūnas buvo visai nesugedęs. Specialistai pripažino, kad ji galėjo būti mirusi prieš 500 metų. Kai lavoną nugabeno į slėnį, iš ausų ėmė tekėti kraujas.

• **Massachusetts** aukštosios technikos mokyklos dėstytojas Dr. H. C. Hottel paskelbė, kad namam apšildyti jau galima pasinaudoti saulės energija. Tik techniškai toji energija dar perbrangi — dvigubai brangesnė nei dabartiniai energijos šaltiniai.

RIPON, WIS., kur prieš 100 metų įvyko pirmas respublikonų partijos suvažiavimas, buvo uždegta milžiniška žvakė.

Dujos baisesnės už atominę bombą

Amerikos kariniai autoritetai patvirtino, kad prie Denver yra fabrikai, kurie pagamino ginklą, baisesnį už atominę bombą — dujas, vadinamas GB, kurios per 30 sekundžių užmuša žmogų. Dujos neturi kvapo nei skonio, nei matomos. Jos dedamos į sviedinį kaip skystis.

"Denver Post" rašo: "Karinė dujų svarba dar didesnė nei atominių ginklų. Esant patogiam vėjui, panaudotos dujos gali sunaikinti visą gyvybę mieste, ir toks miestas, priešo nesugriautas, pateks į kitas rankas su visais įrengimais, fabrikais, kurie per kelias valandas galės vėl veikti, nes jie nebus sugriauti ir neturės radioaktyvinio spinduliavimo."

Prieš šias dujas jau išrastas taip pat vaistas — atrophinas.

SU GUMINIU apsiaustu ir kauke tarnautojas, dirbąs karinėse įmonėse Rocky Mountain. Ten gaminamos tokios stiprios dujos, kad žmogų gali užmušti per 30 sek.

Taip lengvai klausimus išsprendžia

Jeruzalėje Jungt. Tautų sudarytoji paliaubų tarp Izraelio ir arabų komisija svarstė Izraelio reikalavimą pasmerkti Jordano arabus už Izraelio autobuso užpuolimą ir vienuolikos žydų nužudymą. Komisijos pirmininkas amerikietis pareiškė, kad jis nuo balsavimo susilaikys. Tada Izraelio atstovas pareiškė, kad jis toliau nemato prasmės dalyvauti svarstyme ir išėjo. Klausimas, kas kaltas, buvo iš darbų tvarkos išbrauktas.

Atėnuose nuplėšė Anglijos vėliavą nuo informacijos patalpų ir sudegino, protestuodami prieš tai, kad Britanijai laiko Kipro salą, kuri turi priklausyti Graikijai.

Andrej ragino mylėti net priešus

Sovietų laikraštis "Literaturnaja Gazeta" pranešė, kad Andrej Semkin, 26 metų, buvo statybos inžinierius. Savo žinioje esantiem darbininkam jis dėstydavo ir komunistinius mokslus. Buvo manoma, kad jis kylanti komunistinė žvaigždė. Bet paaiškėjo, kad jis sekmadieniais slaptai eidavo į nedidelius namelius, palypėdavo ten į greitosiom paruoštą paaukštinimą ir laikydavo pamaldas. Maskvinis laikraštis pasipiktinęs, kad Semkin tose pamaldose, užuot kalbėjęs apie darbo palaimą "net ragino melstis už savo priešus." Ir priduria: "Tai moralinės degeneracijos vaizdas."

Jau buvo "Darbininke" rašyta, kad atsiranda Rusijoje žmonių, jaunų žmonių, kurie išganymo ieško Evangelijoje, ir dėl to juos nukišą į koncentracijos lagerius. Vienas iš tokių yra ir šis Andrej. O kiti Andrej... Andrej Višinskij, Andrej Gromyko keliui į Evangeliją jau perseni, bet jie niekad nebus perseni keliui į Berijos likimą.

NEW YORKO MOKYTOJAI

aukštesniosiose mokyklose grasina streiku, jei nebus pakeltas atlyginimas.

Europos politika iš naujo išalo

Vokietija pasiruošus ginkluotis, bet Prancūzija sukliudė

Bonnoje viskas paruošta Vokietijos kariuomenės 12 divizijų organizuoti. Pagrindas bus savanoriai. Pradžiai numatyta tik 150,000. Jau dabar susiregistravo 130,000. Jie bus šaukiami, kai tik bus patvirtintos Europinio saugumo bendruomenės sutartys.

Tačiau kaip tik tas tvirtinimas susilaukia vėl naujų kliūčių. Pirmiausia tai

Vokietijos konstitucijos pakeitimas

Aukštieji komisarai įspėjo Vokietijos vyriausybę, kad Vokietijos konstitucijos pakeitimas, kuris įgalino Vokietiją organizuoti kariuomenę, dar yra reikalingas komisarų pritarimo, nes Vokietija tebelaikoma okupuotu kraštu.

Šitas priminimas sukėlė Vokietijoje didžiausio pasipiktinimo. Vokiečiai kaltina Prancūziją, kad tai padaryta jos iniciatyva. Dėl tos audros Amerika ir Anglija susirūpinusios ir skatina Prancūziją, kad greičiau šitam konstitucijos pakeitimui pritartų.

Kita kliūtis — tai **Saaro kraštas.** Prancūzija nesutinka, kad Vokietija stiprintų savo ūkinius ryšius su Saaro kraštu. Tam reikalui kontroliuoti Prancūzija pareikalavo sau veto teisės. Derybos nutrūko. O be sutarimo su Vokietija dėl Saaro krašto Prancūzija nesutinka tvirtinti europinės bendruomenės sutarčių.

Prancūzijos min. pirm. Laniel iš naujo paskelbė, kad sutarčių tvirtinimo reikalas atidedamas, kol neįvykdytos sąlygos — kol nesusitarta dėl Saaro krašto, kol Anglija ir Amerika nedavė garantijų, kad Anglija rems europinę bendruomenę ir sykiu su Amerika neatitrauks savo kariuomenės iš Europos. Praktiškai tai reiškia, kad **sutartys prieš Ženevos konferenciją nebus tvirtinamos.** Prancūzija nori pasilikti laisvas rankas derybom su Maskva dėl Indokinijos. Jei ji patvirtins sutartis, tai nesitiki tada nuolaidų Indokinijos klausimu.

Amerika su Anglija čia vėl imsiąsi tarpininkauti. **Būsią pasiūlyta Saaro klausimą bent 5—8 metam "įšaldyti".** Savo ruožtu Dulles pažadėjo Prancūzijai naujos pagalbos Indokinijos kare, kad per vienerius metus Prancūzija galėtų laimėti karą.

RHEE SĄLYGA

Korėjos prezidentas Rhee pareiškė, kad jo atstovas dalyvaus Ženevos konferencijoj tik tou atveju, jei Amerika pasižadės pagelbėti sujungti Korėją jėga, kai nieko neduos visi pasitarimai taikiu būdu tam pačiam tikslui pasiekti.

PROTESTŲ PROTESTAI

Maskva pareiškė protestą Olandijai prieš tai, kad ji davė bazes Amerikos aviacijai. Olandija protestą atmetė. Kitą protestą Maskva pareiškė Turkijai, kad ji sudarė sutartį su Pakistanu. Ta sutartis yra Amerikos organizuojamos saugumo juostos dalis. Turkijos vyriausybės neoficialiai pareikšta, kad ji atsakys Maskvai, kai tik turės laisvo laiko. Trečias protestas buvo nusiųstas Pakistanui. Pastarajam protestavo ir Indija.

DREBA VALDŽIA DĖL MERGINOS

Italijos vyriausybė gavo naują smūgį ryšium su Wilmos Montesi nužudymu. Paaukojus policijos šefą, vyriausybė pareiškė solidarumą su dabartiniu užsienių reikalų ministeriu Piccioni, kurio sūnaus vardas istorijoje buvo įveltas. Dabar liudininkė ne tik Piccioni vardą pakartojo, bet pavadino jį žmogžudžiu. Iš naujo sukilo banga prieš "supuvimą valdančiuose sluoksniuose."

NUODINGAS ATMINIMAS

Iš gamtos istorinio muzėjaus dingo indijonų nuodingosios strėlės. Policija aliarmavo visą Ameriką, nes užtenka mažiausio įdrėskimo tom strėlėm, ir nuodai radikaliai veikia smegenis ir širdį. Dabar ant policijos stalo jau atsirado rūpestingai susuktos tos strėlės į popierį. Pasirodė, trys berniokai, 11-13 metų, jas buvo nudžiovę "atminimui."

Manhattane John Imperator, 18 metų, nusipirko 13 metų amžiaus automobilį už 30 dol. Nepatiko jam per kietos sėdynės. Jas nuardęs, rado 320 dol.

Eisenhoweris pareiškė

Prez. Eisenhoweris spaudos konferencijoje pareiškė:

— Niekas negali būti teisėju savo byloje (tai buvo taikoma McCarthy);

— Nedarbas dar nesąs toks didelis, kad vyriausybė turėtų imtis krizės programos;

— Amerikos nusistatymas dėl Kinijos nepasikeitė ir dabartinėm sąlygom Amerika nepritars priimti kom. Kiniją į JT.

PENTAGONAS PAAIŠKINO,

kad per penkerius paskutinius metus iš kariuomenės buvo atleisti 590 karininkų ir karių saugumo sumetimais. Gandai apie nepatikimo elemento gausumą esą išpūsti.

LIETUVIAI IR UKRAINIEČIAI SUKILĖLIAI VORKUTOJE

Papildomai patvirtinama, kad Vorkutos stovyklose kalinių sukilimas tikrai buvo.

Pranešama taip pat, kad jam vadovavo ukrainiečiai ir lietuviai.

Vergų sukilimas Vorkutoje, arktinės Rusijos sostinėje, per tris tūkstančius kilometrų geležinkeliu nuo Leningrado — tai naujas, ligšiol negirdėtas ir taip sunkiai įtikimas dalykas. Ir ne vienam tokią žinią teko priimti su nepasitikėjimu.

Tad pirmas klausimas: iš kur toji žinia apie sukilimą?

YRA DU LIUDININKAI

Pirmiausia tai Brigita Gerland, vokiečių žurnalistė, kuri buvo suimta 1946 ir Vorkutoje praleido septynerius metus; tik 1953 liepos mėn., kada sukilimas dar nebuvo baigtas, ji buvo išleista ir grąžinta į Vokietiją. Jos pranešimas buvo pirmiausia paskelbtas Londono "Observer" ir Šveicarijos "N. Zuercher Zeitung", paskiau New Yorko "Herald Tribune."

Kitas liudininkas tai vokiečių gydytojas Joseph Scholmer, kuris buvo antinacinėje rezistencijoje, 1943 gestapo buvo suimtas, paskui suimtas ir bolševikų ir nugabentas į Vorkutą; ten išbuvo trejus metus ir paleistas 1953 gruodžio mėn. Jo liudijimas buvo paskelbtas vokiečių žurnale "Der Monat" kovo mėn. Jo liudijimas gali būti dar svarbesnis, nes Scholmer išbuvo iki sukilimo galo, o be to jis buvo tuose barakuose, kur brendo revoliucijos idėjos.

Papildomai apie jų pareiškimus paskelbė "Die Weltwoche."

GERLAND APIE REVOLIUCINES NUOTAIKAS

Gerland išsipasakojo, kad Vorkutoje buvo "rūpinamasi" kaliniais tiek, kad jų darbingumas pakiltų, nes brigados turėjo iš aukšto jiem nuskirtą darbo normą atlikti, ir už tai buvo atsakingas lagerio komendantas. O Leningradas buvo suinteresuotas kuo daugiau anglių susilaukti iš Vorkutos.

"Nebuvo numatyta, kad mes mirtume — sakė Gerland — ir mes nemirėme... Mes buvome jiem reikalingi, ir tai mum davė svorio. Tik dėl to buvo galimi ir mūsų revoliuciniai užsimojimai... Revoliucijos nedaromos žmonių, kurie yra desperacijoje, bet tų, kurie tikisi ką nors laimėti... Kas mum galėjo nutikti? Jie mūsų nešaudys. O mes visi buvom 25 metam nuteisti, tai reiškė, kad gyvi iš ten neišeisime."

Politiniai kaliniai, pasakojo Gerland, nuo kriminalinių jau buvo atskirti, ir nors kaliniai buvo už vielų, pirmąsyk Sovietų istorijoje kaliniai galėjo laisviau vienas su kitu susitikti ir išsikalbėti. "Aš kalbėjausi su Leningrado įgulos generol. žmona, su poet. Mandelsta-

(Nukelta į 2 pusl.)

Sovietinė whisky

Maskvoje sensacija: paleista į rinką "sovietinė whisky". Nors už litrą reikia mokėti 24 rublius, apie 6 dolerius, bet ji turi pasisekimo. Reklamoje sovietai skubinasi aiškinti, kad whisky nesąs nei amerikiečių, nei škotų išradimas, o tik airių (kurie su anglais kovoja). Tačiau jie tom pat dienom paskelbė, kad ir sprausminis lėktuvas yra rusų išrastas, tai kodėl negalėjo paskelbti, kad Petras didysis, pramušęs langą į Europą, pirmiausia sutiktą olandą pavaišino whisky.

Amerikos saugumo įstaigos, o taip pat pats prezidentas, esą labai susirūpinę, kad Amerikos vyriausybinės įstaigos ir spauda duoda per daug svarbių žinių priešui.

KOVA DĖL SANTUOKOS

Bonnoje nervingai svarstomas santuokos įstatymas. Yra projektas, kad civilinė metrikacija nebūtų laikoma būtina sąlyga prieš bažnytinę santuoką. Socialdemokratai ir liberalai stoja piestu prieš tokį projektą, nes šitas projektas praktiškai palaidosiąs civilinę metrikaciją.

REIKALAUJA IR ŠVEICARIJOJE KREMLIAUS

Ženevos konferencijos metui Sovietai pareikalavo, kad jiem, vadinas rusam, kinam ir korejiečiam, būtų pavesti trys viešbučiai ir kelios vilos, kurios būtų visiškai jų žinioje, kaip Kremlius. Šveicarijos vyriausybė neįmano, kaip tuos reikalavimus patenkinti.

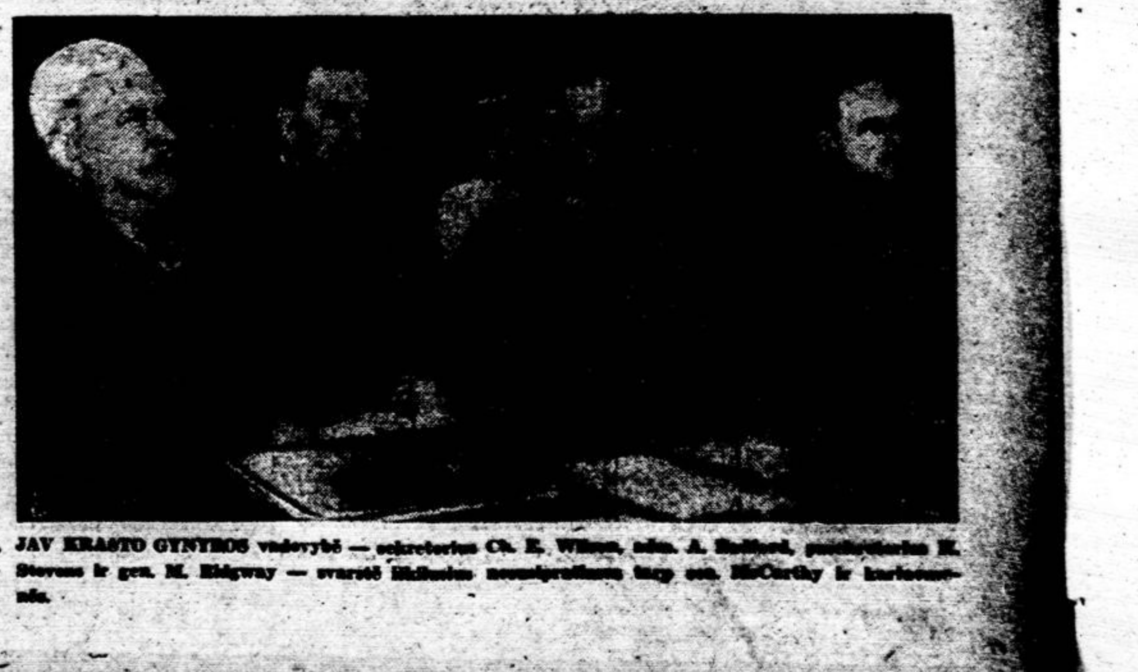

JAV KRAŠTO GYNYBOS vadovybė — [illegible] Ch. E. Wilson, adm. A. Radford, [illegible] Stevens ir gen. M. Ridgway — svarstė [illegible] tarp sen. McCarthy ir kariuomenės.

Kai Maskva reikalavo įsileisti įgulas (2)

Nuvežkite žmonai Stalino dovaną

MINTYS DERYBAS NUTRAUKTI

Mūsų delegacija, matydama, kad rusai nenusileidžia ir kad Kremlius ne tik diktuoja, bet pradeda grasinti ir pykti, nutarė apie derybas painformuoti Lietuvos vyriausybę. Buvo kilusių minčių iš viso derybas nutraukti.

Iš Maskvos į Kauną skridome Bizauskas ir aš. Vyriausybės posėdyje mūsų pranešimas nebuvo džiugus. Posėdyje paaiškėjo, kad **iš Vokietijos jokios paramos negalime laukti**. Vilniaus krašte stovėjo rusų raudonoji armija. Prieš ją Lietuva buvo palikta viena pati sau. Po ilgų diskusijų vyriausybė nutarė, kad kitos išeities nėra, kad derybų Maskvoje negalima nutraukti, kad su rusų reikalavimais reikia sutikti, bet stengtis dar kiek galima, išsiderėti lengvesnes sąlygas.

Po mūsų grįžimo iš Kauno Kremliuje pasireiškė dar didesnis rusų spaudimas. Molotovas griežtai pradėjo reikalauti, kad savitarpinės pagalbos sutarties galiojimas būtų numatytas 20-čiai metų, nors latvių ir estų pasirašytose sutartyse buvo numatyta ne 20, bet tik 15 metų.

STALINO IR MOLOTOVO "GARANTIJOS"

Derybos Maskvoje užtruko visą savaitę. Paskutinis posėdis Maskvoje spalių 9 d. naktį pasibaigė tik po vidurnakčio. Po 1 val. nakties tame pačiame Molotovo darbo kambaryje buvo pasirašyti trys dokumentai: savitarpinės pagalbos sutartis, slaptas sutarties priedas, kuriame buvo pažymėta, kiek gali būti rusų kariuomenės Lietuvoje ir žemėlapis, kuriame buvo paženklintos Vilniaus k r a š t o dalys, grąžinamos Lietuvai. Lietuvos vardu pasirašė Urbšys, Tarybų Sąjungos — Molotovas. Pasirašymo akte dalyvavo dar Stalinas, Vorošilovas, Ždanovas.

Po pasirašymo buvo užkandžiauta. Užkandžių metu Molotovas ir Stalinas "bažijosi", kad Tarybų Sąjunga nei per savo karines bazes, nei per komunistų partiją nemananti kištis ir nesikišianti į Lietuvos vidaus reikalus.

Molotovas priminė Stalino pasakytą derybų metu mintį, kad Lietuvos komunistus sutvarkyti esąs Lietuvos vyriausybės reikalas.

KĄ NUTYLĖJO STALINAS, PASAKĖ MOLOTOVAS

Tą pačią dieną 4 val. p.p. Molotovas buvo užprašęs visą Lietuvos delegaciją ir mūsų atstovybės vyresnius tarnautojus į Kremlių. Per pietus įvyko mažas, bet įdomus incidentas su užsienių prekybos komisaru Mikojanu. Mikojanas, gerokai išgėręs, pradėjo ginčytis su greta jo sėdėjusiu Bizausku. Stalinas, tur būt, norėdamas baigti Mikojano - Bizausko ginčą, paprašė Mikojaną pasakyti tostą. Mikojanas karščiuodamasis pradėjo pasakoti apie Tarybų Sąjungos geraširdiškumą Lietuvai, tuo tarpu **komunistai Lietuvoje neturį laisvės**. Įsikarščiavęs Mikojanas, padėjęs ranką ant krūtinės, pakeltu balsu pasakė: "Man širdį pjauna." Nuotaika susidarė mums, lietuviams, tikrai nejauki.

STALINO TOSTAS

Pietų pabaigoje buvo pasakytos dvi pagrindinės kalbos: Molotovo ir Stalino.

Stalinas padarė trumpą Lietuvos istorijos apžvalgą. Jis nuolat minėjo Lietuvos liaudį, kiek ji kentėjo nuo rusų žandarų, lenkų ponų, vokiečių įsibrovėlių ir nuo savųjų bajorų, dvarininkų ir valdovų. Priminė rusų santykius su lietuviais, kalbėdamas ne apie kovas, bet apie bendradarbiavimą. Kalbėjo apie Lietuvos saugumą, kuris tik dabar, pasirašius savitarpinės pagalbos sutartį, galėsiąs būti tikrai garantuotas. Dar kartą pabrėžė kad Tarybų Sąjunga jokiu būdu **nemananti kištis į Lietuvos vidaus reikalus**. (Ši mintis buvo pabrėžta ir Molotovo kalboje). Savo kalboje Stalinas pašiepė didžiarusius, kurie, esą ne visada supranta mažąsias tautas. Stalino kalba buvo baigta jo linkėjimu, kad Lietuva vėl pasiektų tokios galybės, kokią ji turėjo Vytauto laikais. Ši pabaiga buvo netikėta.

Po pietų buvo paruošti staliukai lošti kitoje salėje. Prie Stalino staliuko buvo Urbšys ir Bizauskas. Po ilgesnio pasikalbėjimo Stalinas paėmė nuo stalo dar nepradėtą vyno bonką ir čia pat suvyniojęs ją į "Pravdą" padavė Bizauskui: "Nuvežkite tai savo žmonai kaip draugo Stalino dovaną."

Tai buvo grubus ir nemalonus gestas. Niekas kitas iš delegacijos narių tokios Stalino "malonės" nesusilaukė. Ir vis dėlto 1941 m. Bizauskas buvo suimtas ir išvežtas į nežinomybę.

MOLOTOVO PAREIŠKIMAI

Trims savaitėms po sutarties pasirašymo praėjus, 1939 m. spalio 31 d. SSSR liaudies komisarų tarybos pirmininkas ir užsienių reikalų komisaras Molotovas SSSR Aukščiausioje Taryboje, be kitako, pareiškė:

"...Būtų klaidinga tvirtinti, kad šios sutartys sudaro SSSR kišimąsi į Estijos, Latvijos ir Lietuvos vidaus reikalus, kaip tai mėgina įrodytų įvairūs užsienio spaudos organai. Kaip tik atvirkščiai — sutartyse formalai pripažintos pasirašusių šalių suvereniteto nepažeidžiamumas ir iškilmingas patvirtinimas nesikišimo į kitos valstybės vidaus reikalus.

"Šios sutartys remiasi abipusiu pripažinimu sutartis pasirašiusių šalių politinės, ūkinės ir socialinės santvarkos. Sutarčių tikslas yra sustiprinti taikingo bendradarbiavimo pagrindus ir gerus kaimyninius mūsų tautos santykius. Laikydamiesi abišališkumo principo, mes žiūrėsime, kad pasirašytos sutartys lojaliai ir tiksliai būtų vykdomos. Mes pareiškiame, kad gandai apie Baltijos valstybių sovietizaciją gali tarnauti tik mūsų bendrųjų priešų ir įvairių prieškomunistinių provokatorių interesams."

Tai buvo 1939 m. spalio 31 d., o 1940 m. birželio 30 d. tas pats Molotovas pareiškė sovietų pastatytos Lietuvos "liaudies vyriausybės" "užsienių reikalų ministeriui" prof. V. Krėvei-Mickevičiui: "**Jūsų Lietuva, kaip ir kitos Baltijos valstybės, bus įjungta į tarybinių respublikų šeimą.**"

Redakcijos prierašas. Sekam šiuos atsiminimus, kaip širdies krauju pieštą paveikslą, kuriame susitvenkęs bolševikinis cinizmas, klasta, smurtas ir pasityčiojimas. Bet negalime nejausti nepasitenkinimo ir ano meto Lietuvos vyriausia valdžia, kuri čia papasakotus faktus apie Lietuvos išparduvimą slėpė nuo visuomenės. Ne tik nuo masės. Ir visuomenei vadovaują veikėjai nebuvo painformuoti.

Tas painformavimas nebūtų sustabdęs invazijos, bet jis būtų padėjęs pasiruošti katastrofai — reikiamus turtus, kapitalus, žmones perkelti laiku į užsienius, sutvarkyti faktinį ir formalinį Lietuvos atstovavimą. Sąmoningai laikydama nežinioje Lietuvos žmones, vyriausybė nei pati neparuošė nei leido pasiruošti visuomenei, tuo nusikalsdama savo pareigom ir tautai.

EPIZODAI IŠ KOVŲ INDOKINIJOJE. Viršuje —prancūzai paima nelaisvėn komunistų partizaną. Apačioje — sužeistas prancūzų legionininkas.

WILLIAM O. DOUGLAS, vyriausio teismo teisėjas, su kitais talkininkais atliko 182 mylių kelionę palei Chesapeake ir Ohio kanalą (Cumberland, Md.), tyrinėdamas, ar reikia tą vietą palikti neliestą (gamtos rezervatas).

Visose Sibiro vergų stovyklose pribarstyta kenčiančių lietuvių

Pro traukinio langą stebėdamas, nedaug tepažinsi vietas ir žmones. Tačiau matai šmėkčiojant atskirus žmonių vaizdus ir pasidarai išvadą, kad visas tas kraštas žmonių gyvenamas. Taip ir vokiečių belaisviai, blaškomi iš vienos darbo vergų stovyklos į kitą, pastebėjo ir čia ir ten lietuvių. Ir iš jų pasakojimų susidarai vaizdą, kad visas tas tolimosios Rusijos kraštas yra pribarstytas lietuvių — kenčiančių, žūstančių, bet palikusių gerą vardą tarp tų, su kuriais jiems teko bendrai kentėti. Iš Eltos Informacijų atpasakotų pasikalbėjimų su tais grįžusiais vokiečiais duodame čia sutrauktus jų pareiškimus.

Ferdinandas S., dirbęs pietiniame Urale, Ufos srityje, pasakoja, kad kartą prie geležinkelio šakos, ėjusios į Taškentą, rado prekinį traukinį, iš kurio moterys mojo rankom. Arčiau priėjus, pasisakė esančios lietuvės. Jos buvo atskirtos nuo savo vyrų. Kur jas vežė, nežinojo. Traukinys buvo labai ilgas; moterys buvo jame sugrūstos kaip gyvuliai. Paskum traukinys nudundėjo Taškento kryptimi.

K. Sch. pasakojo 1949 dirbęs Mzenko stovykloje, netoli Oriolo. Ten 1949 liepos - rugsėjo mėn. daug kartų matė stiprių ginkluotų sargybų lydimus traukinius, vežusius tremtinius. Transportai daugiausia buvo pabaltiečių. **Lietuviai buvo beveik išimtinai iš Kauno ir Vilniaus apylinkių.** Kai vokiečių karo belaisviai mėgindavo prieiti arčiau ir ką smulkiau patirti, sargybos šaudydavo.

Bruno Sp., dirbdamas netoli Kijevos, daug kartų matė tremiamųjų transportus.

Ewaldas Sch. 1945 buvo paimtas prie Seirijų, iš ten perkeltas į Alytų, paskui 10 metų nuteistas į Uralą. Urale buvęs priskirtas prie atskirosios lietuvių darbo brigados. Vienos brigados brigadininkas buvo Antanas Jauniškis. Ten buvo lietuvių kunigų, teisininkų ir paprastų darbininkų. Su lietuviais tiek jis, tiek kiti jo draugai sugyveno labai gerai.

Arno K. pasakojosi buvęs suimtas prie Karaliaučiaus 1948. Ten pat buvę ir 10 lietuvių karių. 1950 Vilniaus kalėjime buvęs drauge vienoj kameroj su 100 lietuvių, kurie buvo nubausti 25 metams ir buvo dalimi transportais išsiųsti į Rusiją. Ypač daug jų esą Vorkutos srityje. **Įvairiose vietose stovyklų esą sudarytų tik iš vienų lietuvių.**

Frans G. pasakojo, kad lietuviai, kurie savo noru ar prievarta tarnavo vokiečių kariuomenėje, nuteisti 25 metam ir pasiųsti į Vorkutą ar kitas Sibiro stovyklas.

H. N. teigia, kad retai kurioj stovykloj nerasi lietuvių. Dabar jie per mėnesį "uždirba" nuo 50 iki 300 rublių ir gali šiek tiek nusipirkti cukraus, duonos, tabako.

Herta R. pasakojo, kad ir atlikę bausmę lietuviai negali grįžti namo, o esti įkurdinami kur nors Sibire, Urale ar vidurinės Azijos stepėse. Po Stalino mirties buvo paskelbta amnestija tiem, kurie nuteisti mažiau kaip 5 metam (mūsų žiniom, amnestuoti buvo kriminalistai nusikaltėliai, ne politinai. Red.). Pasakotoja žinanti dvi lietuves, kuriom toji amnestija buvusi pritaikyta. **Per metus leidžiama parašyti iš stovyklos du laišku.** Ta pati Herta pasakojo, kad daug lietuvių esą invalidai. Daugiau nei kitų tautybių.

Werneris B. sakėsi sutikęs taip pat daug lietuvių. Visi lietuviai, kurie buvo dirbę vokiečių įstaigose, tegul būtų tik grindis šlavę, buvo nuteisti nuo 15 iki 25 metų.

Br. Sp., buvęs Kuršo žiedo karys, pasakojo Bresto kalėjime sutikę lietuvį gydytoją, kilusį iš Kauno ir dirbusį Lycko, Rytprūsiuose, lenkų valdomoj srityje, apskrities ligoninėje. Jis per lenkų kariuomenės pratimus buvęs iššifruotas esąs lietuvis, suimtas ir ištremtas 25 metam.

Karolis Julius H. pasakojo taip pat apie likimą Albino Papečkio, su kuriuo pasakotojas 1953 pavasarį ir vasarą drauge sėdėjęs Sevrdlovsko kalėjime Nr. 1. Jis nuteistas 25 metam. Vokiečių kariuomenei traukiantis, Papečkys buvo patekęs į Vokietiją ir karo galo sulaukė Austrijoje. Bavarijoje baigė gimnaziją. 1947 studijavo Erlangeno universitete. Tais pačiais metais **jis apsisprendė repatrijuoti į Lietuvą**, kur buvo likę jo tėvai. Kiek laiko pabuvęs Lietuvoje pas tėvus provincijos miestely, paskui stojo į mokytojų seminariją Vilniuje. Ją baigęs buvo paskirtas vidurinės mokyklos mokytoju. 1951 buvo paimtas į kariuomenę ir tarnavo Sverdlovske. Ištarnavęs trejus metus ir nestojęs į komjaunuolius, pagal garsųjį 58 paragrafą, buvo apkaltintas antisovietine propaganda

KADA MŪSŲ ŠVENČIŲ MINĖJIMAI SAVE PATEISINS

SPAUDA

Vasario 16 minėjimai visur eina maždaug ta pačia tvarka ir programa. Tačiau šiemet po visų tų minėjimų atsirado daugiau kritiškų pastabų spaudoje.

Drauge kovo 3 ir kovo 22 pasisakoma dėl minėjimo Chicagoje. Sakoma, kad pernai minėjimas buvęs daug geresnis nei šiemet. Nurodomos tos pačios klaidos kaip ir daug kur kitur: "persikalbėjimas", nepasirūpinimas estetiškai minėjimo eigą apipavidalinti.

Z. Kolba "Drauge" kovo 22 tiesiog šūktelia: "Kodėl nepasimokoma iš matytų kultūringų minėjimų? Ar jau pamiršta, kad tie patys lietuviai lageriuose sunkiausiomis aplinkybėmis pasirodydavo svetimtaučiams gražiausiai. O čia lietuvių sostinėje — Chicagoje dar dvelkia minėjimuose seniai atgyventas provincionalizmas." Autorius siūlo ateičiai sumažinti kalbas, sustiprinti meninę programą, suorganizuoti dekoratyviai pačią sceną, joje pasirodaančius žmones ir visą programos eigą.

Kitoj lietuvių "sostinėje" — New Yorke jau padaryta pažangos su kalbų trumpinimu. Bet čia kas kita dar sukliūva. **T. Žiburiuose** kovo 11 buvo paminėta, kad "protestuodami prieš pasirenkamą jau kelinti metai bjaurią salę ir prieš šokius, daug New Yorko lietuvių nedalyvavo nepriklausomybės šventės minėjime." Estų nepriklausomybės minėjimas buvęs mokykloje, bet įspūdingesnis už lietuvių.

Iš trečios "sostinės"— iš Toronto J. Greičiūnas **T. Žiburiuose** kovo 4 rašo pageidavimus ateičiai. "Argi negalime apsiriboti viena pagrindine kalba angliškai ir lietuviškai. Būtų gerai, jei kalbą angliškai pasakytų valdžios žmogus." "Oficialiosios dalies laikas turi būti apribotas ir neilgiau kaip valandą. Jei per tą laiką nespėtų visi pasveikinti, užtektų pristatyti atstovaujantį ir padėkoti plojimu." Teisingai autorius kreipia dėmesį į vaikus — jiem reikia ką nors duoti, kad ne tik suaugusieji, bet ir vaikai galėtų pasinaudoti. Tad siūlo: "Visi mes norime poilsio sielai, ko nors stiprinančio. O kas lengviausiai skevrbiasi į svečius, mus ir vaikus, jei ne daina, šokis, muzika ir meniškas žodis? Besekdamas meniškąją dalį, tu pats nubrendi pievom, nuūži miškais, pamatai, sutinki pažįstamus — primirštus veidus, kas buvo taip miela, bet jau nepasiekiama. Nutilus garsams tu nebėgsi galvotrūkčiais pirmas iš salės, bet delsi toje pažįstamų minioje, dalinsies įspūdžiais. Geriau, kad liktų tavo sieloje truputis vietos neužpildytos, negu laukti pabaigos lyg kokio išganymo."

Tos pastabos dėmesio vertos ir tinka ne tik vasario 16, bet ir daugeliui kitų minėjimų.

•

Skaito —knygas ar dolerius? Draugo vedamajame kovo 18 J. Pr. rašo, kad spaudos atgavimo sukaktuviniais metais reikia labiausiai susirūpinti lietuvišku laikraščiu ir lietuviška knyga. Jos padėtį dabar taip vaizduoja:

'Aną vakarą teko išsišnekėti su vienu energingiausių mūsų leidėjų. Su gailesčiu jis konstatavo, kad lietuviškos knygos tiražas paskutinių trejų metų laikotarpyje maždaug perpus kritęs. ...Štai kodėl... praktiškas uždavinys yra ugdyti paprotį, kad švenčių, vardinių ir kitomis progomis geriausia dovana lietuviška knyga; pasiūlyti patarpininkauti knygų apsirūpinimu; pokalbiuose iškelti naujus mūsų vertingesnius leidinius, kad būtų sugriauta tas jau bekyląs kaltinimas, jog mūsų žmonės skaito, tik jau nebe knygas, o dolerius.

LIETUVIAI IR UKRAINIEČIAI SUKILĖLIAI VORKUTOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

mo sūnum, su sūnumis senųjų "bolševikų kovotojų", kurie 1937 valymo metu buvo sušaudyti, su ukrainiečiais, kurie kovojo Banderos vadovaujami, **su Baltijos valstybių rezistencijos vadais**, su jaunom moterim ir senais vyrais, kurie pirmu sykiu savo gyvenime lageryje skaitė Evangeliją ir pasiryžo kovoti prieš Antikristą... Ir kokios diskusijos ėjo vakarais. Apie Puškiną ir Tolstojų, kurių veikalus galėjom gauti iš lagerio bibliotekos, apie Dostojevskio "Biesus" (kurių bibliotekoje nebuvo), apie Marksą ir Engelsą, apie Dievą, apie viltį ir išlaisvinimą, **laukiamą iš Amerikos...** Jūs atrodote tokie skeptiški dėl revoliucijos galimybės Rusijoje. Aš pati nesu dėl to tikra. Bet tikėkite, **Rusija šiandien labiau nei anksčiau yra pilna revoliucionierių.**"

SCHOLMER APIE SUKILIMO EIGĄ

Gydytojas Scholmer pasakojo: "...**pradėjo kasykloje Nr. 7 grupė darbininkų, kurie buvo atgabenti iš kito lagerio, iš Karagandos. Tikriausiai jiems** buvo pažadėję geresnes sąlygas ar gal net laisvę, ir dabar jie staiga pasijuto įstumti į mūsų žiaurų gyvenimą 68 laipsnių platumoje. Jų įtūžęs atsisakymas anglis kasti ir krauti apėmė ir kasyklas. Nr. 14-18 ir 29. Generatorių darbininkai prisijungė... Liepos mėnesio streike dalyvavo apie 14,000 vyrų, ir jis truko kelias savaites... Vorkutos komendantas gen. Derevenko šaukė susirinkimus vieną po kito, kad perkalbėtų kalinius grįžti į kasyklas. Daugelis iš **sukilėlių vadų, — kurie, kiek žinau, buvo daugiausia ukrainiečiai ir lietuviai, nes jie turėjo geriausiai organizuotas grupes,— buvo suimti.** Kasykloje Nr. 29 kariuomenė atidarė ugnį, ir kaip man paskiau vienas rusų gydytojas pasakojo, **užmuštų buvo 54, sužeistų 200.** Tačiau Kremlius turėjo būti savotiškos baimės gavęs, nes pas mus pasirodė padėties raminti didieji bonzos kaip generolas Maslenikov ir generolas Rudenko" (kuris Rusijai atstovavo Niurnbergo teisme. Red.).

Scholmer dabar samprotauja, kad jeigu būtų buvę bent pora prityrusių streiko vadų, kurie būtų pagrasinę kasyklų sabotažais, rezultatai būtų buvę kitokie. O dabar kaliniai nėję į darbą, bet vaikščioję apie barakus neryžtingi. Paskiau į stovyklą atgabenti kaliniai iš Leningrado pasakoję, kad ten buvę žinoma apie streiką ir jis sukėlęs didelio rūpesčio. Iš kitos pusės pats liudininkas ir kitaip samprotauja: O gal viskas būtų buvę beprasmiška; kaip nuversi tokią karinę galybę. Mes tegalėjom laimėti elgetos trupinius.

Tie trupiniai buvo jau šis tas: gen. Maslenikovas įsakė **barakų duris naktiai neužrakinti; grotas nuo langų nuimti, stovyklos numerį nuo kairiosios rankos ir dešiniosios kojos pašalinti; kiekvieną mėnesį leisti rašyti po laišką — vietoj sykio per metus; kasmet leisti sykį šeimai atsilankyti ir sudaryti instituciją, kuriai galima būtų įteikti nusiskundimus.**

Netrukus — sako gydytojas Scholmer — žiaurioji arktikos žiema baigsis, ir kai oras vėl pagerės, ten vyrai turės savo natūralų sąjungininką. **Bet kaip ir kada patirsime, ką Vorkutoje duos ši vasara!**

Labai gera, mokanti gražiai gyventi knygelė, tinkanti visiem, ypač jaunimui, parašyta

O. SWETT MARDEN

Džiaukis gyvenimu

Kaina tik 70 centų

Gaunama:
"DARBININKO" administracijoj

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

— BY —

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N .Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Žinios ant "sidabrinės lėkštės"

Maskva surenka žinias apie Ameriką per savo agentus konsulatuose, Jungtinėse Tautose, komunistų partijoj, Amerikos valdžios įstaigose. Jiem palengvina darbą pačios Amerikos spauda ir valstybės pareigūnai, kurie daug žinių atviriausiai išpasakoja. Niekur nėra informacija tokia atvira kaip Amerikoje. O gal tuo atvirumu demokratija ir skiriasi nuo totalistinės valstybės, kurioj viskas laikoma po keliais anspaudais?

★

Amerikos informacijoje esti ir sunkiai suprantamų dalykų. Štai FBI direktorius aplinkraščiu įspėjo saugumo įstaigas žiūrėti, kad priešo agentai neįgabentų į Ameriką atominių bombų. Praėjo pora mėnesių nuo to aplinkraščio, ir vienas departamentas jį paskelbė viešai. Tegul ir priešo agentai žino, ko bus ieškoma.... Kovo 1 susprogdinta vandenilio bomba, ir nieko apie tai nebuvo skelbiama. Po dviejų savaičių kongreso atominės energijos komisijos atstovas staiga padrąsina visuomenę; jau turim tokią ir tokią bombą, kurią kiekvienoj vietoj galim išmesti. Prezidentas tuo tarpu stengiasi apie ją nutylėti net ir po kitų dviejų savaičių aiškindamas, kad dar negautos tikslios žinios... Vienam paslaptis, kitam viešuma; vienam skelbtina, kitam nutylėtina.

★

Tokias atviras žinias skaitydamas kartais nenori jom tikėti, nes jos atrodo per atviros. Įtari, kad jom norima kas kitas pridengti. Sakysim, kai ėmė aliarmuoti apie New Yorko visišką nepasiruošimą sutikti priešo oro puolimą, tai ir kilo įtarimas: ar iš tikrųjų taip nepasiruošta? Gal aliarmuoja kitam tikslui — mokesčiam surinkti?... Kai ėmė skelbti apie atominės bombos galybes, ėmei abejoti: ar tikrai ji tokia galinga ar tik priešui norima įvaryti baimės? Kai dabar ėmė reklamuoti jau kitus galingus ginklus — dujas, tai negi tik dėl to, kad jau atominius ginklus turi ir sovietai ir jais nieko nenugąsdinsi? Perdidelis atvirumas verčia juo nepasitikėti.

★

Paskutiniu laiku šia atvira informacija susirūpino FBI direktorius, kuris paskelbė: mes perdaug pasakome Rusijai... Informuotas žurnalistas Drummond "H. Tribune" sako, kad pats prezidentas ir apsaugos sekretorius bei saugumo organai taip pat susirūpinę, kad Maskvai informacijos pateikiamos tiesiog "ant sidabrinės lėkštės". Taigi ateina laikas, kada ir Amerikos informacijos atvirumą turi kontroliuoti atsargumas.

Balfo laukia nauji ir dideli darbai

Pasikalbėjimas su Balfo pirmininku Kan. J. B. Končium

Šį pavasarį sukanka 10 metų, kai buvo įsteigtas Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas. Reikia manyti, kad visuomenei gali būt įdomu prisiminti, kaip kūrėsi didžioji lietuvių šalpos organizacija, kuri per 10 metų nuveikė nemažus darbus ir, gelbėdama tūkstančius mūsų tautiečių, patekusių į karo sūkurius, atliko istorinį vaidmenį. Tuo reikalu buvo kreiptasi į Balfo pirmininką kan. prof. J. B. Končių, prašant atsakyti į keletą klausimų.

Kaip žinom, kan. prof. J. B. Končius yra vienas iš Balfo steigėjų, pirmasis jo pirmininkas ir be pertraukos iki šiol jam vadovauja. Jis šią šalpos organizaciją išugdė, nužymėjo jos kelius ir gaires. Kan. prof. J. B. Končius ir dabar rūpinasi, kad Balfas būtų pajėgus vykdyti savo siekimus, nes jo darbai dar nėra baigti.

Apie 10 tūkstančių lietuvių pabėgėlių dar gyvena vargo dienas. Be to, turint galvoje mūsų tautos skaudų likimą ir tūkstančius vargstančių Sibire, reikia manyti, jog Balfo dar laukia nauji ir dideli uždaviniai.

Tat štai keletas minčių iš Balfo gyvenimo. Jas dešimtmečio proga pateikė spaudai pirmininkas kan. prof. J. B. Končius.

BALFO DIREKTORIATAS pirmojo seimo metu (iš kairės į dešinę) sėdi: Vera Količienė, Ant. Olis, Nadas Rastenis, kun. Dr. J. B. Končius, Nora Gugienė, prel. J. Balkūnas, kun. Ig. Albavičius. (Iš kairės į dešinę) stovi: M. Valdyla (pavaduoja Dr. A. Zimontą), Jonas Tuinila, Elzbeta Samienė, Stasys Gegužis, Antanas Kneižys, Leonardas Šimutis, F. J. Bagočius, Matas Zujus, P. Krianščiukas (pavaduoja P. Millerį), Tamas Matas ir Pijus Grigaitis (pavaduoja J. Bacevičių). Iš čia suminėtų asmenų visą laiką direktoriate išliko ir dirba: kan. J. B. Končius, vicepirm. A. Olis, vicepirm. prel. J. Balkūnas, sekr. N. Gugienė ir dir. St. Gegužis.

Kurios priežastys paskatino steigti Balfą?

— Amerikos lietuvių patriotinė visuomenė daugiausiai buvo sukrėsta, kai 1940 metais Sovietų raudonosios — barbariškosios gaujos įsiveržė į Lietuvą. Jau tada daugeliui parūpo, kas atsitiks su mūsų senąja tėvyne, jos laisve, ir koks bus tautos tolimesnis likimas.

BALFO PIRMININKAS kan. J. Končius, pirmos kelionės metu į Vokietiją, su lietuvių bėglių vaikais.

Todėl Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė tuoj įsteigė specialią šalpos komisiją, kurios tikslas buvo teikti lietuvių tautai pagalbą. Mane išrinko tos komisijos pirmininku ir aš jai vadovavau iki buvo suorganizuotas (visų patriotinių srovių) Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas. Amerikos lietuviai kunigai, įsisteigus Balfui, pertraukė savo šalpos komisijos darbą ir įsijungė į bendrą šalpą. Be to, karo metu pradėjo Amerikoje veikti visų aliantų bendras šalpos fondas — National War Fund, globojamas, sudarius bendrą šalpos fondą, buvo labai svarbu tapti didžiulio National War Fund nariu, kad iš jo galėtumėm gauti daugiau lėšų karo naikinamai lietuvių tautai gelbėti. Mus jau tada pasiekdavo šiurpulingos žinios apie nacių okupaciją Lietuvoje, ypač 1944 m., artėjant naujam Sovietų įsibrovimui. Tada jautrioji ir patriotinė lietuvių visuomenė, susirūpinusi Lietuvos ir jos gyventojų padėtimi, sukvietė į Chicagą visų srovių veikėjus pasitarti.

Kas yra Balfo steigėjai, kada ir kur jis įsteigtas?

— Pirmieji Balfo iniciatoriai bei kvietėjai į bendrą gailestingą darbą buvo Amerikos Lietuvių Tarybos vadai: redaktoriai — Leonardas Šimutis, Dr. Pijus Grigaitis ir M. Vaidila. Jų sukviestas suvažiavimas įvyko 1944 m. kovo 24 d. Morrison viešbutyje Chicagoje. Suvažiavimas nutarė ir įsteigė Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą. Jo vadovybę sudarė 21 direktorius — po 7 asmenis iš trijų didžiulių srovių (katalikų, tautininkų ir socialistų).

Šiame suvažiavime buvo paruošta Balfo konstitucija ir išrinkta 21 direktorius, o jie išsirinko 6 asmenų valdybą. Pirmąjį direktoriatą sudarė: kan. prof. J. B. Končius, kun. Ignas Albavičius, prel. Jonas Balkūnas, Elizabeth Samas, Elzbieta Paurazienė, Leonardas Šimutis, Juozas B. Laučka, Nora M. Gugis, Paul Miller, J. Bacevich, A. Žilinskas, Vera J. Količius, Tamas Matas, Fortunatas Bagočius, Antanas A. Olis, Dr. Anthony Zimont, J. P. Tuinila, Dr. S. T. Tamošaitis, J. Smailis, Stasys Gegužis, Nadas Rastenis.

Į valdybą buvo išrinkti: pirm. prof. J. B. Končius, I vicepirm. adv. A. Olis, II vicepirm. kun. Ig. Albavičius, III vicepirm. Vera J. Količius, sekretorė Nora M. Gugis, ižd. dr. A. Zimont. Tų pačių metų rugpiūčio 15 d. valdyba buvo papildyta IV vicepirm. Nadu Rasteniu ir finansų sekretorium Juozu B. Laučka.

Kokias kliūtis teko nugalėti steigiant Balfą?

— Darbo pradžia buvo nelengva. Ypač sunku buvo gauti iš Amerikos valdžios Balfo pripažinimą. Atrodė, kad kliūtys yra nenugalimos. Roosevelto vedamoji politika mums buvo nepalanki. Be to, valdžios komisijos pirmininkas buvo Davis, nemažas sovietų šalininkas ir autorius knygos "Mission to Moscow."

Taip pat Russian Relief Fund dėjo visas pastangas, kad mūsų organizacija nebūtų priimta į National War Fund. Jie sakė, kad Lietuvą "išvaduoja" iš vokiečių nacių, suteiks lietuviams pašalpą. Bet dirbant energingai ir bendromis pastangomis, mums pasisekė nugalėti visas kliūtis ir 1944 m. liepos mėn. 31 d. Balfas buvo priimtas į National War Fund pilnateisiu nariu.

Atsiekti šį didelį laimėjimą buvo nelengva. Reikėjo daug kelionių padaryti į Washingtoną, ten klabenti įstaigų duris ir pareigūnų širdis. Dėka mūsų sugebėjimų, vieningo ir nuoširdaus darbo, laimėjome.

Ką laikote didžiausiu Balfo laimėjimu jo 10 metų gyvenime?

— Priėmimą į National War Fund laikau didžiausiu Balfo laimėjimu, nes iš minėto fondo

(Nukelta į 4 psl.)

S. T. SEMJONOV

TARNAS

Gerasimas grįžo į Maskvą prieš pačias Kalėdas. Visi buvo išgraibę net menkiausius darbelius, kad tiktai galėtų kiek šventėm ir dovanom užsidirbti. Tris savaites vaikščiojo ir šen ir ten, bet niekas jo nesamdė.

Tas kaimo bernas glaudėsi pas gimines arba pas savo pažįstamus iš to paties krašto. Vargo, tiesa, dar nejautė, pavalgyti gaudavo, bet jį kankino mintis, kad toks stiprus ir sveikas už jokio darbo nusigriebti negali.

Gerasimas jau buvo gyvenęs Maskvoje anksčiau. Vaikas būdamas dirbo vienoje alaus varykloje, kur plovė butelius, paskui tarnavo vienuose namuose. Paskutinius dvejus metus buvo pritapęs prie turtingo pirklio. Galėjo ir toliau ten palikti, bet jį iššvietė namo: savo kaime turėjo stoti į kariuomenę. Bet Gerasimo nepašaukė, o kaime slampinėti jam pabodo. Tiesą sakant, jis buvo ir nupratęs nuo kaimietiško gyvenimo. Jam rodėsi geriau Maskvoje akmenis skaldyti negu kaime rūgti.

Kai vėl atsirado mieste, bet jokio darbo negalėjo nutverti, nebevėrė savo kailyje iš nuobodumo ir dūlinėjimo po gatves. Galima sakyti, nebuvo tokios vietos, kurios jis nebūtų apėjęs, teiraudamasis darbo. Jis aplankė visus savo pažįstamus, klausinėjo beveik kiekvieno praeivio, bet viskas buvo veltui.

Nusiminęs Gerasimas jautė, kad jau tampa našta žmonėm, pas kuriuos buvo sustojęs. Vieni pradėjo jo nekęsti, kiti barami buvo savo šeimininkų, kam priima naktin valkatą. Gerasimas dažnai tik nakčiai ir grįždavo, geriau kentęs badą, negu daręs kam nemalonumą.

✶

Vieną dieną nusibeldė į Sokolnikus, už Maskvos, kur seniai gyveno jo pažįstamas iš to paties kaimo. Tas kaimietis buvo vežiku pas pirklį Žarovą. Tarnavo jau daugel metų, buvo įgijęs pasitikėjimą ir pagarbą. Pirklio akyse jis susidarė vardą savo aštriu liežuviu, kuriuo kitus tarnus nušukuodavo. Ponas dėl to jam visiškai pasitikėjo.

Vežikas svečią mielai priėmė, pavaišino jį arbata ir pradėjo klausinėti, kaip jam sekasi.

— Prastai, — atsakė Gerasimas nužemintu balsu, — visai prastai, Jegore Danilevičiau. Jau kelintą savaitė esu be darbo.

— Ar nesikreipei į buvusį darbdavį?

— Teiravaus.

— Nenori priimti?

— Priimtų, bet jau kitas mano vietoje dirba.

— Aišku. Matai, kas atsitinka su jaunais žmonėm, kurie savo ponam nenorom tarnauja, pameta darbą. Užkerta kelią grįžti. Va, reikia tarnauti taip, kad šeimininkas visada prisimintų buvus gerą žmogų. Kai prireiks grįžti, jis kitą atleis, o buvusį priims. Ar ne tiesa?

— Tiesa, bet ne visi tai gali. Žmonės ne angelai, o tokių ponų, kaip sakote, dabar irgi nėra.

— Kam tuščiai burną aušinti? — atkirto Jegoras. — Imki pavyzdžiu mane. Jei man tektų šią vietą palikti ir dėl ko nors keliauti namo, aš žinau, kad Žarovas ne tik vėl mane priimtų nė žodžio netardamas, bet dar būtų labai patenkintas.

Gerasimas klausėsi nuleidęs galvą. Jis suprato, kad Jegoras gyrėsi, bet negalėjo jam to pasakyti. Jis turėjo taip pat jį girti.

— Aš žinau, — kalbėjo Gerasimas, — yra sunku rasti kitą tokį ištikimą tarną. Jei būtų kitaip, pirklys Jūsų nelaikytų jau dvyliktus metus.

Jegoras gardžiai nusikvatojo. Jam patiko toks užeivio glostymas.

— Aišku, — glostė Jegoras ir pats save. — Jeigu tu būtum taip tarnavęs kaip aš, dabar nebindzinėtum be darbo ištisus mėnesius.

Gerasimas į tai nieko neatsakė.

— Palauk valandėlę, — tarė jam Jegoras. — Aš tuč tuojau grįšiu.

✶

Grįžęs Jegoras pranešė, kad turįs kinkyti arklius ir vežti poną į miestą. Užsirūkė pypkę ir kelis kartus perėjo per kambarį. Paskui sustojo prie Gerasimo ir tarė:

— Klausyk, mano balandėli! Jei tu tikrai nori darbo, aš pakalbėsiu su savo ponu.

— Argi jam reikia žmogaus?

— Nereikia, bet čia yra vienas nekoks tarnas. Jis jau persenęs ir jam sunku savo darbą atlikti.

— Aš atlikčiau, — Jegore Daniličiau. — Aš už Jus melsčiaus visą gyvenimą. Iš tikrųjų be darbo negaliu ilgiau būti.

— Gerai, pakalbėsiu, — pažadėjo Jegoras. — Užeik rytoj pavakary. O čia dar 10 kapeikų — jos tikrai tau pravers.

— Labai ačiū, dėkojo atgijęs Gerasimas. — Tiktai pakalbėkite, padarykite man tą malonę!

— Padarysiu, ką galėsiu, — atsakė Jegoras ir apsisuko išeiti. Gerasimas atsisveikino ir taip pat išėjo.

✶

Jegoras privažiavo prie durų. Iš jų išėjo pirklys Žarovas ir patogiai įsėdo į karietą. Arkliai pasileido risčia į miestą. Žarovas ten turėjo skubių reikalų. Jegoro vėžlintas ten ir pirklys grįžo geros nuotaikos ir patenkintas. Matyti, viskas gerai klojosi. Jegoras tada prie savo pono pritykojo ir saldžiai jį užkalbino:

— Jegore Fiodoričiau, aš turiu prašymą.

— O ko norėtumėt?

— Pažįstu vieną žmogų iš mūsų kaimo, jauną ir gerą vaikiną. Dabar yra Maskvoje ir negauna jokio darbo.

— O ką aš galėčiau jam padėti?

— Priimkite jį pas save.

— Kad man dabar nereikia tarno.

— Galėtume jam pavesti darbą Polikarpo.

— Polikarpo?

— Taip, pone. Polikarpas jau niekam netinka. Jau artėja laikas, kad jį vistiek turėsite atleisti.

Nebūtų padoru dabar be jokios priežasties atleisti. Juk jis tiek metų man dirbo.

— Bet jis veltui nedirbo. Buvo apmokamas. Greičiausia jis turi kelis rublius susitaupęs senatvei.

— Iš kur jis galėjo susitaupyti? Juk ne vienas gyvena. Turi žmoną, kuriai reikia taip pat valgyti.

— Jo žmona dirba padiene darbininkė.

— Kiek ji ten uždirba! Giros puodukui neužtektų.

— O kodėl jis turi jums rūpėti? Tiesą sakant, Polikarpas labai prastas tarnas. Jūs tik veltui išmetate pinigą tam žmogui, kuris laiku sniego nenuvalo ir kitų darbų gerai neatlieka. O kai jam tenka naktį budėti, mažiausia dešimtį kartų užmiega. Jam per šalta tokią tarnybą eiti. Matysite, jums gali tekti vieną dieną turėti reikalo su policija. Švaros inspektorius irgi gali užklysti. Aš nemanau, kad jums būtų malonu turėti reikalo dėl Polikarpo....

— Vis dėlto tai žiauru. Polikarpas man tarnauja jau penkiolikti metai. Jei jį dabar pavaryčiau, būtų nuodėmė.

— Nuodėmė! Argi ką nors pikto jam darote? Badu nemirs. Galės prisiglausti senelių namuose. Ten jam bus dar geriau ir ramiau senas dienas nugyventi.

Žarovas susimąstė.

— Gerai, — pasakė jis po valandėlės. — Pakviesk savo draugą. Pažiūrėsiu, kuo galiu jam padėti.

— Priimkite jį Jegore Fiodoričiau, nesigailėsite. Jis yra geras vaikinas. Aš žinau, tar-

(Nukelta į 4 psl.)

Serafiškasis pašaukimų sąjūdis

Prieš 10 metų Amerikos pranciškonai pradėjo plėsti pašaukimų į dvasinį luomą sąjūdį. Sąjūdis, pavadintas "Seraphic Society for Vocations", yra ordino generolo globoje. Tikslas yra gauti daugiau pašaukimų į kunigus, brolius ir į seseris vienuoles; sutelkti didesnį narių skaičių, kurie per maldą ir atgailą išprašytų daugiau pašaukimų; informuoti tikinčiuosius apie dvasinio luomo kilnumą ir jo reikalingumą; ugdyti pašaukimą jaunimo tarpe, aprūpinant jį reikiama literatūra, lankant mokyklas, rengiant paskaitas, palaikant asmeninį kontaktą ir panaudojant visas modernias priemones, kurios padeda jaunimui išryškinti pašaukimą ir tiesia kelią ne tiktai į pranciškonų ordiną, bet ir į dvasinį luomą apskritai.

Sąjūdžio nariai ir pareigos

Serafiškojo pašaukimų sąjūdžio nariais gali būti visi katalikai vaikai, jaunimas, vyrai ir moterys, vedę ir nevedę, mokyklos, vienuolynai ir t.t. Sąjūdis neturi jokių įstatų, valdybos, susirinkimų, nei nario mokesčio. Tiktai norintieji gali gauti nario pažymėjimą. Svarbiausia, kad narys pasiryžta kasdieną kalbėti bent 3 Sveika Marija prie kunigų Karalienės, kad Ji savo motinišku rūpestingumu pakviestų daugiau darbininkų į savo Sūnaus vynuogyną. Pašaukimų sąjūdis turi ir savo Globėjus. Šv. Bernardinas yra viso sąjūdžio Globėju. Šv. Antanas globoja tuos, kurie rengiasi būti kunigais, šv. Paskalis — broliais, o šv. Klara seselėms vienuolėms. Už sąjūdžio narius ir pašaukimų intencijomis atlaikoma per metus daug šventų mišių centriniuose pranciškonų vienuolynuose.

Po 10 metų veiklos pašaukimų sąjūdis sulaukė gražių vaisių. Daugiau kaip milijonas tikinčiųjų kasdieną meldžiasi pašaukimų intencija. Pašaukimų direktoriai kasmet lanko katalikiškas mokyklas, ruošia paskaitas, rodo filmus, rengia pašaukimų dienas ir suvažiavimus, veikia pašaukimų klubai. Mokyklinio amžiaus vaikams ir jaunimui yra leidžiamas laikraštėlis, kuriame puoselėjami ir keliami pašaukimų klausimai. Katalikiškųjų mokyklų mokytojams yra siuntinėjamos įvairios instrukcijos, kuriose nurodoma, kaip reikia mokykloje saugoti ir brandinti jaunus pašaukimų daigus. Per paskutiniuosius metus Amerikoje pašaukimai į dvasinį luomą labai padidėjo. Pranciškonų naujokynai perpildyti naujokų, gi seminarijos — klierikų. Susidomėjimas vienuolyniniu gyvenimu šiandien yra didelis.

Pašaukimų sąjūdis šv. Kazimiero provincijoj

Lietuvos pranciškonai paskutiniuoju Romos patvarkymu turi rūpintis ne tiktai čia Amerikoje esančios savo provincijos gerove, bet taip pat ir Lietuvos šv. Kazimiero pranciškonų provincija. Dabartinis pranciškonų provinciolas, kuris gyvena Kennebunk Port, Maine, dėl ypatingų sąlygų paskirtas yra abiejų provincijų viršininku. Jis dėlto deda pastangas, kad gautų daugiau pašaukimų į kunigus ir į brolius, kurie dirbs čia nuolat besiplečiančios pranciškoniškosios veiklos baruose, bet ne mažiau jie bus reikalingi ir prisikėlusiai Lietuvai. Atėjus laisvės dienai, reikės pasiųsit į Lietuvą didesnį skaičių kunigų, kurie turės būti pajėgūs atstatyti sugriautus vienuolynus, stoti į darbą, gal būt, labai praretėjusių savo brolių gretose.

Pašaukimų sąjūdis, kuris neša tokius gražius vaisius Amerikoje, jau pradėjo veikti ir lietuvių pranciškonų provincijoje Kennebunk Port, Maine. Dauguma III Ordino narių jau kasdieną meldžiasi pašaukimų intencijomis: kad Dievas siųstų daugiau pašaukimų į dvasinį luomą ir iš lietuvių tarpo, kurie, deja, paskutiniu laiku nėra gausūs. Paskirtas pašaukimų direktorius lanko lietuviškąsias mokyklas, palaiko korespondenciją su jaunimu pašaukimo klausimais, greit aprūpins mokyklas ir reikiama literatūra. Veikia ir klierikų fondas, kuris įgalina neturtingiems siekti kunigystės. Reikia pasidžiaugti, kad jau pradžioje jaunimas parodo rimto dėmesio, tikintieji, mokyklos ir lietuviškosios parapijos nuoširdaus palankumo.

Greitu laiku bus susisiekta su centraliniais lietuvių seserų vienuolynais.

Norintieji gauti platesnių informacijų apie serafiškąjį pašaukimų sąjūdį, terašo šiuo adresu: Rev. Director of Vocation, Franciscan Fathers, Kennebunk Port, Maine.

LIETUVIAI PRANCIŠKONŲ KLIERIKAI, neseniai gavę subdiakonato šventimus Wappingers Falls, N. Y., šį pavasarį bus įšventinti kunigais. Iš kairės — Paskalis Sabas, Gabrielius Baltrušaitis, pranciškonas vysk. B. Kurtz, Afrikos misionierius ir Bonaventūra Tamoliūnas.

BALFO LAUKIA NAUJI IR DIDELI DARBAI

(Atkelta iš 3 psl.)

šalpos reikalams gavome apie $850,000.00 ir visokių valdžios lengvatų, persiunčiant gėrybes į Europą. Be to, per 10 metų Balfas iš valdžios yra gavęs nemažus kiekius maisto ir kitokių gėrybių, kurių vertė yra apie vienas milijonas dolerių. Tai buvo netik materialinis, bet kartu moralinis ir politinis laimėjimas. Lietuvių vardas per National War Fund buvo garsinamas po visą Ameriką. Milijonai plakatų ir atsišaukimų, mūsų pačių paruoštų, buvo paskleisti Amerikos plačioje visuomenėje. Praeityje niekad taip plačiai per spaudą ir radijo lietuvių vardas Amerikoje ir Europoje nebuvo išgarsintas, kaip per Balfą.

Ar mėgino Balf, karo pasibaigus, siųsti pagalbą į okupuotą Lietuvą, ir kuo tos pastangos baigėsi?

— Mūsų organizacijai labai rūpėjo ateiti į pagalbą skurstantiems tėvynėje — karo sunaikintoje Lietuvoje. Darėme visa, kad pagalbą galėtume suteikti. Deja, sutikome nenugalimas kliūtis. Karui pasibaigus, nusileido geležinė uždanga ir negalėjome už jos esantiems broliams ištiesti gailestingą ranką.

Bet buvo dar vienas kelias pasiųsti į Lietuvą pašalpų siuntas. Tas kelias ėjo per rusų (komunistų) šalpos organizaciją Russian War Relief. Ta organizacija sutiko iš New Yorko persiųsti į Lietuvą Balfo gėrybes. 1945 m. per ją pasiuntėme į Lietuvą drabužių, avalynės ir kitų gėrybių, kurių vertė buvo daugiau 50,000.00 dolerių. Bet iki šiol dar negavome jokių įrodymų, kad Balfo siųstos gėrybės būtų pasiekusios Lietuvą. Tais pačiais metais norėjau pasiųsti į Lietuvą Balfo delegatą, kad ten susipažintų su gyventojų padėtimi ir jų reikalais. Tuo atstovu sutiko būti Barbara Darlis, dainininkė. Bet Sovietų konsulas New Yorke Kiselev, vietoj suteikęs vizą Balfo delegatei, tik pavaišino pietumis ir pareiškė, kad jai vizos negalėsiąs duoti, nes atstovaujanti jiems nepriimtiną organizaciją.

Man 1946 būnant Europoje, Balfas pasiuntė į Lietuvą per Amerikos atstovybę Maskvoje medikamentų daugiau negu už 25,000.00 dol. Nesulaukdami žinios apie šios siuntos likimą, 1947 m. asmeniniu laišku užklausiau p. Dubrow, Amerikos atstovybės Maskvoje pirmąjį patarėją, mano gerą pažįstamą, prašydamas, kad jis ištirtų ir man praneštų, kam Balfo medikamentai Lietuvoje buvo išdalinti.

P. Dubrow man pranešė, kad Balfo siunta buvo perduota Sovietų Raudonajam Kryžiui, tačiau ši įstaiga atsisako paaiškinti, kas buvo su siunta padaryta. P. Dubrow kartu pranešė, kad ir jiems neleidžiama pasiųsti į Lietuvą iš Maskvos savo asmenį, kuris galėtų patikrinti žmonių padėtį ir patirti mūsų siųstos šalpos gavimą. Aš manau, kog visiems yra aišku, kad Balfo siunta Lietuvos nepasiekė ir todėl po dviejų mėginimų daugiau nebesiunčiama.

Kokie tolimesni Balfo uždaviniai?

— Balfo uždaviniai vis dar yra labai dideli ir reikalai nemažėja. Likę Europoje apie 10,000 lietuvių yra dideliame skurde. Jie priklauso nuo vietos valdžios labdaros, nes tarptautinės organizacijos kaip UNRRA ir IRO, nustojo veikti. Dabar Balfui tenka palaikyti jų gyvybę. Ypač gaila badaujančių vaikų. Iki 16 metų amžiaus ten yra apie 2,000 vaikų. Nors dabar prasideda emigracija, bet daugiau 75% negalės išemigruoti, ir iki Lietuva atgaus laisvę, Balfui teks juos šelpti ir globoti.

Mano nuomone, Balfo veiklos sritį reiktų praplėsti. Ji turėtų apimti šelpimą visų į vargą patekusių lietuvių, tuo būdu gyvenančių ir Amerikoje. Be to, tektų susirūpinti talentingais ir neturtingais studentais. Tokiems reikėtų duoti stipendijas mokslams eiti, kad grįžę į tėvynę galėtų rūpintis jos atstatymu.

Kaip lietuvių kolonijos geriausiai galėtų paminėti Balfo dešimtmetį?

— Mano nuoširdus troškimas, o kartu ir prašymas, kad visos Amerikos lietuvių kolonijos ir kiekvienas lietuvis patriotas prisidėtų prie to dešimtmečio minėjimo. Būtų gerai, kad ten, kur gyvena didesni būreliai lietuvių, Balfo dešimtmečio proga, surengtų viešų parengimų: koncertų, prakalbų, paskaitų, vaidinimų, piknikų, viešų rinkliavų ir kt. šiais ir panašiais būdais ne vien savųjų, bet ir kitataučių tarpe reikėtų parinkti lėšų šalpai ir iškelti lietuvių tautos kančias komunistų vergijoj.

Būtų prasminga ir naudinga, kad kuris rašytojų sukurtų dramos kūrinį iš pabėgėlių gyvenimo. Mūsų gabūs rašytojai, pergyvenę sunkią būklę Vokietijoje bei kituose kraštuose, turėtų tos rūšies veikalu susidomėti. Manau Balfo valdybai pasiūlyti, kad ji tokiam veikalui parašyti skirtų premiją.

VYSK. JAMES A. FARLEY įteikia Balfo pirm. kan. J. Končiui JAV vyskupų auką $10,000 per pirmąjį Balfo vajų.

Amerikos lietuviškoji visuomenė, o ypač pabėgėliai Europoje, kaip matyti iš Balfo gaunamų laiškų, labai teiraujasi ir rūpinasi Jūsų sveikata. Gal galėtumėte keletą žodžių tarti apie savo savijautą?

— Apie save nesu linkęs kalbėti, nes manau, kad visuomenei tas gali būti, kartais, neįdomu. Nei vienas asmuo nėra nepamainomas; ne nuo vieno manęs priklauso Balfo veikla. Reikalinga, kad visi lietuviai atjaustų savo žmones, esančius skurde, parodytų daugiau dosnumo ir pasiaukojimo artimo meilės darbams.

Esu labai dėkingas visiems, kurie pareiškė užuojautą sunkioje mano ligoje. Ypač esu dėkingas už visų maldas, be skirtumo tikybos. Tikiu, kad tų maldų dėka Dievulis leido man dar gyventi. Sveikata jau tiek pasitaisė, kad net pasižadėjau greitu laiku vykti į Europą su specialia misija, bet ne Balfo reikalais. Suprantama, kad kiek sveikata, laikas ir kitos sąlygos leis, kur tik galėsiu, pagelbėsiu lietuviams bei juos užtarsiu.

Daugiau kaip 38 metus dirbu savųjų žmonių tarpe. Todėl suprantama, kad ir savo tolimesniame gyvenime dirbsiu lietuvių tautos ir jos žmonių gerovei, ypač šiais mūsų tautai sunkiais laikais. Dabar kiekvienas privalome daugiau aukotis Lietuvos laisvinimui — baigė savo pasikalbėjimą Balfo Pirmininkas kan. prof. J. B. Končius.

Antanas Giršalis

LIETUVIŲ KOLONIJA BELGIJOJE

Kadaise daug pasaulio lietuvių dėmesio kreipusi Belgijos kolonija jau sumažėjo iki labai menko skaičiaus. Daug emigravo į Kanadą, Jungtines Valstybes ir keletas į Australiją. Nežiūrint to skaičiaus, lietuviškas veikimas nėra sustojęs. Liežo apylinkėje kas antrą savaitę benediktinė seselė Agnietė moko lietuviukus gimtosios kalbos. Surengiami ir paminėjimai. Reguliariai laikomos lietuviams pamaldos, kurias atlieka Louvaino universitete studijuojąs kun. J. Dėdinas. Lietuviška spauda gana plačiai skaitoma. Prenumeruojama ir Lietuviška Enciklopedija, tik dėl mažo uždarbio sunkiau įsigyti.

Neseniai įsteigtas fondas ark. J. Matulaičio beatifikacijos bylai remti. Fondui vadovauja Vl. Morkūnas.

Kovo 25 išvyko į Jungtines Amerikos valstybes Žitkevičių ir Jurkuvėnų šeimos. Jie dirbo Zwartber kasykloje apie 7 metus.

Nors ir negali konkuruoti su emigracija, tačiau pasitaiko, kad ir naturalus prieauglis didina ten esančių lietuvių skaičių. Sausio 23 d. Vladas ir Jadvyga Mokūnai sulaukė dukrelės, kuri vasario m. 7 d. buvo pakrikštyta Angelės vardu. Morkūnai tikisi šiais metais išvykti į Jungtines Valstybes.

Įvyksta ir nelaimių. Leonas Norkevičius savo bute sunkiai išsinarino nugarkaulį. Padėtis dar tuo sunki, kad kasykloje nėra išdirbęs 6 mėnesių, o savo bute susižeidė, todėl negali gauti pašalpos nei iš ligonių kasos nei iš kasyklos. —z.

Vasario 16 šventė Glasgowe, Škotijoje

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą Glasgowo ir apylinkės lietuviai šventė vasario 28. Minėjimas pradėtas lietuviškomis pamaldomis šv. Luko bažnyčioje, o užbaigtas Blaivybės draugijos svetainėje.

Kun. J. Gutauskas savo kalboje iškėlė amžiną lietuvių tautos ilgesį laisvės ir tas kovas dėl nepriklausomybės. Garbės konsulas Glasgowe adv. A. McGregor pareiškė savo įsitikinimą, kad Lietuva vėl bus laisva. Ukrainiečių atstovas B. Bodnaruk sveikino žodžiu ir raštu J. Stewart, Scottish League for European Freedom pirmininkas ir U. Kinaš, ukrainiečių sąjungos pirmininkas iš Edinburgho. Be to, žodžiu dar kalbėjo "Aušros" draugijos pirm. J. Gudaitis. Jis pabėrė gražių minčių nurodydamas, ką jaunieji lietuviai turėtų daryti Lietuvos laisvei atgauti. Pats kalbėtojas jau yra čia gimęs ir augęs.

Po kalbų buvo suvaidintas iš partizanų gyvenimo vaizdelis "Paslaptingoje zonoje", režisuotas D. Kaniausko. Vaidinimas atliktas be priekaištų ir žiūrovams labai patiko. Glasgowo Blaivybės draugijos choras sudainavo kelias rinktines dainas. Dirigavo J. Serafinaitė, kuri ir kitos mergaitės vilkėjo tautiškais drabužiais, kas dar labiau nuteikė visus patriotiškiau. Po to minėjimo buvo loterija, kurios pelnas paskirtas Tautos Fondo reikalams.

J. Butkevičius

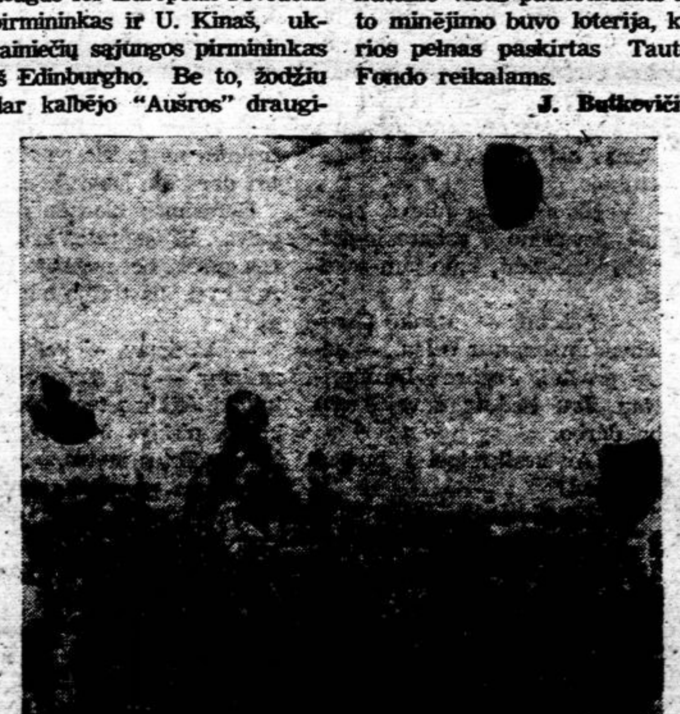

[illegible]

TARNAS

Atkelta iš 3 psl.

naus jums ištikimai ir darbą atliks kuo geriausiai. Ankstyvesnį savo darbą prarado tik dėl to, kad pašaukė į kariuomenę. Jei ne tai, ponas niekada jo nebūtų atleidęs.

★

Kitą vakarą Gerasimas atėjo, kaip žadėjęs, ir pasiteiravo ar Jegoras yra kalbėjęs su savo ponu.

— Pirmiausia išgerki puoduką arbatos, — pasiūlė švytėdamas Jegoras. — Paskui aplankysi šeimininką. Jis nori tave pamatyti.

Gerasimas nerimo. Jam atrodė, būtų nemandagu prisispyrus daugiau dar klausti. Jis išsiurbė du puodukus arbatos ir išsiskubino pas Žarovą.

Pirklys išsiteiravo, kur jis anksčiau gyveno ir ką dirbo. Paskui pasakė, kad sutinka jį imti tarnu ir kad jis kitą dieną jau turi būti savo vietoje.

Gerasimas buvo apstulbintas laimės. Vos tik išėjęs iš Žaravo kambario, skriste nuskriejo pas Jegorą dar kartą jam padėkoti. Jegoras sutiko didžiuodamasis ir mokydamas:

— Žiūrėk, mano balandėli! Gerai atlik savo darbą, kad man gėdos nepadarytai. Juk gerai žinai, kas yra ponas. Jei vieną kartą neįtiksi, baigta su tavim: ramybės jau nebeturėsi.

Grįždamas namo Gerasimas turėjo praeiti kiemą. Iš Polikarpo namų liejosi šviesa. Gerasimui įsinorėjo bent vogčiomis mesti žvilgsnį į vidų, kur jis turėsiąs gyventi. Tačiau langai buvo užuolaidom aptraukti ir pro jas nieko nesimatė. Tik jis aiškiai išgirdo kalbant.

— Ką mes dabar darysim? — klausė moteriškas balsas.

— Nežinau, nieko nežinau, — atsakė vyriškis. — Teks elgetauti.

— Nieko kito nelieka, —pritarė vėl moteris. Vargšai mes žmonės! Dirbome nuo ankstyvaus ryto iki vėlios nakties, diena iš dienos. Kai pasenome — išmeta...

— Nieko nepadarysi. Žinai gi, ponai tik savęs žiūri.

— Visi jie tokie. Nepaiso, kad dirbi ištikimai, metus iš metų, visas savo jėgas atiduodi. Būčiau jaunesnė, eičiau šalyn nuo jų, kur akys neša.

— Nereikia taip jau ir peikti mūsų pono, — ramino vyriškis. — Kaltesnis yra Jegoras. Jis rūpinasi vieta savo draugui.

— Tai tikras gyvatė! Žino, kaip liežuviu malti. Palauk, nueisiu ir papasakosiu, kaip jis vagia pašarą. Tegu sužino, koks jis sukčius ir melagis.

— Ne, moč, to tai nedarysi — nuodėmė, — draudė vyras.

— Nuodėmė? Ar aš ką išgalvoju, netiesą sakau? Tegu Žarovas mato savo akimi, su kuo turi reikalo. Kodėl aš privalau tylėti? Ar dėl to, kad Jegoras sugriovė mūsų gyvenimą? — karščiavosi moteris.

Paskui ji pradėjo dūsauti ir verkti.

★

Gerasimas atsitraukė nuo lango tarytum iešmo perver tas. Jam suėmė širdį, kad jis gali senus žmones padaryti tokius nelaimingus. Dar pastovėjo, palūkuriavo kiemo tamsoje, paskui staiga apsisuko ir grįžo pas Jegorą.

— Ar ką palikai? — paklausė nustebęs vežėjas.

— Nieko... Aš labai dėkoju jum už paslaugą. Dėkoju... Rūpesčių dėl manęs turėjote. Bet... Aš tos vietos neimsiu.

— Ką? —pašoko Jegoras.— Ką tu sakai?

— Aš tos vietos nenoriu. Paieškosiu kitos, — pakartojo ramiai Gerasimas.

Jegoras įdūko.

— Ar kvailiu mane laikai, idiotu? — rėkė jis. — Atėjai čia toks avinėlis: "Padaryk susimildamas, padėk!" O dabar! "Aš to darbo neimu!" Tu akiplėša, tu valkata paskutinis! Šitaip iš manęs pasityčioti?!

Gerasimas nieko daugiau nesakė. Jis raudo nuleidęs akis ir tylėjo. Jegoras piktai atsuko jam nugarą.

Gerasimas sugniaužė kepurę ir išėjo iš kambario. Kiemą jis bėgte perbėgo. Kai atsidūrė gatvėje, giliai atsiduso. Jo krūtinę užliejo šiltas ir malonus jausmas. Gatvėje biro snieguolės. Artėjo Kalėdos.

Vertė S.

KAS YRA DIEVAS?
KAS YRA ŽMOGUS?
KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS SANTYKIAI SU DIEVU?

Šiuos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio seminarijos profesorių: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikale

DIEVAS IR ŽMOGUS

Didžiulio formato 517 p.
kaina: neįrišta — $5.00, kietais viršeliais — $6.50

Užsakymus siųsti:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Spauda uždrausta neteisėtai

Parnočiamieji darbai spaudai grąžinti

DR. J. JANUŠKEVIČIUS

Spaudos uždraudimas buvo Rusijoje legislatūros kompetencijoje, ir jos uždraudimas Vilniaus gen. gubernatoriaus Kaufmano (įsakymas išleistas 1865 rugsėjo 25 d.) neturėjo galiojančios reikšmės. Bet to nežinojo nei pati rusų valdžia nei patys lietuviai.

Tai paaiškėjo tik tada, kai XX amžiaus gale studentas P. Višinskis buvo išplatinęs lietuvių raidėmis išspausdintą vaidinimo programą Joniškyje ir A. Maciejauskas išleidęs Lietuvos žemėlapį ,pavadinęs vietovardžius lietuviškai ir taip pat juos pažymėjęs lietuviškomis raidėmis. Abu iniciatoriai buvo policijos nubausti.

Jie tačiau nepasidavė, ir byla, eidama per visas instancijas, atsidūrė senate, kurio sprendimu gen. gubernatoriaus Kaufmano įsakymas pripažintas neteisėtu, ir kaltinamieji buvo išteisinti.

Tie įvykiai, galima sakyti, nutiesė kelią tolimesniems žygiams spaudai atgauti.

Pradėta nuo koncertų

Kadangi tas klausimas virto administracijos reikalu ir priklausė nuo Vyriausios Spaudos Reikalų Valdybos (Glavnoje Upravlėnije Po Dielam Pečati), tai jau šio amžiaus pačioje pradžioje Petrapilio lietuvių kolonijoje pradėta rūpintis spaudos atgavimu. Pradėta nuo lietuvių koncertų, o paskui nuo vaidinimų lietuvių kalba, kurie buvo rengiami įsikūrusios "Lietuvių ir Žemaičių Labdaringos Draugijos". Leidimai tiems vaidinimams priklausė taip pat nuo Vyr. Sp. Reikalų Valdybos, kuri pavesdavo vaidinamojo veikalo cenzūrą prof. E. Volteriui. (Neprik. Lietuvoje profesoriavo V. D. Universitete Kaune, kur ir mirė).

Kasmet pasikartoją vaidinimai turėjo paveikti rusų valdžią juo labiau, kad Petrapilio universitete be minėtojo prof. E. Volterio buvo lietuvių kalbos žinovų: prof. Baudouin de Courtenay, P. Fortunatov, Bulič ir Lamanski, kurie dėstė lyginamąsias kalbas ir buvo lituanistikos žymūs rėmėjai.

Aukštos pažintys

Taip susidariusios patogios aplinkybės šį tą žadėjo. Ypač daug vilčių suteikė J. Januškevičiaus pasimatymas su Vilniaus gen. gubernatoriumi P. Swiatopolk Mirski. Netrukus jis atsiuntė iš Vilniaus valdininką, kuris įteikė memorialą tuo reikalu Vyriausiai Spaudos Reikalų Valdybai. Kad tas klausimas jam labiau paaiškėtų, susisiekė su komitetu, kurį sudarė A. Dūbinskas ir aš. Komitetas užmezgė ryšius su latviu O. Ravinš. Šis buvo vedęs Lietuvoje dvarininko Neuranto dukterį, kurią ir aš pažinau dar Lietuvoje ir kurt supažindino mane su savo vyru. O. Ravinš buvo labai įtakus žmogus. Jam pasisekė užimti inspektoriaus vietą Elektrotechnikos Institute, kurio globėju buvo iarų sosto įpėdinis kunigaikštis Michail Aleksandrovič. Jau tai priartino O. Ravinšą prie aukšto asmens. O ryšys įgavo žymesnės reikšmės, kad didysis kunigaikštis tapo O. Ravinš vaiko krikšto tėvu. Kokių pasekmių tos aplinkybės turėjo galima spręsti iš to, kad Ravinš netrukus gavo leidimą leisti laikraštį latvių kalba be preventyvios cenzūros. Tą privilegiją turėjo tik ultra monarchistiniai laikraščiai.

Pusryčiai

Ravinšui tarpininkaujant, man pavyko užmegsti ryšį su Vyr. Sp. Reikalų Valdyba. Per jį pakviečiau į žymų restoraną įtakingą Valdybos narį su kuriuo, dalyvaujant O. Ravinšui ir A. Dubinskui, papusryčiavome ir jo palankumą dar laimėjome šimtine rublių. Galėjome būti tikri, kad spaudos grąžinimas — tik laiko klausimas.

Netrukus A. Smilga ir gavo leidimą lietuviškam laikraščiui, kuris paskui buvo pavadintas "Lietuvių Laikraščiu." Man gi teko ruoštis "Žiburėlį" redaguoti. Apie tą trijų vyskupų sumanytą laikraštį neseniai buvo rašyta "Darbininke" (žiūr. Nr. 13, vasario 16 d.).

Negaliu nepaminėti aplinkybių, su kuriomis buvo surištas mano paskyrimas "Žiburėlio" redaktorium.

Laukiamajame su gramatika

Vyr. Spaudos Reikalų Valdybos viršininkas buvo senatorius Zvierievas. Man reikėjo jam įrodyti, kad moku lietuvių kalbą. Bet kaip tai įrodyti? Lietuviškos spaudos nebuvo. Bet tuo metu buvo jau minėtojo A. Maciejauskio išspausdinta Krokuvoje mano lenkų kalba parašyta lietuvių kalbos gramatiką pagal vokišką Schilkopo originalą. Atsinešęs tą gramatiką į laukiamąjį Valdybos kambarį, radau jau apie 30 asmenų. Įteikęs vizitinę kortelę budinčiam labai senyvam valdininkui, norėjau laukti priėmimo pagal eilę. Tačiau valdininkas, nežinau kokiais sumetimais, pažvelgęs į mano trumpo teksto kortelę, pareiškė apgailestavimą, kad kortelėje nepasakyta daugiau, man teksią ilgai laukti. Supratęs gerai senyvą valdininką, nuėjau į artimiausią man pažįstamą spaustuvę, pasidariau vizitinę kortelę su tokiu įrašu: Kovenskoj gub., Poneviežskavo ujezda, Linkovskoj volosti, krestjanin Josif Josifovič Januškevič (Kauno gubernijos, Panevėžio apskrities, Linkuvo valsčiaus, valstietis Juozas Juozo sūnus Januškevič).

Gavęs tokią ilgais "titulais" papuoštą kortelę, valdininkas įnešė ją į viršininko kabinetą manydamas, žinoma, kad aš be eilės būsiu priimtas. Reikėjo tik matyti jo nusiminimą, kai viršininkas vis kitus kviesdavo, bet ne mane. Kur buvęs, kur nebuvęs valdininkas prieidavo prie manęs, matyt, norėdamas mane nuraminti.. Valdininkas, paėmęs kortelę ir peržvelgęs ilgą tekstą, nesigilino į jo turinį ir tur būt laikė mane žymiu asmeniu. Kadangi paskutinis buvau atėjęs, tai buvau priimtas po visų lankytojų.

Mano gramatika buvo jau pasikeitusios rusų valdžios nusistatymo pažymys — ji buvo išspausdinta lietuviškomis raidėmis dar draudimo laiku. Aš juk buvau nusikaltęs prieš veiklančią tvarką, bet apie tai Vyr. Sp. Reikalų Valdyba jau nebegalvojo.

Žinia ateina telefonu

Pagaliau gavau leidimą "Žiburėliui" 1904 m. gegužės 7 d. tas aukštas valdininkas, su kuriuo pusryčiavau, anksti rytą pranešė man telefonu, kad spauda grąžinta. Gavęs žinią, aš tuč tuojau susisiekiau telefonu su Maironiu, kuris tuomet buvo Dvasinės Akademijos inspektoriumi. Sunku trumpais žodžiais išreikšti, su kokiu entuziazmu jis tą žinią priėmė: jis šaukė valio, trypdamas kojomis ir plodamas rankomis. Ir rusiški laikraščiai, kurie nesirgo panslavizmu, pasveikino lietuvius, atgavusius 40 metų draustą spaudą. O aš atsiliepiau tad straipsniu į "St. Petersburge Zeitung", kuriame pabrėžiau rusų valdžios neteisingą elgseną lietuvių tautos atžvilgiu.

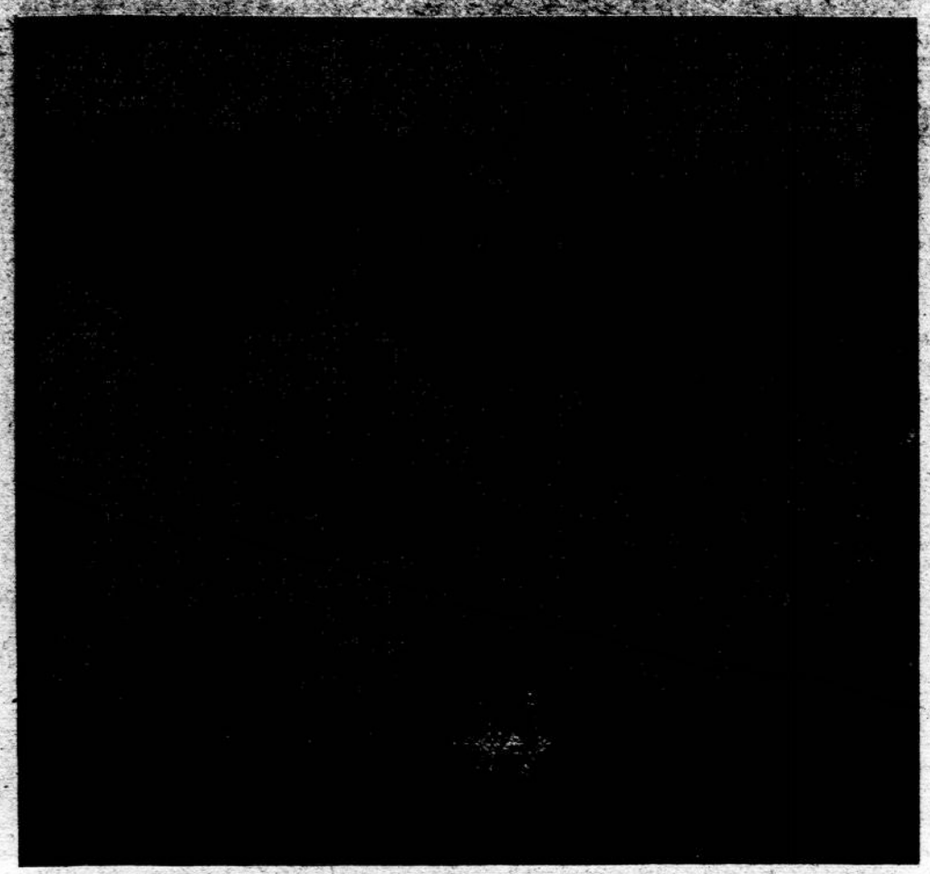

Vilnius — Nuotrauka V. Augustino

Kandidatas į miesto tarybą Elizabethe

Būsimuose Elizabetho, N. J. miesto tarybos atstovų rinkimuose balandžio 20 d. kandidatuoja advokatas

Charles Grinchis

Jis yra aktyvus lietuvis, tautinių ir religinių organizacijų narys.

Gimęs 1920 m. gruodžio 18 d. Elizabethe, baigęs šv. Petro ir Povilo prad. mokyklą, mokėsi Sacred Heart aukšt. mokykloje ir teises John Marshall kolegijoje. Dalyvavo II p. kare ir su Amerikos kariuomene žygiavo Europoje.

Ilgą laiką buvo aktyvus sportininkas, atletas, beisbolo žaidėjas; buvo šv. Vardo drjos pirm. lietuvių šv. Petro ir Povilo parapijoje, aktyvus Lietuvos vytis, Elizabetho skyriaus valdybos narys, Kolumbo vytis, vadovauja Lithuanian Savings and Loan Assn.

Jau aštuoneri metai, kaip aktyviai reiškiasi demokratų sluoksniuose. Tikimasi, kad jis bus išrinktas į miesto tarybos atstovus, kur geriau patarnaus lietuviškiems reikalams.

Adv. CHARLES GRINCHIS (Grinčys) kandidatuoja Elizabeth miesto tarybos rinkimuose.

Aleksandras Balandis,

parapijos choro pirmininkas, vytis, šv. Vardo dr-jos narys, kaip doras ir patikimas pilietis nuo kovo 1 iki 13 d. pakviestas dalyvavo Union Apskrities Teismo Rūmų prisiekusiųjų posėdininkų sesijose.

Vyčių metinė Komunija

Rekolekcijų proga kovo 21 vyčiai ėjo bendrai prie šv. Komunijos ir po mišių Elizabeth Carteret viešbutyje turėjo pusryčius, kurių metu kalbėjo kleb. kun. M. Kemėžis. Naujai įstojusieji buvo prisaikdinti ir keli vyresnieji pakelti į 1-jį ritualo laipsnį. Pusryčiuose dalyvavo ir žodį tarė adv. Ch. Grinčis, kuris kandidatuoja į miesto tarybos atstovus. Jaunoji vytė Ona Matulevičiūtė paskaitė savo parašytą eilėraštį ir jį įteikė adv. Grinčiui.

Metinės rekolekcijos

Parapinės metinės rekolekcijos, kurias vedė T. Modestas Štepaitis, OFM, praėjo pakilioje rimtyje. Vakarais susirinkdavo didelis būrys tikinčiųjų. Iškilmingas užbaigimas įvyko kovo 21 d. vakare, suteikiant Šv. Tėvo palaiminimą su atlaidais.

Dail. J. Subačius

meniškai atnaujino šv. Juozapo statulą, kuri dabar išstatyta altoriuje ir atrodo kaip nauja.

Jau pasirodė spaudoje

garsios Gustreschi knygos lietuviškas vertimas

Dorf Kamiliaus Mažasis Pasaulis

Vertė A. Sabaliauskas 324 p. $3.50

Ši knyga sukėlė visam laisvame pasaulyje didelio susidomėjimo. Savo įdomiu ir linksmu turiniu ras susidomėjimo ir lietuviuose. Gaunama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Marijos metų paminėjimai

Baltimorės arkiv. F. Keough pakvietė visus savo kunigus Švč. Marijos Apreiškimo dieną, kovo 25, atžymėti šv. Mišiomis popiežiaus intencija. Šv. Alfonso bažnyčioje tą dieną 8:30 val. buvo iškilmingos šv. Mišios. Giedojo parapijos mokyklos mokiniai.

Tos pačios dienos 8 val. vakare katedroje buvo šv. Valanda specialiai vyskupijos kunigams. Joje dalyvavo visi mūsų parapijos kunigai su prel. Mendeliu.

Juodukai katalikai

Jau gautas pranešimas komisijos, kuri rūpinasi juodukų ir indėnų tikėjimo reikalais, apie jų misijas 1954 metais. Iš to pranešimo matyti, kad Baltimorės mieste iš daugiau kaip vieno milijono gyventojų yra apie 250,000 juodosios rasės žmonių. Jų tarpe 14,971 katalikas. Jie turi tik jiems skirtas 7 bažnyčias, kurias aptarnauja 15 kunigų. Pereitais metais buvo pakrikštyta 650 juodųjų tėvų kūdikiai ir 204 suaugusieji. Juodukai katalikai turi 9 katalikiškas mokyklas, kuriose mokosi 1,938 vaikai.

Ateitininkų susirinkimas

Kovo 21 d. par. salėje buvo susirinkusi visa Baltimorės ateitininkų kuopa — vyresnieji, studentai, moksleiviai ir keliolika svečių, iš viso apie 60 žmonių. Daugiausia buvo jaunimo.

Susirinkimą pradėjo kuopos pirm. C. Surdokas. Pradžioje išklausyta gavėnios rimčiai pritaikintos kalbos tema "Nepamesk kelio dėl takelio." Susirinkusieji buvo raginami ištikimai laikytis Dievo ir katalikiškų lietuviškų papročių, bet nepaskęsti kasdieniėse smulkmenose ir nepasiduoti nuo Dievo nutolusiai madai.

K. Bradūnas labai suprantamai supažindino su B. Brazdžioniu, kaip poetu. Savo išvadžiojimus parėmė tinkamais šio rašytojo eilėračiais. Tam pačiam tikslui pakviesti padeklamavo šiuos Brazdžionio dalykus: Z. Skinaikytė — Keleivį, V. Jurgelaitytė — Neregio elegiją ir R. Svotelis — Procesiją į Kristų.

Antroj susirinkimo dalyje su savo sugebėjimais pasirodė jaunieji. Savo parašytus eilėraščius skaitė G. Buračaitė, ir V. Bogutaitė. Pianinų skambino N. Bogutaitė ir jos pritariama dainavo M. Makauskaitė. Visus skaniai pajuokino keletas linksmo turinio dalykėlių, kuriuos paskaitė N. Skinaikytė. Jaunųjų laimėjimai tikrai džiuginantys.

Programa susirinkusieji buvo labai patenkinti. Susirinkimas pradėtas Maironio giesmė Marija, Marija ir baigtas ateitininkų himnu.

Antanas Grigaitis,

sulaukęs 62 metų amžiaus, mirė kovo mėn. 17 d. Gedulingosios pamaldos atlaikytos šv. Alfonso bažnyčioje, palaidotas kovo mėn. 20 d. Keliolika metų velionis sirgo širdies liga ir paskutiniais mėnesiais skaudžiai kentėjo. J. M.

NORWOOD, MASS.

Vyčių šventė

Vyčiai gražiai atšventė savo globėjo šv. Kazimiero šventę kovo 7 d. Ryte turėjo savo intencija šv. Mišias, kurias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. A. P. Kneižys. Po mišių salėje turėjo pusryčius, kurių metu tarė žodį kleb. kun. Norbutas ir pirm. D. Perednia ir paskaitą apie šeimos gyvenimą skaitė kun. A. P. Kneižys. Vadovavo dvasios vadas kun. P. Šakalys. Reikia priminti, kad vyčiai bemaž visi yra jau čia gimę ir augę, tačiau jie nesigėdi pasirodyti esą lietuviai. Garbė jiems!

Šv. Vardo draugijos

bendroji komunija buvo kovo 14 per 8 val. mišias, po kurių salėje įvyko pusryčiai. Draugija nutarė vienuolyno statybos fondui sukelti 500 dol. Kalbą apie rožančiaus reikšmę pasakė Vincas Kneižys.

Marijos statula pas mus

Keliaujanti Dievo Motinos statula bus iškilmingai sutikta kovo 31 d. Mūsų bažnyčioje bus išstatyta viešam garbinimui per 4 dienas. Ta proga visi kviečiami lankytis ir pasimelsti bei įsigyti skiriamus jubiliejinius atlaidus. Visi turėtų melstis už pasaulio taiką ir Lietuvos išlaisvinimą.

Misijos

Kovo 31 d. šv. Jurgio parapijoj prasideda misijos - rekolekcijos. Jas ves T. Jonas Dyburys, OFM iš Kennebunk Porto. Ta proga visi turės galimybės atlikti išpažintį ir tinkamai pasiruošti Velykoms. Švalgas

Šv. Kotrynos Moterų Draugija

kovo 28 d. 6 val. vakare, Lietuvių svetainėje, St. George Ave., rodys spalvotas filmas iš Europos valstybių ir gražių miestų. Pamatysit Angliją, Prancūziją, Šveicariją, Italiją su gražiausiais miestais. Taip pat bus parodytas ir garsusis Oberammergau vaidinimas, kuris statomas syki per 10 metų. Bus parodytas ir kovo 17 So. Bostone paradas. Filmas vykusiai pagamintas mokyt. Irenos Jūrėnaitės, kuri pati ir rodys. Įeinant aukojama 50 c. Bus dalinamos trys įėjimo dovanos.

Toki daiktai tik Anglijoj

Viduriniaiss amžiais Anglijos miestai, kad apsisaugotų nuo plėšikų, laivų, išstatydavo pakrantėse sargus. Nors plėšikai jau seniai dingo, bet paprotys Anglijoj liko. Seniausias su tokia sargyba miestelis yra Winchelsea uostas, kuris saugojamas nuo 1380 metų. Burmistras sargui išmoka atlyginimą kiekvieną Velykų rytą 22 su puse šilingų per metus (apie 3 dol.).

Dienraščių skaičius auga

Amerikoje angliškų dienraščių tiražas 1953 siekė 54,048,953. Esą pirmu kartu perkopta per 54 milijonus. Tuo tarpu savaitinių tiražas kiek krites. Statistika rodo, kad dienraščiam nepakenkusi televizija, kurios aparatų Amerikoje esą vidutiniškai apie 25 milijonai.

IŠ VISUR

● **Berniukų vasaros stovyklą** pas pranciškonus š. met. pradės liepos mėn. 4 d. (atvažiuoti jau galima liepos 3 d. po pietų), ir baigsis liepos 31 d. Smulkesnės informacijos bus praneštos vėliau.

● **Marijos Šventųjų metų** trijų dienų kongresas rengiamas Kennebunk Port, Maine, pranciškonų vienuolyne, rugpiūčio 13-15 d.d. prie naujai pastatytos Marijos Šventovės. Kongresas sujungiamas su tradicine lietuvių diena. Prašomi visi jau iš anksto susiplanuoti, kad galėtų kuo daugiau šitame kongrese dalyvauti.

● **M. Milaševičius** vadovauja šv. Jono Kolegijos, Brooklyne, šachmatininkų grupei. Jai priklauso ir A. Jankauskas.

● **J. Šoliūnas,** chicagietis sportininkas ir veikėjas, dalyvauja Wilsono kolegijos šachmatininkų veikloje. Šią grupę sudaro lietuviai studentai.

● **V. Gaškaitė ir D. Valančiūtė,** Illinois universiteto studentės, skaito paskaitas amerikiečiams apie komunizmą ir Lietuvą.

● **Ant. Sabaliauskas** šiais metais baigia elektrotecnikos studijas St. Louis universitete. Jis yra vienas iš Lietuvių Studentų Sąjungos metraščio redaktorių.

● **Ed. Vitkus** šiais metais baigiąs architektūros studijas Illinois universitete, yra Amerikos Architektų Instituto studentų narys.

● **Nauj. Zelandijoje** gyvena apie 200 lietuvių. Iš senų emigrantų yra dvi šeimos. Lietuviai platesnia veikla pasižymi keturiuose miestuose: Dunedine, Christchurchy, Wellingtone ir Aucklande. Daugiausia lietuvių gyvena Aucklande — 64. Ten veikia ir savaitgalio lietuviška mokykla. Yra suorganizuotas lietuviška bibliotekėlė, kur gaunama lietuviškų knygų ir laikraščių.

● **Švedijos** lietuviai savo Vasario 16 d. minėjimą šiemet sujungė su LV visuotinu suvažiavimu ir spaudos atgavimo 50 metų sukaktimi. Paskaitą apie lietuvių kovą už spaudos laisvę skaitė J. Lingis. Į naują LB valdybą išrinkta: arch. J. Pajaujis, dantų tech. Pr. Dūda ir p. Būgienė. Per suvažiavimą Tautos Fondui surinkta 196 šv. kronos.

● **Lietuviškos muzikos** mėgėjai negali apsieiti savo namuose be Čiurlionio ansamblio, Čikagos vyrų choro, A. Šabaniausko, Stp. Graužinio, Aidų okteto ir kitų įdainuotų liet. plokštelių, kurių didžiausią pasirinkimą visoje Amerikoje turi Gabijos knygynas, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Plokštelių katalogai siunčiami nemokamai, o taip pat ir visos plokštelės saugiai persiunčiamos paštu į visur.

GRAŽI MŪSŲ LIETUVA

Jos grožį nepaprastai ryškiai iškelia PULGIO ANDRIUŠIO plunksna premijuotame veikale

ANOJ PUSEJ EŽERO

101 p. Kaina $1.50

Gaunama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

NAKTINĖJE PAMAINOJE (4) — A. SKREPKINIKIS

★ Nuo darbo į saliūną ir atgal ★

Storulis Džems

Džems buvo nedidelio ūgio, vidutinio amžiaus, nuplikęs mūsų pamainos džentelmenas. Jis turėjo pagrindo toks būti — jis Brooklyno priemiestyje turėjo trijų butelių medinuką namą ir, dirbdamas akordinį darbą, svajojo apie 'bangalo" ir apie "carą."

Naktipiečių metu storulis skaitydavo "Daily News". Norėjau pasekti, kuo Džems domisi: kriminaliniais nuotykiais ar kuo kitu. Storulis žiūrinėjo vasarnamių vaizdelius. Tai buvo jo mėgiamiausias skaitymas. Tie vaizdai suteikdavo jam stiprybės tęsti savo sunkų darbą.

Su šiuo storuliu džentelmenu kartais ir pasikalbėdavom, žinoma, rimtai. Paprašytas degtukų, jis rimtai išimdavo juos iš apatinių kelnių kišenaitės ir mandagiai paduodavo. Padėkojus, jis vėl rimtai grąžindavo juos savo sandėlin. Išgirdęs kalbą apie naujus antvalandžius, jis nusišypsodavo. Patenkintas. Tai rimčiausia kalba!

Džekas

Šis jaunas juodukas dirbo gana sunkų darbą ir atrodydavo mieguistas. Dieninėje pakaitoje dirbo jo žmona, jauna, liesa moteris. Rytais, ateidama į darbą, atnešdavo Džekui pusryčių. Su juo kartu atvažiuodavo iš darbo iki Broadvėjau, kur jis persėsdavo į savo liniją. Iš namų tuoj jis išskubėdavo su knygom į mokyklą. Po 8 ar 12 valandų nakties darbo jis dar pajėgdavo mokytis!

Čarlis

Čarlio pradžioj nepastebėjau — jis dirbo kitose patalpose ir pas mus retai tesirodydavo. Tai buvo apie 20-22 metų vyrukas, vokietis, bet vokiškai nė žodžio nemokėjo. Vėliau jis buvo paskirtas prie mūsų darbo. Buvo ramus ir užsidaręs berniukas. Kartą šaltą naktį pertraukos metu jis atsigulė at karučių, bet dėl šalčio negalėjo užmigti. Aš jį užklojau savo megstinuku. Taip Čarlis galėjo snūstelti dešimtį minučių. Naktinėje pakaitoje snūstelti dešimtį minučių — didelis laimėjimas. Už šią mano paslaugą jis liko dėkingas, susitikęs visada nusišypsodavo. Vėliau jis pas nesiklausęs paimdavo mano megztuką, užsiklodavo ir vėl paskui grąžindavo į vietą.

Penktadienio naktį, gavus pėdę, jis prašydavo manęs paaukoti kvoterį bažnyčiai. Jisai buvo protestantas ir pinigus rinko protestantų bažnyčiai, nors žinojo mane esant kataliku.

Jis buvo tvirtos doros jaunikaitis. Jis visada nusisukdavo nuo negražių kalbų, nuo darbininkų peržiūros pornografijos.

Saliūnas

Prieš mūsų fabriką kitoje gatvės pusėje buvo saliūnas. Penktadienio naktį, gavę pinigilius čekius, kai kurie darbininkai, ir aš jų skaičiuje, eidavome saliūnan keisti čekių. Už čekio pakeitimą imdavo kvoterį. Taip pat išgerdavom alaus, vyno ir vėl bėgdavome prie darbo.

Komunistai

Mūsų fabrike tekdavo susidurti vieną kitą komunistą, kurs savo pažiūrų neslėpdavo, kartais net didžiuodavosi. Jie niekuo nesiskyrė nuo kitų darbininkų. Vienas jų, gerai uždirbdamas, dažnai susirgdavo "saliūno liga."

Šiaip darbininkai mažai įdomavosi politika bei socialiniais klausimais. Jų pasaulėžiūros pagrindas — doleris.

Retkarčiais, baigus darbą, 8 val. ryto, prie fabriko mus pasitikdavo gana mandagūs ir gražiai apsirengę vyrai ir moterys, brukdami mums bolševikinę literatūrą, lapelius, propaguodami, ką rinkti miesto valdybon, valstybės ar kongreso pareigom. Jų atsišaukimai dažnai būdavo su progresistų štampu. Šią komunistinę literatūrą kai kurie imdavo, kai kurie ne. Daugelis, paėmę ir pamatę, apie ką rašoma čia pat ant šaligatvio numesdavo. Atrodo, stropiausiu lapelių skaitytoju buvau aš. Man rūpėjo susipažinti su Amerikos komunistų literatūra.

Komunistų agentai niekieno netrukdomi čia darbavosi. O kaip būtų "laisvių šalyje" — Sovietų Sąjungoje, jei kas prie fabriko pakištų darbininkams nekomunistinius atsišaukimus. Kas atsitiktų? Tuoj pat fabrikas būtų apsuptas NKVD kariuomenės su kulkosvydžiais ir tankais. Visi darbininkai būtų areštuoti ir nuvaryti į NKVD. Prasidėtų tardymai ir žiaurūs kankinimai ir rezultate dalis darbininkų būtų apkaltinti sabotažu, šnipinėjimu ir kitais jų trafaretiniais kaltinimais ir sušaudyti.

Aš manau, komunistai yra trijų kategorijų — komunistai dirbą dėl biznio, fanatikai ir tie, kurie pavilioti gražių šūkių, mano jau išsprendę socialinį klausimą. Apie pirmuosius nekalbėsiu — juos gerai pažįstame. Fanatikai dėl savo proto struktūros nesugeba atskirti pelų nuo grūdų, orientuotis painiuose socialiniuose klausimuose. Jiem įkaltas galvon komunizmas yra dogma.

Trečiuosius mūs gali paaiškinti pavyzdys. Prieš bolševikų okupaciją Lietuvos fabrikų darbininkų tarpe buvo galima rasti nemaža prijaučiančių komunizmui. Jie džiaugsmingai sveikino rusų tankus. Po trijų mėnesių jų simpatijos komunistam virto antipatija. Karui prasidėjus, jie griebėsi ir ginklų prieš okupantus.

Šiai trečiajai komunistų kategorijai reiktų leisti tik pamatyti komunizmą tikrovėje ir jie tuoj patys pagytų.

LOS ANGELES teismui pristatato visa eilė žmonių, kurie sakosi turi teisę globoti našlaitį Marquam Wells, 3 metų, kuriam paliko $250.000, kai tėvas buvo nužudytas, o motina pati nusižudė.

LINDEN, N. J.

Buridano asilas

Alfonso Petručio režisuojama vaidintojų trupė pilnu tempu repetuoja trijų veiksmų komediją "Buridano asilas." Pagal dail. Petraičio eskizus Vytautas Kvedaras paišo dekoracijas. Inž. J. Zubavičius tvarko scenos apšvietimą. Darbas vyksta, net malonu žiūrėti. Premjera įvyks balandžio 24 d. Elizabethe, lietuvių salėje.

Žada ratifikuoti genocido

Atsakydamas į Lindeno lietuvių rezoliuciją Vasario 16-tosios minėjimo proga senatorius **Aleksandras Smith** žada iš naujo Senate iškelti genocido konvencijos ratifikavimą ir pagaliau jį pravesti. Tenka priminti, kad senatorius Smith visuomet buvo ir yra nuoširdus lietuvių prietelius ir savo pažadus visada išpildo.

Labai nuoširdus atsakymas gautas ir iš valstybės sekretoriaus **J. F. Dulles**. Jis dės visas pastangas Lietuvai išlaisvinti. Prie atsakymo pridėjo ir tam reikalui specialią savo kalbą.

Kongreso pirmininkas **J. Martin** nuoširdžiai dėkojo už rezoliuciją ir stengsis padaryti viską ką galės Lietuvos išlaisvinimui.

J. Prapuolenis

WATERBURY, CONN.

Balfo koncertas

Balfo veikėjai smarkiai ruošiasi Elzbietos Kardelienės ir K. Smilgevičiaus koncertui. Vietiniai biznieriai ir profesionalai gražiai parėmė programos spausdinimą. Plakatai iškabinti visose apylinkėse. Į koncertą žada atvykti net iš New Yorko ir kitų miestų. Menininkų rimta programa ir kilnus tikslas — padėti artimui — koncertą padaro gavėnios rimties dalimi. Kadangi šiuo metu nėra kitų parengimų, todėl tikimasi susilaukti daug dalyvių. Bilietai parduodami prie kasos. Jokių aukų nebus renkama.

P. J.

VISOS ORGANIZACIJOS PRAŠOMOS PASIRŪPINTI

CLEVELAND, OHIO

Metinis susirinkimas

kviečiamas kovo 28 d. 11:30 val. lietuvių salėje. Visos organizacijos prašomos pasirūpinti, kad jų atstovai šiame susirinkime būtinai dalyvautų. Jie gali būti išrinkti arba visuotiniuose organizacijų narių susirinkimuose, arba paskirti valdybų. Kiekviena organizacija į skyrių deleguoja ne daugiau kaip 3 atstovus.

Susirinkimo darbų tvarkoj: valdybos pranešimai, apyskaitos tvirtinimas ir naujos valdybos rinkimas.

Atvyksta Erdm. Simonaitis

Maž. Lietuvos Tarybos pirmininkas, Vliko narys ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirm. Jo priėmimu Clevelande rūpinasi Alto skyriaus valdyba. Atvykimo tiksli data bus pranešta vėliau.

Pavergtųjų tautų

jungtinis Clevelando komitetas organizuojamas Alto skyriaus valdybos iniciatyva. Šiuo reikalu atskiriems tautiniams komitetams yra išsiuntinėti atitinkami raštai — yra kviečiami komitete dalyvauti latvių, estų, slovakų, slovėnų, čekoslovakų, gudų, ukrainiečių, vengrų ir kroatų atstovai. Jau beveik visi yra sutikę į tokį komitetą įeiti. Dar mezgami ryšiai ir su albanų, bulgarų bei rumunų organizacijomis. Netrukus numatomas sukviesti steigiamasis komiteto posėdis.

Alto skyriaus valdyba

jaučia malonią pareigą padėkoti visiems nuoširdžiai bendradarbiavusiems rengiant didingą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą — koncertą, ypačiai muz. Alf. Mikulskiui ir jo vadovaujamam Čiurlionio ansambliui, solistams J. Krištolaitytei, Ald. Stempužienei ir Alg. Braziui, Radijo Klubo pirm. J. Stempužiui ir bendradarbiams inž. P. J. Žiūriui, laikraščių bendradabiams V. Rocevičiui, V. Jonuškiui, V. Braziuliui, "Dirvos" redaktoriui G. Gaidžiūnui, Bendruomenės pirm. St. Barzdukui, kunigams kleb. J. F. Angelaičiui ir B. Ivananuskui, dail. K. Žilinskui, skautams ir ateitininkams, padėjusiems palaikyti salėje tvarką, ir visiems Clevelando lietuviams, gausiai į minėjimą atsilankiusiems ir jį lietuviškai solidariai palaikiusiems. Altas visų darbą ir pasiaukojimą vertina kaip auką Tėvynės vadavimui.

StP

ŽINIOS IŠ PHILADELPHIJOS

Misijos šv. Kazimiero parapijoj

praėjo su dideliu pasisekimu. T. Juvenalis Liauba, OFM, giliai paveikė kiekvieną, kas klausė jo pamokslų. Jaučiama, kad misijų šventa nuotaika ilgai paliks parapijos ir apylinkės lietuviuose. Misijos užbaigtos įspūdingu krikšto įžadų atnaujinimu ir kryžiaus pašventimu. Labai džiaugiasi tretininkai, kad jų eilės didėja. Angliškai misijas dabar veda T. Gediminas Jočys, taip pat pranciškonas.

Bendruomenės literatūros vakaras

jau čia pat, sekmadienį, kovo 28 d., 7 val. vak. šv. Kazimiero parapijos salėj. programoj aktorius H. Kačinskas, poetas B. Brazdžionis ir rašytojas A. Gustaitis. Tikima, kad vakare dalyvaus visi philadelphijiečiai.

Prel. J. Balkūnas

Loko pirmininkas, šiomis dienomis aplankė lietuvių katalikų veikėjus ir tarėsi lietuvių katalikų Federacijos ir lietuvių Kunigų Vienybės reikalais. Be to, jis aplankė savo prietelius kunigus ligonis — St. Vasiukevičių ir kleb. E. Paukštį, kurie abu sunkiai serga ir gydosi ligoninėse.

Daugiatautis miestas

Philadelphijiečiai kasmet rengia visų tautų muzikinę programą, kuri šiemet bus kovo 30 d. Lietuvių meno ansamblis, vad. L. Kaulinui, ir šiemet toje programoje dalyvauja.

X.

Vasario 16 minėjimas Great Neck, L. I.

Vasario 21 d. Great Neck'o lietuviai iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Vietos katalikų bažnyčioje prel. J. Balkūnas atnašavo šv. Mišias už kenčiančią Lietuvą ir pasakė pamokslą.

Po pietų Kasmočių svetainės salėje, atidarius minėjimą, LB apylinkės pirm. A. Senikui ir sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, buvo pagerbti žuvę ir mirę kovoje už Lietuvos laisvę. Giedant Lietuvos himną, gyvuoju paveikslu buvo pavaizduota dalis Kauno Karo Muziejaus vaizdų bei apeigų Nepriklausomybės laikais. Vaizdus paruošė Sofija Jakienė. Toliau kalbėjo Lietuvos vyčių 103 kuopos atstovas ir svečias dr. B. Nemickas iš New Yorko, pasakęs turiningą kalbą apie Vasario 16 d. reikšmę šiandieninėje kovoje.

Per rinkliavą Tautos Fondui buvo suaukota $243.42. Tai rekordinė suma. Aukojo po $20 — Al. Vasiliauskas; po $10 — L. Vyčių 109 kuopa, V. Arnastauskaitė, M. Cibas, S. Jakienė, M. Kazlauskaitė, F. Navickas, A. Patamsis ir J. Rūkaitė. Kiti aukojo po 5 dol. ir mažiau. Aukų rinkimui vadovavo K. Miklas.

Meninėj dalyj mažieji — V. Aliulionytė ir J. Valkiūnas bei mokinės Ir. Griškauskaitė ir Urbonaitė — padeklamavo patriotinių eilėraščių. D. Aliulionienė, J. Ciplickas, R. Jakas, A. Urbonas ir vietinis vyrų choras išpildė lietuviško žodžio ir dainos pynę — montažą "Ir eisim Lietuvos keliu". Montažą sudarė Jonas Ciplickas. Muz. M. Cibas pritaikė montažui muziką ir pats ją išpildė. Prie montažo pastatymo labai daug pagelbėjo Kęstutis Miklas. Tautinių šokių šokėjų grupė, vadov. Sof. Jakienės, pašoko Kalvelį, Lenciūgėlį, Blezdingėlę ir Polką. Pabaigoje vietos mišrus choras, vad. muz. M. Cibo, sudainavo dainas: Eisiu girion pavaikščoti, Ta mūs seselė Einu per kiemą ir Kur giria žaliuoja.

Pirmininkui A. Senikui nuoširdžiai padėkojus susirinkusiems už tikrai gausų dalyvavimą ir aukas, minėjimas buvo užbaigtas. Jis buvo surengtas ALB Great Neck'o apylinkės rūpesčiu. Pažymėtina, kad minėjime, kuris praėjęs gražiai vieningoje nuotaikoje, nemažai dalyvavo senosios kartos tautiečių.

Čia buvo apsigyvenę daug senosios išeivijos tautiečių, kurių dalis, nesant savos parapijos, nei mokyklos, laikui bėgant nutolo nuo lietuviško tautos kamieno. Ypač tas ryškiai matoma pas jų vaikus, jau gimusius čia. Tiesa, yra keletas išimčių; iš jų — ypač viena, tikrai šviesi lietuviška asmenybė, pavyzdys nevienam šių dienų tremtinių vaikui ar jaunuoliui, kaip reikia būti lietuviu ir mylėti Tėvų šalį, jos nematius. Tai Aleksandras Vasiliauskas-Wesey, buvęs L. Vyčių Centro valdybos pirmininkas.

Great Neck'o Lietuvių vyrų ir mišrus chorai, susilieję ir sudarę Great Necko lietuvių meno sambūrį, kovo 11 d. turėjo susirinkimą, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba: Jonas Daugirdas — pirmininku, Liucija Tomkutė — sekretore ir Antanas Jaučė — iždininku. Sambūris šiuo metu ruošiasi savo metiniam koncertui, kurį numato surengti per ateinančias Sekmines.

C. J—as

Gražinamas šventorius

Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnytinis kiemelis baigiamas gražinti. Lietuviškas kryžius nukeliamas į patį vidurį, aikštelė suarta ir bus apsėta žole. Pagal bažnyčią padarytas naujas ir platus šaligatvis. Prieš bažnyčią iškabinta nauja novenos lenta, kurioje sužymėtos visos pamaldų valandos ir pasodinti ornamentaliniai medeliai.

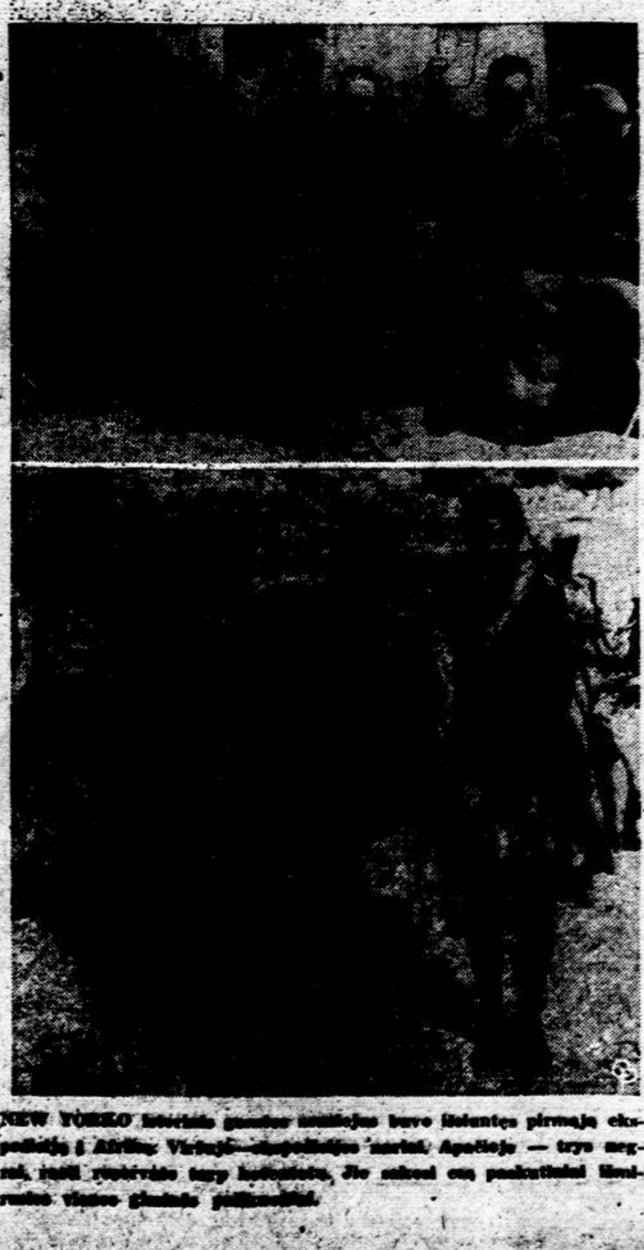

NEW YORKO istorinis gamtos muziejus buvo išsiuntęs pirmąją ekspediciją į Afriką. Viršuje—ekspedicijos nariai. Apačioje — trys negrai, rasti rezervate tarp kalnelių. Jie sakosi esą paskutiniai likučiai vienos giminės [illegible].

"DARBININKO" PIKNIKAI

įvyks šią vasarą:

BROOKLYNE — gegužės 30 — Woodside, L. I. National Park & Hall

LINDENE — birželio 6, Linden, N. J. Lituanian Liberty Park.

BROCKTONE, — liepos 11, Brockton Fair Grounds

PARDAVĖJO AUKA

Dviem šeimom namas, gerai iš lauko apmuštas (new inselbric exterior), 5 kambariai laisvi I aukšte, kiti 5 kambariai už aukštą nuomą išduoti, aliejaus apšildymas, moderniškai įrengta virtuvė, vienam automobiliui garažas. Šis namas yra ramiam rezidencijos kvartale, vienas blokas nuo Atlantic Ave. Arti mokyklos, krautuvės ir miesto susisiekimo linijos. Teiraukis Nr. 2/276.

CORWIN GUTLEBER AGENCY

130-50 Hillside Ave., Jamaica, N. Y. AXtel 7-3320.

IND subway "E" iki Sutphin Blvd. stoties. Užpakalinis išėjimas į 144 St.

Norite geros—meniškos fotografijos?

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobuvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 122 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Skambinti tel. HYacint 7-4677

TELEPHONE: DEARBORN 2-0319 TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD TAKER

Display

COMPTOMETER SCHOOL
Starting Every Monday
751 W. Chicago Ave.
East Chicago, Ind. (4 Corners)
Start your course any Monday night, 3:30 p.m. to 6 p.m.
6 p.m. to 8:30 p.m.
Industry needs you—that's why we're here.
East Chicago 4006
Felt & Tarrant Mfg. Co.
Mary Peterson, Mgr.

Stop at COLETTIS
PIZZA
Cocktail Lounge and Restaurant
W. Chicago Ave.
Pietūs patiekiami nuo 11 A.M. iki 2 P.M.
Mes patiekiame geriausius itališkus valgius: Pizza, Spaghetti, namie gamintus Ravioli, kepsnius, kotletus (chops).
Kartą užėję, Jūs vėl grįšite.
Nuosaikios kainos. Laisvai pristatome Pizza.
Pasinaudokite mūsų pasiūlymu: Šis skelbimas vertas 50 c. mokant už bet kurio didumo Pizza.

JŪSŲ NUOLATINIS PASITIKĖJIMAS YRA MUMS PARAMA
KARWOWSKI VAISTINĖ
Mes kviečiame savus draugus lietuvius
3600 DIVERSEY
Tel. SPaulding 2-7185

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Povilas Vaitonis, buv. Lietuvos ir Kanados meisteris, įtrauktas į Kanados valstybinę komandą, kuri dalyvaus rugsėjo mėn. pasaulio pirmenybėse, Buenos Aires.

Kanadiečiai, įgavę naujų pajėgų iš Europos (Vaitonis, Bogatyrchuk ir kt.), tikisi geriau pasirodyti, negu 1939 pasaulio p-bėse. Tuokart Kanada laimėjo 2 vietą paguodos varžybose iš 11 valstybių, neįėjusių į baigmę. Lietuva pasirodė tose p-bėse geriau, negu Kanada, užėmusi 12 vietą baigmėje (iš 27 valstybių).

New Yorko lietuviai dalyvaus šių metų B lygos pirmenybėse, kaip ir pr. metais. Besirengdami toms p-bėms, šachmatininkai renkasi kas penktadienis į LAK patalpas nuo 8 v.v. Naujuoju šachmatų vadovu išrinktas Juozas Vilpišauskas, 352 Stanhope St., Brooklyn 21, N. Y.

M. Botvinnik, besirungdamas Maskvoje su V. Smyslovu, 24 partijų matčo dėl pasaulio p-bių, laimėjo dvi partijas ir trečią baigė lygiom.

Chess Review, vasario nr paminėjo Illinois open p-bių laimėtojus, kurių tarpe Povilas Tautvaišas, the defending champion, placed fifth with 4½—1½.

Romas Venckus, lošdamas Bostono Technical School šachmatų komandoje, laimėjo tašką rungtynėse su Arlingtono mokykla.

Įdomus palyginimas. Lietuvos komanda, dalyvaudama pasaulio pirmenybėse, dukart įveikė Prancūziją ir dukart baigė lygiomis. Prancūzijos komandoje lošė pasaulio meisteris Aliochinas. Pasekmės: 1933 Folkestone 2½-1½; 1935 Varšuvoje 2-2; 1936 Muenchene 5½-2½ ir 1939 Buenos Aires 2-2. Pastarose mūsiškiai sulošė šitaip: Mikėnas-Aliochin lygiom, Vaitonis - Gromer 0-1, Luckis-Kahn 1-0 ir Tautvaiša su Rometti lygiom.

Amerikiečiai numato tokį sąstatą birželio rungtynėms su Sovietų šachmatininkais New Yorke: S. Reshevsky, Larry Evans, R. Byrne, G. Kramer, I. Horowitz, A. S. Denker, M. Pavey ir A. Bisguier.

Iš Maskvos atvyksta 16 vyrų su Botvinniku, Smyslovu ir kitais.

R. W. MATHENY, "judo" instruktorius demonstruoja skautam savo sportinį meną (March Air Force Base, Cal.).

SPORTAS

Hoboken FC — LSK 2-0 (1-0)

Mūsų vienuolikė užsitikrinusi sau tvirtą pasilikimą New Yorko DAFB aukštojoj lygoj, jau visiškai apsnūdo. Štai praėjusio sekmadienio rungtynėse po menko (gal net silpno) žaidimo pralaimėjo Hoboken FC 2-0. Priešininkui daugiau įvarčių pasidėti neleido mūsų gabus vartininkas Vitols, gi priešininkų vartininkas dėka mūsų žemiau kritikos žaidžiančio puolimo negavo visiškai darbo. Liūdna, kad mūsų vyrai nenori suprasti tų prisiekusių žiūrovų, kurie ar lietui ar sniegui ar šalčiui spirginant visad su jais būna. O dar labiau liūdna, kad kai kurie sportininkai pamiršta, kas yra sportininkas...

Antroji vienuolikė nelaikomu Belecko garbės įvarčių parsivežė 7-1 pralaimėjimą.

Beje, žodis vienuolikė čia gal netiktų, nes tik septyni vyrai gynė komandos garbę, kitiems gi atrodo oro sąlygos buvo nepalankios.

Šį sekmadienį New Yorko valstybės taurės rungtynėse lietuvių pirmoji vienuolikė susitinka su tolimojo Schenectady Rangers. Rungtynės žada būti gana įdomios, nes mūsų vyrai stengsis pataisyti žiūrovų akyse savo vardą, gi Rangers savo eilėse turi keletą stiprių žaidikų. Rungtynių pradžia 3 val.

12.45 lietuvių antroji Dr. Maning taurės rungtynėse bandys sudoroti Pfaelzer FC. Po truškinančios pergalės prieš latvius (6-0) tikėsimės ir čia mūsų laimėjimo.

11.30 lietuvių jauniai grumsis su GAAC jauniais. Taigi futbolo mėgėjai turės progos matyti net trejetą rungtynių, kas dabartiniu metu yra didelė prabanga.

Visos rungtynės bus mūsų aikštėje, New Farmers Oval, Metropolitan Ave.

Šį penktadienį Lietuvių Atletų klubo krepšinio penketukas susikibs su New Yorko latvių rinktine. Rungtynės įvyks James Adams gimnazijos salėje, Rockaway Blvd ir 101 Ave., Ozone Park, 9 val. vak.

Ant. Bg.

New Yorko šachmatininkai

kovo 26 pradeda amerikiečių Metropolitan Chess League's pirmenybes. Žaidime dalyvauja šie lietuviai: J. Galminas, V. Kulpavičius, V. Malinauskas, Z. Merkevičius, M. Paškevičius, J. Repečka, E. Staknys, A. Šukys, S. Trajanas, S. Vasiliev ir J. Vilpišauskas. Pirmasis susitikimas įvyksta 26 vakare 7 val. su Westchester Bronx C. C. Bronxe. Žaidėjai renkasi LAC patalpose lygiai 7 val.

Margam pasaulyje visaip būna...

Madinkit odas ant krokodilo

Australijos vyriausybė uždraudė medžioti krokodilus. Anglai taip pat Nilo upės dalyje įsteigė krokodilams rezervatą. Eg. krokodilai, taip naikinami kaip dabar, gali netrukus visai išnykti. Damos, kurios avi krokodilo odos batukais ar nešioja krokodilo odos rankinukus, krokodilams negailestingos kaip ir krokodilai, nes jų pareikalavimam tenkinti 1935 buvo suvartoti 5100 krokodilai, o 1952 buvo pareikalauta net 133,200.

Teisingas veidrodis

Paryžiuje viename madų salione jau vartojamas veidrodis, kuris parodo "teisingai", t. y. iš dešinės rankos ar veido nepadaro kairiojo kaip ligšioliniai veidrodžiai.

Nemigos klubas

Londone Mrs. E. Rachl įsteigė nemiga sergančių klubą. Jo nariai susiskambina naktimis telefonais ir gali paplepėti per visą nemigos naktelę. Panašus klubas yra Amerikoje. Čia klubo nariai susirenka draugėn praleisti nemigos nakties.

Visas sandėlys

Neapolyje, Italijoje, buvo padaryta operacija vienam artistui, kuris cirkuose rydavo kardus. Gydytojas iš jo vidurių išėmė 28 atlenktus peiliukus, 8 raktus, 3 šaukštus, 323 pinigėlius ir šimtus stiklo šukių.

Pienas ir galva

Gyvulininkystės bandymų stotyje Beltsville buvo patikrintos 696 karvės ir rasta, kad juo karvės galva ilgesnė, juo daugiau karvė duoda pieno.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, plaučių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apšviečiamas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-8
Mokslus baigęs Europoje

123 E. 86th STREET — NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
B A N G A

340 RIDGEWOOD AVE. — BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Tel. EVergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.

MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. — GLENDALE 27, N. Y.

DISPLAY

Auto Body and FENDER REPAIRS Collision Work
MIKE DWAN EST. 1933
1404 Blondell Ave. TA 3-8755 Westchester Sq. Bronx 61, N. Y.

SCHMIDT'S FARM RESTAURANT
Caters to Receptions, Dinners, Outings, Etc. — Large or Small
4 BASEBALL DIAMONDS
HANDBALL AND HORSESHOE COURTS
Fort Hill Rd. and Jackson Ave. West of Scarsdale, N. Y.
Music Saturday from 9 P. M.
Telephone: SCarsdale 3-1204
Ample Parking Facilities
(CLOSED MONDAYS)

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite ! auto mechanikų ir šoferių mokykla
GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVIČIUS, Direktorius
Metropolitan Auto School
155 2nd AVENUE
Tarp 9-10 gatvių, New York City

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

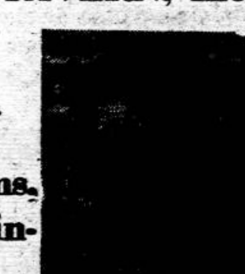

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. — BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-8586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

INCOME TAX RAPORTUS

Federalius pajamų raportus reikia patiekti iki kovo 15 d., o N. Y. valstybei — iki balandžio 15 d. Šiuos raportus gerai paruošia, ypač namų savininkams pagelbsti sutaupyti pinigų, išskaitant leidžiamus atitraukimus iš pajamų, šiame patarnavime daug metų patyręs —
J P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 7-1896
(Jamaica linija — Forest Parkway stotis)

LIETUVIŠKA GĖLIŲ KRAUTUVĖ "REGINA"
GĖLĖS kambarinės ir skintos
vedybiniai bukietai, karsažai, laidotuvėms vainikai ir gėlių sėklos. Lietuviški saldainiai "RŪTA" detaliai ir urmu.
Užsakymai priimami telefonu. Gėlės pristatomos betkur.
FLORIST REGINA
522 Grand Street — Brooklyn, N. Y.
Tel. ST 2-7909

NEDELSDAMAS ĮSIGYK
žymiai papigintus Tėvų Pranciškonų leidinius:
LIETUVOS ARCHYVAS
knygą, vaizduojantį originaliais dokumentais bolševizmo smurtą ir lietuvių kančias. Anksčiau kainavo $3.00, dabar parduodama už $1.50.
J. GAILIAUS,
SUSITIKIMAS
APYSAKA,
155 p.; anksčiau $1.50, dabar nupiginta iki $1.00.

Šią atkarpą su atitinkama suma pasiųsk į
DARBININKAS
680 Bushwick Ave. — Brooklyn 21, N. Y.
(ATKARPA

Maloniškit prisiųsti — Lietuvos Archyvą — Susitikimą
Siunčiu $ ______
Pavardė ______
Adresas ______

SVEIKA MARIJA
MAŽASIS MALDYNAS
PARENGĖ KUN. STASYS YLA
IMMACULATA LEIDINYS 1953
Kietais viršeliais, 371 psl.,
Kaina $2.50
Gaunamas:
"DARBININKO" ADMIN.
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Visiems yra malonu skaityti prisiminimus mūsų narsiųjų karių iš Lietuvos Nepriklausomybės 1919-1920 metų.
Jie yra aprašomi
Pulk. J. Petruičio LAISVĘ GINANT
I-as tomas 200 p. — $2.00
II-as tomas 310 p. — $3.00
Užsisakyti galima "DARBININKO" administracijoj

BROOKLYN - NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Stoties)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Tel. EV. 8-9794
M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.
J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 — 937 GRAND STREET
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8650 — BROOKLYN, N. Y.

REAL ESTATE
Parduodam Williamsburghe netoli parko ir mokyklos du 10 šeimų plytiniai namai, 5 kambariai ir vonia; vienas laisvas. Įeigos $5916.00. Ligos atveju bus vėl priimami morgičiai. Kaina prieinama.
Kreiptis: EV. 7-4370

Užsisakykite Darbininką 1954 m.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
Latest Interest Rate 2½% A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before the 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all other months draw interest from the first of such month if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
530 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKA, LDS ORGANĄ, DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Septyni Kristaus žodžiai

Po vienerių metų pertraukos vėl Apreiškimo par. bažnyčioje Verbų sekmadienį ruošiamas religinis koncertas — Dubois "Septyni Kristaus žodžiai." Chorui vadovauja muz. P. Sakas. Solo partijas išpildys: baritonas Algirdas Brazis, Metropolitan operos solistas, tenoras Bendorius ir sopranas Zuzana Griškaitė. Vargonais pritars Juozas Žukas, buvęs Kauno konservatorijos profesorius.

Kun. S. Saplys, MIC.

Marianapolio vienuolyno viršininkas, keliaudamas į Chicagą su dail. K. Varneliu, buvo sustoję New Yorke ir apsilankė "Darbininko" redakcijoje.

Kunigų Vienybės

New Yorko - New Jersey provincijos, susirinkimas įvyks kovo 30 d. 4 val. p.p. Patersone, lietuvių par. klebonijoje.

Moksleivių ateitininkų

susirinkimas įvyksta kovo 27 d., 1 val. Apreiškimo par. salėje. Bus paskaitėlė ir šv. Kazimiero minėjimas.

Arūnų įkurtuvės

Antanas ir Veronika Arūnai, vos keli metai atvykę iš tremties, bet jau suspėjo gražiai įsikurti nuosavuose dviejų šeimų namuose, 109 Ridgewood Ave., arti Highland Park, Brooklyne.

Pereito šeštadienio vakare ponai Arūnai susikvietė į puikiai atremontuotą nuosavą pastogę savo artimus gimines ir prietelius pasivaišinti ir pasidalinti įspūdžiais naujoj aplinkumoj įsikūrimo proga. Įkurtuvėse dalyvavo Klimai, Frankai, Krikščiūnai, Račkauskai, Zaukai, Mačiuliai, Povilauskai, ir kt.

A. ir V. Arūnai pavyzdingai augina dukterį ir sūnų. Duktė neseniai baigė pradinę katalikišką mokyklą su aukščiausiais pasižymėjimais, už kuriuos gavo aukso medalį su kryžiaus ženklu. Šį mokyklos medalį Arūnai ir jų dukrelė giliai ir prasmingai vertina, nes jie gerai žino prie ko veda bedievybės idėja. Jie gerai supranta gyvenimo tikrovės paremtą tiesą: kur nėra kryžiui pagarbos — ten laisvė netenka pagrindo. Dėlto, nepaisant nepatogumų, jų vaikai lanko katalikiškas mokyklas.

A. Arūnas, bedirbdamas prie namų statybos, buvo sunkiai užsigavęs koją ir pastaruosius kelis mėnesius negalėjo dirbti. Tikisi, kad jau neužilgo gaus gydytojo leidimą grįžti darban. Sėkmės!

J.P.M.

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių butas vienam asmeniui arba vedusiųjų porai. Kreiptis nuo 6 v. iki 10 v. vak. sekančiu adresu: 83 Stuyvesant Ave., Brooklyn 21, N. Y.

IŠNUOMOJAMAS kambarys Richmond Hill — tik vienas blokas nuo susisiekimo linijos. Pageidaujama vyras.

Kreiptis: Telef. VI 3-8036.

Misijos mergaitėms ir moterims

Apreiškimo par. prasidės kovo 29 d. 7.30 val., ne sekmadienį, kaip buvo skelbta praeitam "Darbininko" numeryje. Misijoms vadovaus T. Leonardas Andriekus, OFM.

Manhattan - Bronx

LB apylinkės susirinkimas įvyks kovo 28 d., 12 val. Aušros Vartų par. salėje. Visi, gyveną šios apylinkės ribose, prašomi atsilankyti.

Sukaktuvinis koncertas

rengiamas Pabaltijo Moterų Tarybos New Yorke balandžio 4 d. Programą išpildys lietuvių, latvių ir esčių menininkės. Tarybai šiemet pirmininkauja lietuvės. Programoje iš lietuvių dainuos Vincė Jonuškaitė ir Juzė Augaitytė, iš esčių —Irma Kalvet, Talino operos sopranas ,iš latvių Lucija Rence, Rygos operos solistė ir artistė Maria Millers - Grasmane. Dainininkėms akompanuos Aldona Kepalaitė. Koncertas bus Estonian House, 243 E. 34 St. New Yorke. Pradžia 4 val. p.p.

Angelų Karalienės parapijos

Šv. Vardo d-jos nariai kovo 14 organizuotai ėjo prie šv. Komunijos per 8 val. mišias, po kurių salėje turėjo susirinkimą. Maldą atkalbėjo kun. V. Pikturna, vadovavo pirm. V. Žemantauskas. Kun. V. Pikturna pranešė, kad gegužės 23 kleb. kun. J. Aleksiūnas minės 25 metų kunigystės sukaktį. Šventei ruošti nutarta aktyviai prisidėti. Taip pat kun. V. Pikturna pranešė, kad gavėnios laiku trečiadieniais po vakarinių pamaldų yra aiškinamos šv. Mišios ir jų liturginė prasmė. Nutarta gegužės 9 turėti bendrą Komuniją ir pusryčius, o pavasarinį balių draugija ruoš gegužės 1 d., šeštadienį. Suaugusiems įžangos mokestis 50 c., vaikams veltui. Pelnas skiriamas draugijos reikalams.

S. K. Lukas

New Yorko Lietuvių Dramos Studija vaidina Elizabethe

LB Elizabetho apylinkė balandžio 4 d., sekmadienį, 5 val. p.p. Lithuanian Liberty Hall salėje (269 2nd St., Elizabeth) rengia vakarą, kuriame bus suvaidinta A. J. Cronino 3 veiksmų, 5 paveikslų drama "Jupiteris juokiasi". Vaidins akt. H. Kačinskas ir N. Y. Lietuvių Dramos Studijos mokiniai: T. Alinskas, A. Gadeikytė, A. Bendoriūtė, Ed. Liogys, Vl. Zareckas, A. Mikulskytė - Zikarienė, A. Kundrotaitė, J. Lapurka ir L. Kašubaitė. Režisuoja J. Blekaitis, dekoracijos dailininko Pr. Lapės.

Rengėjai nuoširdžiai kviečia visus vietos ir apylinkių lietuvius savo gausiu atsilankymu paremti gražiai užsirekomendavusią New Yorko Lietuvių Dramos Studiją ir kartu prisidėti prie LB idėjos populiarinimo. Įėjimas tik $1.50.

Agnė Sniečkus ir Gertrūda Galaskas,

sodalietės ir Apreiškimo par. choristės, kovo 19 išskrido praleisti atostogų į West Indies. Ta pačia proga aplankys Floridą, Havaną, Kubą ir Nassau.

New Yorko žurnalistų

susirinkimas šaukiamas kovo 28, sekmadienį, 4 val. p.p. 337 Union Ave., Brooklyne, N. Y. Kviečiami atsilankyti ir svečiai. Bus svarstomi klausimai, susiję su spaudos atgavimo sukakties minėjimu.

Šv. Jurgio Draugija

kovo 17 d. narių susirinkime, daugumos balsavimu, nusprendė likviduotis. D-ja turėjo apie 400 narių ir maždaug 16.-000 kapitalo. Išgyveno 55 metus. Draugijon buvo susimetę komunistai, naujų narių nestojo, iždas pradėjo smukti, o komunistai, naudodamiesi narių adresais, varė savo propagandą. Taip ši draugija ir užbaigė savo gyvavimą.

(P.)

Kur galima gauti Rūtos saldainių?

RŪTA praneša, kad lietuviško skonio ir gamybos saldainiai gaunami sekančiose vietose:

Rūta, 522 Grand St., Tel. ST 2-7909 Brooklyn, N. Y.
J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kaunų Maisto Krautuvė, 52 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y.
Kivita Luncheonette, 244 Ridgewood Ave. Ridgewood, N. Y.
Arlington Restoranas, 385 Arlington Ave., Ridgewood, N. Y.
Pr. Urbonas, Vaistinė, 61—02 Grand St., Maspeth, N. Y.
Lietuvių Klubas, 69-61 Grand St., Maspeth, N. Y.
Mrs. Kalmyn 28 St. Mary St. Yonkers, N. Y.
Pr. Lapienės vasarvietė, Stony Brook Lodge, N. Y.
Paul Wain, 81 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.
B. Kriščiūnas, atstovas, 62 Forbes St., Amsterdam, N. Y.
Piliponis Market 271 E. Main St., Amsterdam, N. Y.
Forbes St. Market 100 Forbes St., Amsterdam, N. Y.
M. Saulys, 61 Lafayette St., Paterson, N. J.
Knygynas Mintis, 122 Schuyler Ave. Kearny, N. J.
Baltic Florist, atstovas 502 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Neringa, atstovas, 1906—25 St., Detroit 16, Mich.
J. Gaidys, atstovas, 899 Bank St., Waterbury, Conn.
Ideal Pharmacy, V. Skrinska, 29 Kelly Sq., Worcester, Mass.
A. J. Stukas, 72 Glenwood Ave. Binghamton, N. Y.
J. Sekys, 444 Broad St., Hartford, Conn.

RŪTA prašo visus savo senuosius atstovus ir norinčius pradėti prekybą, nevėluoti su užsakymais Velykoms.

VELTUI galite gauti lėkščių setą

4-iems arba 8-iems asmenims

Smulkiau informuotis: Tel. TErrace 6-3754

nuo 7-6 vakaro

Kalba vokiškai, latviškai ir rusiškai

Pirkdami "Easter Seal" Jūs suteiksite paramą nelaimingiems luošiems vaikams.

BOSTONO ŽINIOS

Grįžo užbaigęs studijas

Prieš kelias dienas į Bostoną pas tėvus sugrįžo Otonas Vaitkevičius, kuris buvo išvykęs atgal į Vokietiją užbaigti medicinos studijas. Naujasis gydytojas kovo mėn. 28 d. parapijos salėje dalyvaus muziko Izidoriaus Vasiliūno sutikime ir padarys pranešimą apie dabartinę likusių lietuvių padėtį Vokietijoje.

Lietuvių Piliečių Draugijos

metiniame finansiniame pranešime pažymėta, kad praeitais metais pajamų gauta $130,448.69, o išlaidų turėta $132.901.17. Atrodytų, draugija turėjo nuostolių. Finansų raštininkas J. Lekys paaiškina, kad draugija praeitais metais turėjo $16,483.19 gryno pelno. Išlaidų sąskaitoj įrašyta apmokėjimas skolų —mortgage už $25,875.00

Putnam seselių

statomai koplyčiai paremti kovo 28 d. 3 val. p.p. salėje po bažnyčia bus rodoma religinė filma.

Scenos mėgėjų pastangos nebuvo tuščios

Praėjusį sekmadienį Bostono ir apylinkių lietuviai pragyveno gražią teatro šventę. Apie 1000 žiūrovų susirinko pažiūrėti P. Vaičiūno "Tuščių pastangų", kurias vaidino dramos aktorius H. Kačinskas, jas režisavusi aktorė A. Gustaitienė ir vietos scenos mėgėjai. Aktorius H. Kačinskas, kaip sukaktuvininkas ,susilaukė gėlių, dovanų, sveikinimų. Gėlėmis taip pat apdovanota režiserė A. Gustaitienė ir kiti vaidintojai.

Kalbant apie patį vaidinimą, negalima, žinoma, vienu matu saikėti profesionalų vaidybos ir mėgėjų. Tokių pastatymų, kaip šios dramos sambūrio, uždavinys yra ne tik duoti meno spektaklį, bet ir ugdyti naujus talentus. Per dvejus metus šis sambūris, pastatęs 3 veikalus, savo uždavinį atliko pasigerėtinai. Šiandien jau matome, kad iš skirtingų profesijų iškyla žmonės, kurie turi neabejotinų vaidintojų gabumų, verti dėmesio ir gero žodžio. Vaidindami gi su įgudusiais aktoriais naujieji scenos mėgėjai turėjo progos ir pasimokyti.

H. Kačinskas (Daubų sūnus) ir A. Gustaitienė (Daubienė), aišku, negalėjo neišsiskirti iš kitų. Tokiu atveju kitiems susidaro sunki padėtis pasirodyti, kad jie scenoje ne gyvena, o tik vaidina. Vis dėlto K. Baranauskas (tėvas Dauba) Z. Zarankaitė (Barbora) ir J. Jašinskas (Tamošius) savo vaidmenis atliko gerai; tai yra trys pagrindinės sambūrio jėgos, sugebančios ir mokančios dirbti. Simpatingai savo vaidmenį atliko jau anksčiau scenoje matytas St. Vaitkevičius, davęs ryškų dvarininko tipą, o partnerę dvarininkę Gintautienę suvaidinusi St. Leimonienė buvo tokia tikra, natūrali ir visame vaidmeny, gestuose, mimikoj ir kalboje išlaikyta, jog tenka džiaugtis, kad šiuo debiutu "atkastas" naujas talentas. Iš savęs negalėjo "išeiti", nelengvą rolę turėjęs V. Vaitkevičius, kur tik jis susitiko su Kačinsku. Bet ir jis nuo "Atžalyno" padarė pažangą. Jo jaunos partnerės Birutė (Irena Nikolskytė) ir Vanda (Dana Paplauskaitė) savo vaidmenis atliko uoliai ir su giliu įsijautimu. Ypač gražių davinių rodo I. Nikolskytė. Jos malonus ir tvirtas balsas daug reiškia scenos mene. Mažose rolėse V. Strolia, A. Gustaitis, A. Vileniškis taip pat pasirodė gerai. O baliaus scena su daugiau negu 15 statistų ir solo šokėja S. Vasiliauskaite buvo organizuota ir puošni, anam Lietuvos metui gal net perpuošni.

Publika veikalą priėmė šiltai. Skirstėsi patenkinta ir pilna įspūdžių: buvo juoko ir susimąstymo. Lauksime naujų sambūrio pasirodymų. Ir vėl su įgudusiais scenos "lokiais".

Kl. N.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA
Simano Daukanto gimimo 160 metų sukakčiai paminėti

1954 m. balandžio (April) 4 diena, Lietuvių Piliečių Klubo salėj, So. Boston, Mass. rengia

P O B Ū V Į

Programoje: PROF. IGN. KONČIAUS KALBA, Sol. V. BARMIENĖS DAINOS.

Gros **Al Stevens** orkestras. Bus skani vakarienė

Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti šiame įdomiame parengime. Pelnas skiriamas **"Lietuvos istorijai** išleisti. Įėjimas $2.50. Pradžia 5:00 val. p.p.

Rengėjų vardu **A. Andziulionis**

Atvyko Izidorius Vasiliūnas

Kovo 19 d. 9 val. ryto Bostono aerodrome iš lėktuvo išlipo smuikininkas Izidorius Vasiliūnas su šeima. Juos sutiko kun. Antanas Kneižys ir Vasiliūnienės mama Marija Janušauskienė, kuri, nežiūrint seno amžiaus, prieš tris metus viena atvyko į Ameriką ir čia, kleb. kun. Pr. Virmauskio globoje, tris metus išlaukė atvykstant savo dukters, žento ir anūkų. Atvykusieji tuojau įsijungė į lietuvišką gyvenimą. Sekančią dieną p. Elena Vasiliūnienė jau mokytojavo šeštadieninėje lituanistikos mokykloje, o sekmadienį įstojo į parapijos chorą. Duktė Rasa ir sūnus Vytenis įstojo ir pradėjo lankyti parapinę mokyklą.

Kovo mėn. 28 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje po bažnyčia rengiamas šios šeimos viešas sutikimias ir susipažinimas. Šio sutikimo metu p. E. Vasiliūnienė padarys pranešimą apie lietuvių gyvenimą Kolumbijoje, o Rasa ir Vytenis išpildys muzikos programą. Southbostoniečiai tikisi, kad p. I. Vasiliūnų šeima pastoviai įsikurs South Bostone.

40 valandų atlaidai

Balandžio 2 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pradedami 40 valandų adoracijos atlaidai. Atlaidai pradedami penktadienio rytą 8 val. šv. Mišiomis. Tuoj po Mišių išstatomas Švč. Sakramentas 40 valandų adoracijai. Adoracijos metu pamaldos vyks ir pamokslai bus sakomi 9 val. ryto ir 7:30 val. vak. Pamokslus sakys misionierius Tėv. J. Bružikas. Atlaidai užbaigiami sekmadienį 3 val. p.p.

Cambridge, Mass.

N. P. Marijos bažnyčioje per visą gavėnią trečiadieniais 7.30 vakare yra laikomos šv. Mišios, į kurias susirenka daug žmonių.

Kristaus kančios filmas bus rodomas kovo 28 d. 8 val. vakare parapijos svetainėje.

Liet. Kat. Klubo susirinkime įvykusiame kovo 21, buvo aptarti svarbūs reikalai, susiję su metiniu pokyliu, kuris bus balandžio 25. Bilietų galima gauti pas rengimo komisijos pirm. J. Gudą ir kitus komisijos narius.

A. Malinauskienė, šeštadieninių "whist" parengimų komisijos pirmininkė, pranešė, kad per sausio, vasario ir kovo mėnesius gauta $259,89 pelno. Darbščiai komisijai susirinkimas išreiškė nuoširdžią padėką.

M. Jankauskienės ir P. Seputienės pavardės, aprašant parapijos vakarienės darbininkes, neapsižiūrėjus buvo praleistos. Už nemalonumą atsiprašome.

Bažnyčios naujom šviesom 50 dol. paaukojo J. Santackienė; po 10 dol. Al. Laukaitis, Walent, Matusevičiai, B. Ribokaitė, U. Šiurkienė; 5 dol. G. Leleckienė ir V. Morkūnaitė.

Karšt. Patr.

Lankosi kun. V. Gutauskas

So. Bostone vieši Tėv. V. Gutauskas, S.J., kuris pereitą trečiadienį vakare atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą pašaukimų klausimu. Penktadienio vakare visose Amerikos parapijų bažnyčiose įvyksta šv. Valanda šeimų intencija. Šv. Valandą šv. Petro parapijos bažnyčioje praveda Tėv. V. Gutauskas. Svečias So. Bostone pasilieka ligi sekmadienio ir sekmadienį atlaikys Sumą ir pasakys pamokslą.

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS — SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover
SO. BOSTON, MASS.
326-328 W. Broadway

BARASEVIČIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

NERVINĖ

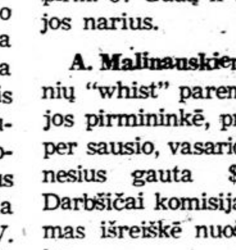

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, bemiegės, karščiavimų, išgąsčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA
WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite ką nors pasvekinti ar paskelbti, tai šaukite: **LITHUANIAN RADIO HOUR, 50 Cottage St., Norwood, Mass.**
Skyrius: **LITHUANIAN FURNITURE CO., 326 W. Broadway** So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVASKAI
Telefonai: NOrwood 7-1449 ar SOuth Boston 8-4618

Lietuvių Radijo Korporacija
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. **Tel. SO 8-0489**
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, perduodama sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONĄ MINKŲ, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

Kunigas jaudina visą Vokietiją

DIENOS VEIDAI

Ir vėl veidas kunigo. Kunigo, kuris jaudina Vokietiją. Jei spręstum iš spaudos atsiliepimų, ai jis turi daugiau priešų nei draugų. Tačiau taip sprę̨sdamas gali apsirikti. Savo nepasitenkinimą, pasipiktinimą išreikšti žmogus yra visada greitesnis nei susižavėjimą ir pasigėrėjimą. Tie, kurie džiaugiasi, dažniausiai tyli. Ir dėl to Tėvas Leppich nesusilaukia tokio pagyrimo kaip puolimo. Tačiau neabejotina, kad visi

KALBA APIE JĮ DAUGIAUSIA

Konservatyviai nusiteikusiem žmonėm Tėvas Leppich esąs revoliucionierius, kuris reikia sudrausti. Teisingumo ministeris Dehler pareiškė: "Tėvas Leppich keliauja per kraštą, piktnaudodamas kunigo drabužį ir varo partinę politiką. Jis skelbia kreivus liberalizmo idealus. Jis neturi jokio politinio supratimo ir patirties. **Jis ir panašūs turėtų tylėti apie dalykus, kurių jie neišmano.**"

Komunistai ar bedieviškai nusiteikę darbininkai jį puola iš kitos pusės — kad jis reakcionierius. "Tėvui Leppichui būtų patartina kunigo drabužį pakeisti angliakasio apsiaustu, — rašė vienas laikraštis, — tada jis greit pastebėtų, kad jo pažiūros dėl darbininkų darbo ir atlyginimo yra baustinas lengvapėdiškumas. Darbininkai žino, kad Kristus buvo gimęs kaip neturtingo dailydės sūnus ir kad Jo mokslas vargiai besujungiamas su dabartinės krikščionybės praktika. Tėvo Leppicho žodyne dažnai randam žodį 'Dievo valia'. Pagal daugelio dvasininkų pažiūrą Dievo valia buvo atsiradę ciesoriai bei karaliai ir negailestingi despotai, ir begalinis žemųjų luomų skurdas, karas ir jo vaisiai, visas pasaulio skurdas. Nuskriaustieji žmonės niekada nesuprato tokios krikščionybės."

Tais žodžiais išreikštas ne vieno nusistatymas į krikščionybę ir jos skelbėjus, o tuo pačiu ir į Tėvą Leppischą. Juo labiau ten, kur yra susitelkus darbininkų masė. Už tat nenuostabu buvo išgirsti darbininką iš pramoninės Ruhro srities, kuris reiškė savo nustebimą ir pasipiktinimą: "Kad pas mus nori kalbėti kunigas ir dar kaip tyčia gegužės 1 August Bebelio aikštėje, to dar aš nepergyvenau... Mes jį nušvilpsime." Bet tą vakarą nenušvilpė Tėvo Leppicho, to kalbėtojo jėzuito, 36 metų amžiaus.

NAUJŲ LAIKŲ PAMOSKLININKAS

kuris žino, kad klausytojui reikia naujai prašnekti, nes jis visai naujas žmogus. Visų pamokslų tragiškiausias likimas, mano Leppich, kad šių laikų "žmogus iš gatvės" yra netekęs organo religiniam dalykam pajausti. Mūsų laikų žmonės "turi kitą anteną". Dabartinė generacija karo verpetuose yra praradusi Dievą. Ji prieinama dar geriausia per socialinius reikalus.

Už tat Tėvas Leppichas savo improvizuotuose pamoksluose kaitina visu svoriu socialinius klausimus; reikalauja jiem spręsti socialinio teisingumo. Jis purto sąžines visų tų, kuriem tai rūpėti turi. Bažnyčia, jo supratimu, negali tik esamą padėtį užglostyti. Ji negalinti būti tik "pailgintas policijos bizūnas; ji nėra nei kultūrinė bažnyčia vakarams gelbėti, kuri tenkinasi padalinėdama šiltos sriubos dubenėlius".

Katalikų organizacijom jis šaukia: "Baikite pagaliau su katalikiškų organizacijų organizavimu ir persiorganizavimu ir draugiškais rateliais prie kavutės; **imkitės socialinių uždavinių. Socialinė dirva yra šventa dirva.**"

Sako, kad jam mielesni yra 'Dievo priešai', negu tie drungni tikintieji, kuriuos jis vadina velykininias kiškiais, nesiryžtančiais nutraukti ryšio su bažnyčia tik dėlto, kad jie bus reikalingi kunigo laidotuvėm, o "Dievo priešas" dar gali virsti ir kovotoju už Dievą.

Leppichas prašneka nauja kalba — grubia, drastiška, rėžiančia, kuri padaro klausimą aštrų, pjaujantį tik iki skausmo, verčiančia jei ne tikėti pasakyta tiesa, tai susigalvoti. Jis laido tokiom strėlėm:

"Turime rūpintis politika, nes jei neisim į ją, tai ateis avantiūristai ir vertelgos... Norime matyti politikus, kurie moraliai yra švarūs... Nepasitikiu chroniškais santuokos laužytojais politikoje; jie apgaudinėja žmoną ir vaikus ir jie apgaus tautos varginguosius."

"Turime perdaug kunigų, kurie yra tik sakramentų technikai. Ar [illegible] stogo turi [illegible], ne tai [illegible] kas nežino, iš ko jis rytoj galės valgyti, tai yra [illegible]... Jei [illegible] kunigas [illegible] dalijasi savo [illegible], negu stato [illegible], tai jis [illegible] vyskupų, kurie [illegible] statybą [illegible]."

"Pone direktoriau, jūsų vonia yra didesnė kaip butas, kuriame gyvena penkių galvų pabėgėlio tremtinio šeima — jei jis šaukiasi pagalbos, jis nėra rimties ardytojas, nes Kristus šaukia su juo."

Tėvą Leppich palygina su Savanarola, su Abraham a Sn. Clara, su garsiuoju prieš karą jėzuitu Muckermanu. Bet kiekvienas yra savo laikų vaikas. Ir Leppich yra tokis. Jis perėjo per hitlerjugendą, per "darbo tarnybą"; jis buvo kareivis fronte; jis buvo išmestas iš kariuomenės, kaip negarbingas joje tarnauti, kai paaiškėjo, kad jis jėzuitas; jis buvo sovietų nelaisvėje ir ten lageriuose guodė kitus, ypač moteris jis 1946 atsidūrė vakarų Vokietijoje ir virto kapelionu pabėgėliam iš rytų Vokietijos Friedlando lageriuose; jis pagaliau patraukė į Ruhro sritį, nes čia turinti būti **lemiama kova laimėti Dievui žmonių širdyse tas pozicijas, kuris Jis yra praradęs.**

Tas naujo pokarinio Vokietijos gyvenimo pamokslininkas sunkiai bus suprantamas ten, kur gyvenimas eina senu įprastiniu keliu; kur Dievo avys pačios eina pas ganytoją ir kur belieka tik jas suskaityti, išrašyti lydimąjį raštą, kai jos Viešpaties leidimu ateina į šį pasaulį ir to paties Viešpaties šaukimu grįžta pas Jį atgal.

CHICAGOJE [illegible]

STALININĖ KONSTITUCIJA IŠ VADOVĖLIŲ IŠBRAUKTA

SPAUDA

Le Figaro, prancūzų dienraštis, kurio tiražas pusmilijoninis, kovo 16 paskelbė Bernard Noel straipsnį, vardu "Sovietinėje Lietuvoje Malenkovo režimas slopinančios priespaudos aukom nedavė jokių vilčių". Vaizdingai ir su šiluma informuodamas, laikraštis primena, kad sunku priespaudą atvaizduoti tiem, kurie nėra jos pergyvenę; pasakojimai iš kalėjimo niekada nėra visai suprantami laisviesiem žmonėm. Bet prancūzai galį suprasti, nes patys buvo okupacijoje ir patyrė deportacijas...

Į klausimą, kaip dabar lietuviai gyvena, atsako: "Kaip ir daugumas sovietinių 'kompatriotų' — tarp skurdo ir vargo... Jei dirbate kolchoze ir atliekate nustatytas normas — jūs galite nusipirkti karvę ir už savo pinigus pasisodinti truputį bulvių savo 60 arų plotely."

"O jei esate 'ramūs', jei neateina 'kvaila' idėja pasiskelbti, kad esate lietuvis, ne rusas, ar gyvenimas pakenčiamas?".

'Ne, nes yra grėsmė. Ji ten yra, ir ji tyko ne tik jūsų, bet ir jūsų vaikų ir tėvų." Ta grėsmė — tai nuolatinis nežinojimas, kad būsi deportuotas. "Per 18 mėnesių ramu. Staiga vieną vakarą partijos nariai, vietos milicija rekvizuoja civilinius sunkvežimius su jų šoferiais. Tai pirmas ženklas. Nebėr kas daryti, kaip tik laukti, arba dingti. Daugumas lieka, vildamiesi, kad tragiškoji loterija šiuo kartu juos aplenks. O pagaliau dingti?"

Deportacija esą nelaikoma bausme sovietiniame galvojime. Tai natūralu ir teisinga sovietuose. Jei esate rusas, turite vykti ten, kur būsite reikalingas partijai. Jei nesate rusas, tai jau kita istorija — jūs vykstate ten, kur turite išvykti... Rusas nekenčia viso, kas nerusiška. Elementas, kuris yra daugiau lietuviškas nei sovietiškas, turi išvykti ir ryšiai su praeitim nutrūkti. Lietuva skirta intensyviai rusifikacijai. Jaunimas turi greitai virsti rusais, net maskviniais. Dabar ten jaunimas dar turi tėvus, kurie pamažu dingsta. Bus diena, ir nieko neliks iš Lietuvos, net atminimo.

Ar nėra jokio vilties spindulėlio šiame tamsiame labirinte, kuriame turi gyventi lietuviai? — Paskutinį birželį pašnabždėdavo: "Rusai išeis", nes naujas įsakas numatė kadruose rusus pakeisti lietuviais... Bet pamėginsite kalbėti su banko ar kitos lietuviškos įstaigos direktorium, pastebėsite, kad jis nėra vienas. Prie pasikalbėjimo dalyvauja dar vienas asmuo... Rusai nori sudaryti įspūdį, kad režimo varžtai atleidžiami, nes "mokytojo" nebėra; apie jį, be to, ir nebekalba. Išleistas aplinkraštis gimnazijom išbraukti iš vadovėlių žodžius "stalininė konstitucija."

Nekalbant apie tuos, kurie tikisi, kad kas nors turi įvykti, kas išgelbėtų, ir tarp rusų yra gyvas karo psichozas.

Tokias žinias iš Lietuvos Noel baigia: "Nieko nepridėsime prie šių žodžių, kurie ateina tiesiai iš rytų — iš Lietuvos, kuri tyliausiai tęsia savo kryžiaus kelią."

Laiškas redakcijai

Baltimorė eina demokratišku keliu

Jūsų laikraštyje kovo 23 d., nr. 22 buvo įdėtas vertingas straipsnis: 'Neateina griaut, bet paremt", kuriame išryškinamos mūsų pastangos kiek skirtingu būdu steigti bendruomenę Baltimorėje. Su pasitenkinimu galima sutikti jūsų aiškinimą baltimoriečių rezoliucijos, tik viena pastraipa reikalinga paaiškinimo ir atitaisymo, kurį kaip vienas iš tos rezoliucijos redaktorių ir kaip ją pasirašęs norėčiau čia padaryti.

Kai straipsnyje kalbama apie mūsų rezoliucijos punktą, jog "Baltimorės lietuviškųjų organizacijų taryba nutaria įsijungti į JAV Lietuvių Bendruomenę nekeisdama savo vardo ir struktūros...", tai autoriaus sakoma: "Rezoliucija mėgina nuimti pagrindą net kitai baimei, laikinai apeidama demokratinius rinkimus ir sustodama prie tokio vadovybės sudarymo, kaip Alto..." Galvojant, jog Baltimorėje yra tokia pati taryba, kaip yra Alto tarybos kitur, be abejo, samprotavimas būtų teisingas, bet čia tenka pabrėžti, kad Baltimorės taryba nėra sudaryta Alto pavyzdžiu. Ji yra už Altą daug vyresnė, veikia nuo 1919 metų ir yra **sudaryta iš visų Baltimorėje veikiančių lietuviškųjų organizacijų atstovų kasmet savų organizacijų susirinkimuose specialiai į tarybą išrenkamų.** Tiesa, viena kita organizacija neatsiunčia savo atstovų, bet dabartiniu metu tas rodo tik tai, kad organizacija nepajėgia savo atstovą atsiųsti. Taigi negali būti kalbos, jog Baltimorėj būtų einama ne demokratiniu keliu. Tiesa, čia neinama tiesioginių, proporcingų rinkimų sistema sudaryti tarybos valdybai, nes ją renka tarybon suėję atstovai, bet čia jau yra tik demokratijos kelio klausimas. Ir kažin ar šis negeresnis šiose aplinkybėse?

Priimkit mano pagarbos pareiškimą, Pone Redaktoriau,

C. Surdokas

IR TAMARA NULIPO NUO SCENOS

Pirmoji Stalino žmona Nadežda Aliliujeva mirė 1932 m. ir, sakoma, neaiškia mirtimi. Vieni tvirtina ją nusižudžius, kiti — buvus nužudytą. Tuo metu Rusijoj siautė badas ir ūkininkų persekiojimas. Vieną vakarą Kremliaus subuvime ji nė iš šio, nė iš to ėmė isteriškai išsižioti prieš žemės ūkio ministerį ir bendrai ūkininkų persekiojimą. Verkdama išbėgo į savo kambarį, o ryto laikraščiai jau rašė:

— Ištikimoji draugo Stalino bendradarbė, duktė tojo, kuris savo kukliam darbininko namely buvo paslėpęs Leniną, mirė.

Panašaus likimo žinia pasiekė pasaulį ir apie Tamarą Beriją, kuri bemaž tuo pačiu laiku, kai buvo sušaudytas jos vyras, buvo nulaipinta ne tik nuo teatro, bet nuo gyvenimo scenos.

Maskvos paskelbtos žinios, kaip įprasta, yra labai trumpos ir savo aiškumu neaiškios. Po Berijos suėmimo buvo suimta ir Tamara, kurią policijos priežiūroje laikė netoli Maskvos. Išgirdusi apie vyro sušaudymą, Tamara nusinuodijusi.

Tamaros mirtimi netenka abejoti, tik vakarų stebėtojai labiau linkę manyti ją buvus nužudytą, o ne nusižudžius. Čia reikia atsiminti jau ne kartą minėtą faktą, būtent—dviejų Kremliaus moterų dvikovą: Tamaros Berijos ir Elenos Malenkovienės, kuriodvi ėdėsi kaip dvi katės viename maiše.

Abidvi moterys artistės, ir vienos pasisekimas keldavo pavydą kitai. Taip jos tampėsi ligi pat Stalino mirties. Iki tol labiau sekdavosi Tamarai, nes mokėjo labiau prisitaikyti Stalinui. Bet kai senis diktatorius mirė, Malenkovas pasiskubino susitvarkyti su savo galimais varžovais, o Elena tuoj pat 'atsiskaitė" su Tamara. Taip Elena šiandien neturi sau lygios moters Rusijoje ir ramiai triumfuoja.

PIETINĖJ KALIFORNIJOJ augančios laukinės žolės, kuriose medikai užtiko gydomų savybių nuo nervinių ligų. Vaistai, vadinami GB, pradedami gaminti.

Dabar yra laikas pirkti naują automobilį...

1. Dabartinis jūsų automobilis nebus jau vertesnis — pagerės tik perkant naują Fordą.

2. Mes stengiamės sudaryti vartotų automobilių atsargą pavasariniam pareikalavimui ir tuo pačiu norime tuojau pradėti derybas.

3. Dabar yra metas pirkti naują Fordą — nes '54 Fordai turi daug naujų savybių, dėl kurių jie bus vertesni ištisus metus!

4. Kaip tik dabar mes galime pasiūlyti Fordo modelį, pasirenkant spalvą ir visus įrengimus, kokių jūs pageidaujat.

5. Jei perkate naująjį Fordą dabar, turėsite malonumą šį pavasarį jį vairuoti ir pasiruošti atostogų sezonui.

6. Nėra nieko geresnio kaip turėti paskutinio modelio automobilį. Kam laukti? Jūsų svajotas naujasis automobilis gali šiandien jums tekti.

...ir štai dėl ko FORDO automobilis yra geriausias jūsų pirkinys!

1. Galite įsigyti geriausiąjį pasaulyje "aštuntąjį" — Fordą naująjį giliojo bloko, mažos trinties 130-a.j. Y-block V-8. Ir jo kaina mažesnė negu daugelio "šeštukų"!

2. Arba, jei norėtumėt "six", čia yra Amerikos moderniausias... Fordo 115—a.j. I-block Six. Jis turi visas "Y" savybes ir duoda tikrąjį "go" plus taupumą!

3. Ir gausite Ball-Joint priekinę lingynę, didžiausią ašių laimėjimą per 20 metų; gerai eina ir patogu vairuoti.

4. Tiktai Fordas jums duoda pigios kainos srityje visus jėgos priedus:* Master-Guide jėginį sukimą, Swift saugius jėginius stabdžius, 4 būdų jėginę sėdynę (kuri ne tik pasislenka pirmyn ir atgal ,bet aukštyn ir žemyn), savaime daromus langus (visi 4 langai... ne du, kaip yra kai kuriuose automobiliuose!) ir be to Fordomatic vairavimą.

*ekstra kaina

5. Fordas turi ir kitų savybių. Yra turtingesni, turi daugiau vietos viduje ir Astra-Dial kontrolės prietaisus!

6. Fordas duoda didžiausią galimybę pasirinkti pigių automobilių srityje... 14 skirtingų išorės stilių ir 28 modelių... kad galėtumėt pasirinkti puikų automobilį, kokio jūs norite ir jums prieinama kaina.

DABAR! JŪSŲ AUTOMOBILIS GALI BŪTI VERTESNIS MUMS, NEGU JŪS MANOTE!

Pirk dabar ir pirk tiesiai! Pamėgink vairuoti '54 Fordą!

UŽEIK PAS PARDAVĖJĄ PAŽIŪRĖTI GERIAUSIŲ VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ!

DARBININKAS

THE WORKER
Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

— BY —
FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N.Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$6.00	Amerikoje metams	$6.00
Brooklyn, N. Y.	$6.50	Brooklyn, N. Y.	$6.50
Half year	$3.50	Pusei metų	$3.50
Foreign	$6.50	Užsienyje	$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pusė nusikaltėlių yra jaunimas

Ką sako apie jaunimą FBI direktorius ir ką rodo naujokų šaukimas.

Aliarmas jau imama kelti dėl Amerikos jaunimo. Dėl jaunimo fizinio silpnumo, neatsparumo, [illegible]. O taip pat dėl jaunimo moralinio sunykimo.

Nors Amerikos jaunimas iš pažiūros atrodo nuaugęs gražiai, bet jis yra silpnesnis — sako "U. S. News and World Report" žurnalas — už savo pirmatakus, nors jie buvo menkiau nuaugę. Kad įsitikintų kuria tiesa, amerikiečiai tuojau puolasi į statistikas ir anketas. Minėtas žurnalas nurodo ir šiam reikalui tokias statistikas, padarytas New Yorko universiteto sveikatos centro. Jis patikrino muskulų, raumenų, pajėgumą 4458 mokiniam tarp 6 ir 19 metų amžiaus. Davė kelis fizinės mankštos uždavinius ,pavyzdžiui ant žemės atsigulus kojas pakelti 30 laipsnių kampu ir nesulenkiant kelių išlaikyti jas 10 sekundžių. Tokie dar kiti penki uždaviniai buvo duoti vidutiniškiem normaliem vaikam. Pasirodė, kad vieno ar kelių **tų uždavinių negalėjo atlikti 56,6% visų tų vaikų amerikiečių. Tuos pačius uždavinius davė 1,987 austrų ir italų mokiniam. Jų neatliko tik 8%.**

Didelio skirtumo nebuvo tarp vaikų iš neturtingųjų ir turtingųjų kvartalų. Taip pat nedidelis skirtumas buvo tarp mokinių, atėjusių į pirmą mokyklos skyrių ir mokyklą baigusių. Su pastaraisiais buvo net kiek blogiau.

★

Daugiau šviesos dėl jaunimo sveikatingumo davė naujokų ėmimas į JAV kariuomenę. Per Korėjos karo laikotarpį, nuo 1950 liepos iki 1953 rugsėjo buvo **pašaukta į kariuomenę 3,6 mil. vyrų. Iš jų pasirodė netinkami karo tarnybai 1,7 mil. Taigi apie 47%.**

O reikalavimai nėra iš didžiųjų. Ir Amerikos kario aprūpinimas tarnybos metu yra prabangesnis, palyginti su europiniu.

Kokie trūkumai sukliudė paimti juos į karo tarnybą? **Didžiausias procentas — 12,8 — buvo atmestas dėl psichinių trūkumų**; antroj eilėj ėjo širdies sutrikimai, o džiova tik 1,5%.

Aiškina, kad šito fizinio neatsparumo ir atsilikimo nuo europinio jaunimo didžiausia priežastis tai — **auganti Amerikos gyvenimo prabanga**, kuri neverčia jaunimo judėti, daryti pastangų kovoti. Ta pati prabanga, sakysim, televizija, pritraukia jaunimą ir atpalaiduoja jį ne tik nuo fizinio judėjimo, bet ir nuo dvasinio, neverčia jo proto dirbti... Didžiausias Amerikos priešas nebūtų galėjęs duoti piktesnės ir klastingesnės priemonės jaunimui žlugdyti kaip tas puikusis išradimas, kuris kitom sąlygom galėtų turėti didelės šviečiamosios ir auklėjamosios reikšmės.

★

Dar skaudesnį liudijimą davė FBI direktorius Hooveris dėl jaunimo moralinio lygio. Jis kalbėjo, kad **pusė visų nusikaltėlių prieš svetimą nuosavybę, kurie buvo suimti, yra jaunimas iki 21 metų. Dar skaudžiau, kad šių jaunimo nusikaltėlių skaičius auga.**

Hooverio liudijimą minėdamas, "American Journal" sako, kad įtaką jaunimo moralei praradusios šeimos, mokykla, bažnyčia. Šeima nebegali laikyti savo įtakoje vaiko, nes daugelis motinų dirba, ir jos tik trumpam temato savo vaikus. Mokytojas, ypačiai didesniuose miestuose, yra paverstas tokiu pat darbininku kaip ir fabrikuose ir negali specialiai dėmesio kreipti. Dėl bažnyčios įtakos, sako laikraštis, sunku pasakyti, ar toji įtaka yra tiek reikšminga besiformuojančiam charakteriui, kaip prieš 30 metų.

★

Nemalonų žymėti čia jaunimo sunykimo. Už tat malonu pažymėti keliamas juo susirūpinimas, kuris turės paliesti pirmiausia pačias pagrindines pažiūras į auklėjimą. Kai prisimeni europinį jaunimą, tai čia krinta į akis jaunimo augimas kaip girioj medelio. Tas jo siautimas gatvėj, traukiny kaip šunelio be jokios atodairos į aplinką rodo jam patikėtą visišką laisvę elgtis, kaip jis nori. Lyg čia senis prancūzų revoliucijos filosofas Rousseau dabar darytų eksperimentą, liepdamas palikti vaikam visišką laisvę augti, kad pats gyvenimas ir vaiko klaidos jį pataisytų. Tai kas kad gyvenimas jo klaidą stiprins, duos jam laukinį skonį drabužius dėvint ir elgiantis; tai kas, kad jį nuves į nusikaltėlių eiles ir padidins psichiškai nesveikų skaičių, bet bus išlaikyta "laisvė"....

Pažymėtina, kad net New Yorko administracija jau susirūpino ir **svarsto "laisvių" apręžimą jaunimui** — įvesti jam draudžiamąsias valandas gatvėje švaistytis... Tai smulkus rūpestis. Bet jis turės išaugti, ir auklėtojai bei bažnyčių atstovai turės patikrinti ir savo auklėjamuosius metodus ir atgyvenusį mechaniškos dresūros balastą pakeisti modernesniais auklėjimo metodais.

Mums rūpi šią jaunimo auklėjimo eigą sekti, nes ir lietuvių jaunimas yra įmestas į tą pačią aplinką, ir reikia herojiškų pastangų jam atsilaikyti tvirtam ir tiesiam. **M.**

MRS. DIANA BERRY iš Long Beach, Calif. rodo lėktuvo Miss Flying Tiger modelį, kuriuo viena lėks aplink pasaulį.

DICK KAIN, 13 metų žuvautojas, džiaugiasi pagavęs 44 sv. žuvį, kurią ištraukdamas turėjo sušilti.

Politika užrištom akim

POLITINĖS PADĖTIES žinomasis vertintojas W. Lippmanas sako, kad netenka laukti nei karo nei taikos, o tik pasilikimo tose pačiose ribose ir tik pastangų įsitempimą atleisti.

Pirmais dviem teigimais Lippmanas gali būti teisingas. Trečiasis teigimas teisingas tik iš pusės, nes tik Vakarai siekia įsitempimą atleisti. Labiausiai Britanija. Amerikos prezidentas ir valstybės sekretorius pareiškė, kad Amerika linijos nekeis Kinijos atžvilgiu. Tačiau propaganda už prekybą su Rusija, už kom. Kinijos įsileidimą į JT ir čia kažkokių jėgų stiprinama.

Kova su Maskvos agentais komunistais Amerikos viduje pastaruoju laiku gauna keistas formas, nustumiančias dėmesį nuo pačios kovos. Taip McCarthy komisijos kova prieš komunizmą kažkeno dėka paversta smulkių ambicijų ginču. Kovai prieš komunizmą nebus lengva grąžinti pirmykštį gražų vardą.

Kitas pavyzdys — štai "N. Y. World Telegram" pranešė, kad valstybės sekretorius įsakęs iš naujo tardyti departamento pareigūną Davies, kuris 1945 raportavo apie Kiniją: "Koalicinė Kinijos vyriausybė, kurioje komunistai gautų patenkinamą vietą, būtų išeitis iš akligatvio, mums priimtina." Vadinasi, Amerikos pralaimėjimų kaltininkai tiriami. Bet tiriami tik mažieji, tik iešmininkai, o ne patys "inžinieriai", kurie atidavė Kiniją Maskvai.

★

Jokio atoslūgio nematyti tuo tarpu Maskvos fronte. Ji vykdo savo uždavinius vienas po kito. Dėmesio vertas ir naujausias jos triukas — kom. Vokietijos paskelbimas nepriklausoma valstybe.

Tas paskelbimas iš esmės tai burbulas akim dumti, nes "savarankiškoj" Vokietijoj lieka rusų kariuomenė. Ji bus garantija, kad rytinė Vokietija bus tiek pat "nepriklausoma" kaip Čekoslovakija ar Lenkija. Tačiau Maskva norėjo tuo paglostyti vokiečius. Jai nebūtų tai pasisekę, jei nebūtų atėję į pagalbą vakariečių aukštieji komisarai, tom pačiom dienom paskelbdami, kad vakarinė Vokietija tebėra okupuotas kraštas. Ir rado laiką tai pabrėžti!

Maskva taip pat norėjo išnaudoti "nepriklausomą" Vokietiją tarptautiniuose santykiuose, kad Europos fronte galėtų kovoti už kom. Vokietijos pripažinimą, kaip Azijos fronte kovoja už pripažinimą kom. Kinijos.

Vakarai tokiu būdu stumiami į gynimosi poziciją. Jie priversti duoti netaiklius smūgius, lyg tą atsakingą poltinį žaidimą žaistų pervargę ar užrištom akim ir priešą įsivaizduotų visai ne ten, kur jis iš tikrųjų yra.

SOVIETŲ KARININKAI VIS DAR LANDŽIOJA

Vasario 26 d. Hannoverio-Buckholzo tremtinių stovykloje didelį susijaudinimą sukėlė atsilankę sovietų karininkai.

Sovietų misijos pulk. Lazarievas, majoras Kurbotovas ir jaun. lt. Kuzniecovas atvyko savo mašina į stovyklą dar neišaiškinta — ko. Stovyklos gyventojų tvirtinimu, jie lankėsi pas latvių Preisų šeimą. Preiso tvirtinimu, jis su karininkais susidūrė visai netikėtai, kai jie Preisą ties stovykla užkalbinę ir jo buvę nuvesti pas žmoną, kuri mokanti rusiškai.

Pasirodžius stovykloje mašinai su sovietiniais ženklais, žmonėse kilo nerimas. Susibūriavę gyventojai pradėjo pulti mašiną akmenimis, kiti pranešė stovyklos vadovybei. Stovyklos vadovas pareikalavo rusų iš stovyklos pasišalinti, bet per vėlai: mašina ir blokas, kuriame gyveno latvių šeima, buvo apgultas gyventojų, o mašina apdaužyta.

Iškviestos kelios vokiečių policijos komandos negalėjo nuraminti žmonių ,ir sovietų karininkai buvo išvaduoti tik atvykus anglų karo policijai. Sovietų mašina konvojuje, apsupta anglų karinių džypų ir lydima vokiečių policijos mašinų, nuvyko į anglų karinę įstaigą.

Gyventojai ruošėsi pulti policijos saugomą latvių šeimą, kurią laikė sovietų agentais. Tada stovyklos vadovybė sunkvežimiu, saugant kelioms vokiečių policijos komandoms, tuojau pradėjo kraustyti šeimą su visa manta į Stoeckeno stovyklą. Apie tai sužinoję stovyklos gyventojai, ruošėsi irgi vykti į Stoeckeną; Preisų šeimą teko policijai išvežti į nežinomą vietovę.

Komunistai išsigando lietuvių gimnazijos

Rytų Vokietijos komunistinė spaudos agentūra paskelbė tendencingą žinią, kurią persispausdino visi komunistų laikraščiai. Tame komunikate sakoma, kad Rennhofo pilyje, prie Lampertheimo, Vokietijoje, esanti įsteigta nauja lietuviška mokykla rengti agentams ir provokatoriams, kurie bus pasiųsti į Sovietų Sąjungą. Mokyklai direktyvos — anot komunikato — esą duodamos tiesiogiai iš Romos per Vatikano radiją.

Mainco katalikų įstaigos atitaisė skleidžiamus gandus.

Rengia žvejotojas

Bolševikai suorganizavo Berlyne moterų šnipių aukštąją mokyklą. Mokinių yra 180, mokytojų 40. Mokinės turi būti tvirtos komunistės, turėti visas gražių moterų ypatybes ir mokėti visus menus, kuriais galima išvilioti iš vyrų paslaptis. Labiausiai supažindinamos, kaip prieiti prie britų ir amerikiečių. Menus, kaip prieiti prie britų vyrų, dėsto specialiai iš Londono iškviestos dvi britės komunistės.

GIOVANNI GUARESCHI

BAUDŽIAMOJI EKSPEDICIJA

(Iš knygos "Don Kamiliaus mažasis pasaulis").

Autorius šioje knygoje vaizduoja Pietų Italiją. Pagrindinis veikėjas yra klebonas kun. Don Kamilius, komunistas ir valsčiaus viršaitis Peponis ir altoriaus Kristus, su kuriuo dažnai kalbasi Don Kamilius.

Darbininkai, susirinkę aikštėje, pradėjo triukšmauti, reikalaudami iš valsčiaus darbo, o valsčius neturėjo pinigų. Todėl viršaitis Peponis, priėjęs prie lango, juos ramino ir žadėjo parūpinti darbo.

— Už valandos suvežkite man visas mašinas, motociklus, sunkvežimius ir vežimus! — įsakė Peponis seniūnams, susirinkusiems jo raštinėje.

Tam įsakymui įvykdyti būtų reikėję bent trijų valandų, bet, nepaisant to, visi turtingesnieji žemės savininkai ir nuomininkai, išbalę ir išsigandę, buvo valsčiuje nustatytu metu, o lauke minia nerimavo. Peponis greitai susitvarkė.

— Aš darau tą, ką galiu,— sausai pasakė. — Žmonės nori duonos, o ne skambių žodžių: arba jūs mokate po 1000 lirų nuo hektaro ir tuo atveju leisime žmones dirbti viešuosius darbus, arba, aš, kaip viršaitis ir darbo žmonių vadas, nusiplauju rankas.

Staigius, priėjęs prie lango, paaiškino žmonėms, kad viršaitis taip ir taip pasakęs. Vėliau pranešęs ūkininkų atsakymą. Žmonės atsakė tokiu riksmu, kad visi išbalo.

Pasitarimai neilgai truko, ir dauguma tuoj pasisiūlė sumokėti tiek ir tiek už hektarą. Atrodė, jog ir likusieji pasirašys. Bet kai atėjo eilė pasirašyti Ilglaukio nuomininkui, reikalas pasikeitė.

— Nepasirašysiu, nors mane užmuštumėte, — pasakė Ilglaukio nuomininkas. — Kai bus įstatymas, tuomet mokėsiu. Dabar neturiu pinigų.

— Ateisime jų pasiimti,— riktelėjo Staigius.

— Taip, taip, — murmėjo senis nuomininkas, kuris Ilglaukyje iš savo vaikų, vaikų vaikų, dukterų vyrų ir anūkų galėjo sudaryti apie penkiolikos vyrų ginkluotą būrį. — Taip, taip: kelią jūs žinote.

Pasirašiusieji iš pykčio kramtė pirštus, o kiti sakė:

— Jei nepasirašo Ilglaukio nuomininkas, nepasirašysime ir mes.

Skubius pranešė apie tai žmonėms aikštėje, ir žmonės šaukė, kad arba išmestų jiems pro langą Ilglaukio nuomininką, arba jie eis jį pasiimti. Tuomet Peponis, priėjęs prie lango, pasakė, kad nedarytų nesąmonių.

— Su turimais pinigais galime ramiai tęsti porą mėnesių. Tuo tarpu, neišeidami iš įstatymo ribų, kaip iki šiol elgėmės, rasime būdą įtikinti Ilglaukio nuomininką ir kitus.

Viskas gerai pasibaigė, ir Peponis pats automobiliu palydėjo Ilglaukio nuomininką, kad jį įtikintų. Kai išlipo prie Ilglaukio tiltelio, senis, atsakydamas į tikinimus, tarė:

— Sulaukus septynių dešimtų metų amžiaus teliko tik viena baimė, būtent — dar ilgai gyventi.

Po mėnesio padėtis nepakito, o žmonės vis labiau niršo. Ir vieną naktį štai kas atsitiko.

Don Kamilius ,sužinojęs apie tai rytą, spaudė dviračiu į Ilglaukį. Visa nuomininko šeima buvo lauke išsirikiavusi ir sukryžiavusi rankas, nusiminusiais veidais žiūrėjo į žemę.

Kai Don Kamilius priėjo, jam net kvapą užėmė: pusė eilės vynuogių krūmų buvo nupiauta ir ilgos šakos gulėjo ant žemės, tartum išsiraitę žalčiai; netoli stovinčiame gluosnyje kabėjo užrašas: "Pirmasis įspėjimas."

Ūkininkas greičiau sutiktų leisti nupjauti koją negu vieną vynuogių medį; jam tai mažiau skaudėtų.

Don Kamilius sugrįžo į namus išsigandęs, tartum būtų matęs visą eilę nužudytų.

— Viešpatie, — tarė Kristui, — čia gali būti tik viena išeitis: surasti juos ir pakarti.

— Don Kamiliau, — atsakė Kristus, — pasakyk man: jei tau galvą skauda, ar tu ją nupiauni, kad pagydytum?

— Bet nuodingąsiais gyvates reikia užmušti, — sušuko Don Kamilius.

— O mano Tėvas, sutvėręs pasaulį, aiškiai atskyrė gyvulius nuo žmonių. Tai reiškia, kad visi tie, kurie priklauso žmonių giminei, visuomet lieka žmonėmis, nežiūrint, kaip jie pasielgtų, ir dėl to su jais reikia elgtis kaip su žmonėmis. Vieton nužengti žemėn juos atpirkti ir leisti savo nukryžiuoti, ar nebūtų buvę paprasčiau juos sunaikinti!

★

Tą sekmadienį Don Kamilius bažnyčioje kalbėjo apie vynuogių išnaikinimą, tarsi jas būtų iškirtę jo tėvui, kuris taipgi buvo ūkininkas.

Susijaudino, pasidavė poetiniams jausmams. Bet kai staiga tikinčiųjų tarpe pamatė Peponį, pasidarė kandus: "Dėkokime Aukščiausiajam, kad saulę pakabino nepasiekiamai danguj, kitaip kaikas, keršydamas savo politiniam priešui — tamsių akinių pardavėjui, seniai ją būtų nukabinęs, kad nešviestų. Paklauskite, o žmonės, savo vadų žodžiams: juose yra tikroji išmintis. Jie jus moko, kad, jei norite nubausti nepakenčiamą brangininką batsiuvį, turite nusipiauti sau kojas!"

Ir akis įsmeigęs žiūrėjo į Peponį, tarsi jam vienam kalbėtų.

Vakare Peponis nusiminęs atėjo į kleboniją.

— Tamsta, — tarė, — turi kaiką prieš mane?

— Aš nepaprastai esu nusistatęs tik prieš tuos, kurie tam tikromis idėjomis drumsčia žmonių protą, —atsakė Don Kamilius.

Peponis suspaudė kumščius.

— Don Kamiliau, ar tamsta kartais neįtari, kad aš įteigiau nukirsti nuomininko vynmedžius?

Don Kamilius papurtė galvą.

— Ne. Tu esi karštakošis, bet ne bailys. Tu tik kurstai žmones.

— Aš stengiuos juos raminti, bet jie manęs neklauso.

Don Kamilius pakilo ir priėjęs tvirtai atsistojo prieš Peponį.

— Peponi, — tarė, — tu juk žinai, kas nukirto vynmedžius?!

— Aš nieko nežinau, — atsakė Peponis.

— Tu žinai, Peponi, ir jei tu nesi paskutinis valkata ir beprotis, tu taipgi žinai, kad turi juos išduoti.

— Aš nieko nežinau, —kartojo Peponis.

— Ne tik dėl triedešimt nukirstų vynmedžių moralinio ir medžiaginio nuostolio privalai kalbėti. Šiame reikale yra taip, kaip su nutraukta megstuko akimi: arba ją tuoj suriši, arba ryt tavo megstukas visas suira. Tu, kuris žinai ir nenori jų išduoti, esi panašus į žmogų, kuris, pastebėjęs daržinėje degančią dagtį, nesistengia jos užgesinti. Veikiai visas pastatas suliepsnos, ir būsi kaltas tu, o ne vylingas padegėjas!

Peponis teisinosi nieko nežinąs, bet Don Kamilius jį taip prirėmė prie kampo, kad pagaliau prisipažino.

— Nesakysiu, nors mane ir papjautų! Mano partijoje yra geriausieji iš geriausiųjų, o dėl trijų valkatų....

— Suprantu, — pertraukė jį Don Kamilius.

— Jei ryt kiti sužinotų tokį dalyką, tai taip įsidrąsintų, kad reikėtų net ginklą pavartoti.

Don Kamilius, kiek patrapsėjęs kambaryje, sustojo.

— Bent sutiksi, kad tie niekšai turėtų būti nubausti! Bent sutiksi, jog reikia taip pasielgti, kad jie nebekartotų savo nusikaltimo!

— Stačiai būčiau kiaulė, jei to nepripažinčiau.

— Gerai, — baigė Don Ka-

(Nukelta į 4 psl.)

KŪRYBOS PRIEDAS

Saulutė debesėliuose

Pereitų metų pabaigoje Čikagos Lietuvių Knygos Klubas nudžiugino tėvus, vaikus ir literatūros draugus, išleisdamas Leonardo Žitkevičiaus eilėraščių rinkinį vaikams

"Saulutė debesėliuos".

Dar labiau buvo apsidžiaugta, kai šis rinkinys laimėjo vaikų literatūros premiją. Tokios premijos Žitkevičius vertas buvo seniai, nes visa eilė anksčiau išėjusių rinkinių, kaip ir šis, buvo vaikiški, gyvi ir gaivūs, patriotiški ir religiški, tačiau kas svarbiausia — literatūriški. Ne vienas mano, kad vaikams rašyti eilėraščius yra lengviau negu suaugusiems. Tačiau kai kuriais atvejais yra net sunkiau. Jeigu rašydamas suaugusiems, gali teisintis originalumu, savo dvasios būsena, gali būti daugiau ar mažiau egoistinė poezija, tai vaikų poezijoj poetas turi būti vaiku, turi jausti kaip vaikas ir gyventi ne savo vaikystės atsiminimais, bet šiuometiniu vaikų pasauliu. Jeigu autorius nesugebės pažvelgti dabarties vaiko akimis, tokie eilėraščiai bus sausi, negyvi. Jie netiks nei vaikams, nei suaugusiems. Nenuostabu, kad kartais patys vaikai geriau parašo už suaugusius ir šiaip jau neblogą vardą turinčius poetus, tačiau nepajėgiančius sugrįžti į vaiko pasaulį. Kad vaikams rašyti reikia specialaus pašaukimo, rodo ir negausus vaikams rašančių poetų skaičius. Nors, tiesa, ne vienas yra bandęs atiduoti vaikams pyliavą, tačiau šalia Žitkevičiaus ir Nemunėlio tai liko tik bandymai, nesudarydami didesnės reikšmės vaikų literatūroje.

Ne vienas iš čia vaikams rašančių poetų tebegyvena senais atsiminimais, pabaliais ir upeliais, kurių dabartiniai vaikai nėra matę, tokie eilėraščiai vaikams nebėra įdomūs. Nežiūrint tėvų skiepijamos tėvynės meilės ir vaizdų, išlikusių atmintyje, kuriuos nori perduoti savo vaikams, vaikai vistiek nebepajėgia suprasti ir įsivaizduoti kažkur likusio pasaulio. Jie daugiau ar mažiau žiūri į literatūrą nuo amerikoniškos platformos. Jiem daugiau suprantami ir mieli tie eilėraščiai, kurie vaizduoja dabartinį jų pasaulį ir gyvenimą.

Žitkevičius čia su mažomis išimtimis nenusikalto. Pavyzdžiui:

Leonardas Žitkevičius

Oi, tu dangoraiži puikus,
Ar tu matai žalius laukus,
Tyras upes, tamsias girias
Ir gelsvo gintaro marias.
(31 psl.)

Missouri pakrantėj
Gėlelė pražydo.
Nuo Nemuno upės
Keleivis atklydo. (32)

Pasakyk man, švyturėli,
Kurs per naktį čia švietei,
Ar miegučio nenorėjai,
Ar mus plaukiančius matei?
(36)

Tačiau apie ką berašytų poetas, jis įveda tėvynės meilės motyvą labai nesudėtiniai, bet įtikinančiai ir nuoširdžiai, poetiškai ir pagaunančiai:

Ei, lėlyte lietuvyte
Iš kur tu?—Iš Lietuvos.
Ee, lėlyte lietuvyte
Prie trispalvės vėliavos!...
(11)

Kad aš kamuolį mečiau,
Kur jis dingo, nemačiau.
Gal įkrito kaminan,
O gal nulėkė Kaunan...
(53)

Šimtas varnų susirinko
Ir paklausė:—Iš kur tu?
Atsakiau:—Iš Vabalninko.
Varnų kalbą suprantu. (52)

Kalbant apie formą, reikia pasakyti, kad Žitkevičiaus eilėraščiai nepaprastai kruopščiai išlyginti, vientisi, nuoseklūs, nedideliu humoru paspalvinti. Vargu didesnio tobulumo begalima iš ko nors laukti. Jokių užkliuvimų, kirčių klaidų, neleistinų žodžių trumpinimų ar nereikalingų sujungimų.

Ritmui ir rimui gelbėti ne vienas poetas įveda refrenus. Žitkevičius moka juos įjungti saikingai, įstatyti į eilėraščio nuotaiką, kad jų nė nepastebėsi. Pav.:

Tra lia-lia—į žalią šilą
Suvadinsime vaikus.
Vėl aukštai saulutė kyla,
Vėl pavasaris puikus. (344)

Kaip ir suaugusiems rašę poetai ne kartą bandė įvesti liaudies dainų elementus, taip daro ir Žitkevičius. Perteikdamas liaudies poezijos arba individualinių eilėraščių, nuotaikas, Žitkevičius pasilieka originalus.

Ir už jūrų marių
Aš girdžiu jų šūkį:
O brangi tėvyne,
Mūsų meile būki. (27)

Šilo [illegible] ten lelija.
Šilo [illegible] rūta.
Tai [illegible]bėjo ten dainelė:
Žilvinėli, tūta. (23)
Ir plaukė jos aidas —
Nutilo net upė.
Skambėjo dainelė:
"Kur bėga Šešupė..." (32)

Galima būtų pacituoti ne vieną eilėraštį, kuris primintų liaudies dainas ar žinomo autoriaus posmą. Tai padarys kas nors kitas, rašydamas apie vaikų literatūrą, kurioje vieną iš stambiausių vietų yra užėmęs L. Žitkevičius.

Būtų gera, jei kas perspausdintų jo vieną iš geriausių rinkinių "Su tėvelio kepure", arba pats autorius kuria nors proga surinktų iš visų išėjusių rinkinių geriausius ir charakteringiausius eilėraščius.

Baigdami negalime nepaminėti, kad autorius yra vienas gabiausių feljetonistų, kurie sueiliuoti taip pat pasižymi puikia forma. Tas humoro jausmas atsiliepia ir vaikiškuose eilėraščiuose, darydamas juos šviesius, giedrius nuotaikingus.

Knyga pavadinta "Saulutė debesėliuose." Ir jeigu nebūtų rūpesčio dėl prarastos tėvynės, ji vaikų pasaulyje būtų tik saulutė.

(L. Žitkevičius —SAULUTĖ DEBESĖLIUOSE. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1953 m. Viršelis ir iliustracijos dail. Jono Pilipausko. Kaina 1,50 dol.)

A. B.

M. V. Dobužinskis — Kauno senamiestis

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Dainuok, motule

Dainuok, motule, man dainužę
Apie tas lygumas žalias,
Kur bitinėliai soduos ūžia,
Kur sesė skina rūteles.

Dainuok, motule, apie gėlę,
Kur dėvi šilko rūbelius.
Dainuok, dainuok man, motinėle,
Apie tuos margus paukštelius,

Kurie sugrįžta iš toliausia,
Ilgisi tėviškės laukų.
O aš dainuosiu tau, mieliausia,
Kaip su tavim gyvent jauku;

Kaip tavo meilė nuolat šviečia
Ir nuolat veda ji mane
Į ten, kur Vilija mus kviečia,
Kur šaukia vilnys Nemune.

(Iš premijuotos knygos "Saulutė debesėliuose")

"DON KAMILIUS" — DIDŽIOJO SĄMOJO KNYGA

"Don Kamiliaus mažasis pasaulis", kurio ištrauką spausdiname šiame Darbininko numery, yra viena iš populiariausių knygų. Iš Italijos ji pasiekė visus nekomunistinius kraštus ir visur rado sau skaitytojų. Neseniai ji pasirodė ir lietuviškai.

Kasgi šią knygą išpopuliarino? Kodėl ją skaitytojas mielai griebia ir net godžiai skaito?

Knyga traukia turtingu ir sultingu sąmojum, kurį turi tik retas rašytojas. Giovanni Guareschi moka sukurti tokias situacijas, parinkti žodį, kad skaitytojas juoktųsi.

Šalia sąmojo iškyla ryškūs tvirti charakteriai: kunigas, mažo Italijos miestelio klebonas, Kamilius, Peponis — valsčiaus viršaitis, komunistas, ir visa eilė antrinių veikėjų. Abu veikėjai čia susigrumia dėl komunizmo, tačiau tai nėra idėjinė kova, tai itališkų temperamentingų tipų pasireiškimas. Čia logika ir įtikinimai neveikia; čia kalbama suolais, stalais, kumščia, šautuvais. Ir šių "įrodymų" visi nuolankiai klauso. Tai Pietų Italija, pilna visokiausių keistenybių.

Čia kalba ir altoriaus Kristus, pas kurį Don Kamilius dažnai nuskuba pasitarti, atraportuoti dienos įvykius. Jis yra Don Kamiliaus kalbanti sąžinė, jį guodžia, bara. Autorius knygos įžangoj pasiteisina, kodėl kalba čia ir Kristus, — tai Pietų Italija, kur ir negalimi dalykai yra galimi.

Knygos pradžioje autorius, norėdamas supažindinti su visu knygos fonu, gražiais vaizdais piešia Pietų Italijos gyvenimą. Tai lyg rėmai, į kuriuos paskiau įstato savo veikėjus ir leidžia jiems krėsti išdaigas. Ištisinės intrygos beveik nėra. Tai atskiri pasakojimai, kurie pirmiausia ir buvo spausdinti autoriaus redaguojamame žurnale "Candido". Noveles jungia pagrindiniai veikėjai — Don Kamilius ir Peponi ir to paties bažnytkaimio rėmai, o laikas — pokarinė Italija.

Knyga pasirodė Italijoje 1948 m., o šiandie italų kalboje susilaukė 28 laidų, kurių kiekviena 200.000 — 300.000 egz. Ji yra išversta į visas svarbesniąsias pasaulio kalbas. Angliškai išleista per 10 laidų.

Autorius su šiuo veikalu sukėlė ir nemaža triukšmo. Vieni teigė, kad jis per daug sušaržavo katalikus kunigus, idealizavo komunistus. Kiti atvirkščiai. Tačiau tikrumoje jis su šiltu sąmoju išjuokė komunistus ir tuo komunistų partijai Italijoje pridarė daug nemalonumų. Net pats komunistų vadas Togliatti autorių puolė ir kritikavo. Tai irgi prisidėjo prie knygos išpopuliarinimo.

Pagal šią knygą yra susuktas nuotaikingas italų filmas, kuris ir Amerikos kino teatruose eina su nemažu pasisekimu.

Šiuo metu autorius yra Milane leidžiamo savaitinio iliustruoto laikraščio "Candido" vyr. redaktorius ir nuolat pasisako prieš komunistus. Gyvenime jis buvo devynių amatų žmogus, žurnalistas, tarnautojas, darbininkas ir karikatūristas. Ir 'Don Kamiliui" jis pats padarė piešinius. Parašė jis aštuonias knygas, bet pasaulinio garso susilaukė tik su "Don Kamiliu." Pasisekus pirmai daliai, jis rašo ir antrąją "Don Kamiliaus grįžimą."

Į lietuvių kalbą, autoriui leidus, išvertė kun. Antanas Sabaliauskas. Vertė jis stipriai sulietuvindamas, kad skaitytojas kuo geriau suprastų autoriaus mintį. Taip vertime atsiranda tokie vardai — Pilkis, Greičius, Staigius ir tokie vietovardžiai — Ilglaukio kaimas ir t.t. Išversta sklandžiai ir stilingai. Išleista "Tėvų kelio" Venecueloje (324 psl., kaina 3,50 dol.).

Reikia tikėtis, kad ir lietuviškoje visuomenėje knyga ras skaitytojų, nes ir ji gerai pažįsta komunistus, iš kurių čia gražiai pasijuokiama. Be to, skaitytoją trauks ir charakteriai ir jų sąmojus — ir tikrai neapvils.

D.

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Išleidžiamas albumas.** Ateitininkų Federacijos kongreso proga išleidžiamas ateitininkų albumas, į kurį bus sutelkti vaizdai iš ateitininkų veiklos Lietuvoje, Vokietijoje, Amerikoje ir kituose pasaulio kraštuose.

● **Aidai,** kovo mėn. numeris, dėl techniškų kliūčių kiek suvėlavę, jau atspausdinti ir šią savaitę išsiuntinėjami skaitytojams.

● **J. Lingis,** kuris Švedijoje yra baigęs aukštuosius etnologijos mokslus ir laikomas vienu iš senosios žemdirbystės įrankių žinovų Švedijoje, su keliais kitais švedų etnologais yra pakviestas į pirmą tarptautinį arklo ir plūgo istorikų kongresą, kuris įvyks birželio mėn. Kopenhagoje, Danijoje. Į kongresą atvyks atstovai iš viso pasaulio, kur tik buvo vartojami šie seni žemdirbystės įrankiai. J. Lingis yra taip pat paruošęs žemėlapius Švedijos liaudies kultūros atlasui apie lietuviškojo arklo tipo, literatūroje paprastai vadinamo suomiško arklo, paplitimą Švedijoje.

● **Dail. Kazimieras Varnelis,** turįs savo bažnytinio meno studiją Chicagoje, dekoruoja statomą Nek. Prasidėjimo vienuolyno koplyčią Putname. Jau apdarė visus piešinius, vidaus dekoravimo eskizus. Aplankęs statybą Putname, sugrįžo į Chicagą, kur pirmiausia pats padarys vitražus.

● **Bernardą Brazdžionį** paminėjo Chicago Tribune kovo 14 d. sekmadieninėje laidoje savo knygų apžvalgų priede. Įvairių autorių skyriuje buvo įdėta jo nuotrauka ir žinia, kad laimėjo Liet. Rašytojų Draugijos premija už "Didžiąją Kryžkelę" (Knygos vardas parašytas lietuviškai, šalia ir angliškai). Taip pat suminėta ir kitos B. Brazdžionio laimėtos premijos, keletą žodžių pasakyta ir apie Liet. Rašytojų draugiją ir jos centrą Chicagoje.

● **Terros leidykla** Chicagoje baigia spausdinti net keletą veikalų iš karto: Gogolio "Mirusios sielos", B. Sruogos "Milžino paunksmėje", Vydūno "Prabočių šešėlius", J. Aisčio "Apie laiką ir žmones", J. Blekaičio poezijos knygą. Praeitą savaitę išleido V. Krėvės "Rytų pasakas", kuriom viršelio aplanką padarė dail. Romas Viesulas.

● **Dail. V. K. Jonynas** yra pakviestas Maine valstybinio universiteto surengti savo grafikos parodą Portlande, Me. Paroda įvyks rudenį. Vasario mėn. Jonynas dalyvavo 7 įvairiose JAV vykstančiose meno parodose.

BAUDŽIAMOJI EKSPEDICIJA

(Atkelta iš 3 psl.)

milius, — Lukterk manęs truputį!

Netrukus Don Kamilius grįžo apsirengęs medžioklės drabužiais, ilgais batais ir plačia skrybėle ant galvos.

— Eime, — tarė, įsisupdamas į apsiaustą.

— Kur?

— Į vieno iš tų trijų namus. Pakeliui tau paaiškinsiu.

★

Buvo labai tamsus, vėjuotas vakaras ir jokios gyvos dvasios nebuvo matyti gatvėse. Priėjus vieną nuošalų namą, Don Kamilius užsidengė galvą apsiaustu ir pasislėpė griovy. Gi Peponis, paėjęs kiek į priekį, pasibeldė į duris, įėjo vidun ir po kiek laiko sugrįžo dviese. Tuo tarpu Don Kamilius iššoko iš griovio.

— Rankas aukštyn! — Sušuko, išsitraukdamas automatą.

Abudu pakėlė rankas. Don Kamilius elektrine lempute apšvietė veidą.

—Tu brauk neatsigrįždamas, — tarė Peponiui.

Ir Peponis nuėjo.

Don Kamilius nusivedė tą antrą į lauko vidurį, liepė jam kniūpščiam atsigulti ant žemės ir, laikydamas kairėje automatą, dešine įkirto į sėdynę porą desėtkų tokių viržinių, kad net hipopotamo oda būtų pajutusi.

— Pirmasis įspėjimas, — paaiškino, — ar supratai?

Nubaustasis galvos linktelėjimu patvirtino.

Don Kamilius rado Peponį sutartoje vietoje.

Antrąjį buvo lengviau paimti, nes tuo metu, kai Don Kamilius pasislėpęs už kepyklos, tarėsi su Peponiu apie skirtingą strategiją, vyras išėjo pasisemti iš šulinio vandens. Don Kamilius čia jį ir nutvėrė. Įvykdžius bausmę, ir antrasis gerai įsidėmėjo "pirmąjį perspėjimą" ir prisipažino supratęs.

Don Kamiliaus ranka buvo įvargusi, nes bausmę sąžiningai įvykdė, ir atsisėdo kartu su Peponiu pakrūmėje baigti likusią cigaro pusę.

Tačiau greitai pajutęs pareigos jausmą, užgesino į medžio toši cigarą.

— O dabar pas trečiąjį, — kildamas tarė.

— Tretysis aš esu, — atsakė Peponis.

Don Kamiliui užėmė kvapą.

— Tretysis tu esi? — kapotu balsu paklausė. — O kodėl?

— Jei nežinai tamsta, turėdamas ryšį su Amžinuoju Tėvu, kaip galiu aš žinoti?

Nusimetęs apsiaustą, pasispiaudė delnus ir kietai apkabino medžio liemenį.

— Duok, biaurusis kunige! — šaukė dantis sukandęs. — Duok man arba aš tau duosiu!

Don Kamilius papurtė galvą, ir nė žodžio netaręs nuėjo.

— Viešpatie, — bailiai atsiduso Don Kamilius, atėjęs pas altoriaus Kristų. — Niekuomet nebūčiau įsivaizdavęs, kad Peponis...

— Don Kamiliau, ką tu šį vakarą padarei, yra tiesiog baisu, — pertraukė jį Kristus. — Aš negaliu įsivaizduoti, kad mano kunigas dalyvautų baudžiamojoje ekspedicijoje.

— Viešpatie, dovanok savo nevertam sūnui, — maldavo Don Kamilius. — Dovanok man, kaip Amžinasis Tėvas dovanojo Tau už šventyklos pirklių nuplakimą.

Don Kamilius vaikščiojo nusiminęs tuščioje bažnyčioje. Jis jautėsi įžeistas, pažemintas: Peponio — vynmedžio naikintojo vaizdas stovėjo jo akyse.

— Don Kamiliau, — pasišaukė jį Kristus, — dėl ko tu kremties? Peponis išpažino savo kaltę ir apgailestavo. Blogas esi tu, kad neduodi jam išrišimo. Don Kamiliau, atlik savo pareigą!

Savo dirbtuvėje vienišas Peponis, įrėmęs galvą į sunkvežimio motoro dangtį, piktai sukinėjo kažkokias dalis, kai įėjo Don Kamilius. Peponiui tebesant pasvirusiam po motoro dangčiu, Don Kamilius įkirto dešimt viržinių jo nugaron.

— Aš tave išrišu, — tarė, pridėdamas koja magaryčių į sėdynę.

— Grąžinsiu su nuošimčiais, — pro sukąstus dantis iškošė Peponis, vis dar neatsitiesdamas nuo motoro.

— Ateitis yra Dievo rankose, — atsiduso Don Kamilius.

Išėjęs metė viržinį į šalį, o naktį sapnavo, kad viržinis krisdamas kunigo į žemę, ir netrukus jis matė jį sprogstantį, lapojantį, žydintį ir apsidengusį stiklainėlis vynuogėmis.

Jau pasirodė spaudoje
garsios Guareschi knygos lietuviškas vertimas
Don Kamiliaus Mažasis Pasaulis
Vertė A. Sabaliauskas 324 p. $3.50
Ši knyga sukėlė visam laisvame pasaulyje didelio susidomėjimo. Savo įdomiu ir linksmu turiniu ras susidomėjimo ir lietuviuose. Gaunama:
DARBININKAS
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Du masonai Putname

Ką bendro turi masonų vardas su Putnamu, kur [illegible] lietuvaitės vienuolės, Nekalto Prasidėjimo seserys? Juk europiečiai masonai, slapta organizacija, kilusi 18 amžiuje Prancūzijoje, ten ir pasivadinusi "laisvųjų mūrininkų" — masonų vardu, aktyviai kovoja prieš K. Bažnyčią. Nejaugi jie per vandenynus pasiekė šį vienuolyną! Amerikietiškieji masonai, skelbią religijos toleranciją, luominę lygybę, pamėgo aukštas vietas Washingtone. Tai ir jie nekeliaus į šį mažą miestelį.

Čia atėjo tikrieji viduramžių masonai — statytojai, mūrininkai iš garsių čechų, kuriems buvo suteikta didžiausia garbė mūryti bažnyčias. Jie čia ir stato Dievo namus — naują vienuolyno koplyčią.

Šie "masonai" tai nėra eiliniai. Jie priklauso savo "cechos" viršūnėm. Tai liudija jų atlikti darbai ir sugebėjimai. **Vienas inž. Juozas Augustinavičius, antras pedagogas Ignas Malinauskas.**

Pirmasis — žemaitis iš Žemaičių Kalvarijos, visus mokslus baigęs Lietuvoje, giliai pamėgęs savo profesiją, o vis dėl to per skaičius, matavimus nepraradęs tyro nuoširdumo, paprastumo. Jis rūpestingas, darbštus, visada ramus.

Antrasis — Ig. Malinauskas — dzūkas, valdęs Švietimo Ministerijoje aukštas vietas, mokytojas [illegible] ir [illegible] gavęs visokius raštus, profesoriavęs. Kaune ir Vilniuje pagamindavo savo [illegible] ir gražią [illegible]. Amerikoje jis nusiskuto tą savo puošmeną ir stojo į darbą — jis pasidarė stalius, net unijai priklauso. Kaip jo sesuo iš Waterburio sako, jis moka skaityti 'bluprintus". O tai reiškia, kad jis meistrų meistras.

Šie du vyrai ir sudaro savotišką "kompaniją".

Inž. J. Augustinavičius yra rangovas, o Ig. Maliniauskas — techniškas darbų vykdytojas. Jiedu jau pastatė didelę Clevelando lietuvių bažnyčią, pastatė kur kas taupiau ir geriau nei kitos amerikiečių kompanijos.

Nors ir šiai statomai vienuolyno koplyčiai yra įsikūręs specialus statybos fondas, nors ir nemaža jau suaukota, bet negi leisies į derybas su amerikiečių statybos firmom, kurios ieško stambaus pelno. Čia į talką atskubėjo kaip tik abu 'masonai", kad pastatytų koplyčią pačiu ekonomiškiausiu būdu. Inž. J. Augustinavičius atsisakė nuo rangovo pelno, ima tik už darbą, norėdamas seserim padėti.

Įsikūrė jiedu čia vienam kambaryje, savo šeimas palikę Clevelande. Tikri atsiskyrėliai, vienuoliai, tikri senųjų laikų statybininkai. Pro savo langus mato augantį pastatą. Nuolat žiūri į jį, kalbasi, skaičiuoja. Ne darbo valandas — jų ten niekas nežiūri — jie skaičiuoja, kad būtų pigiau, stipriau, geriau.

Gretimas koridorius užverstas popieriais. Jis primins kariuomenės štabą. Sienose planai. Kai inž. Augustinavičius skaičiuoja, tikrina prie stalo, meistrų meistras Ig. Malinauskas tuoj parodys:

— Va, žiūrėk, čia apačioje —salė, čia bus koplyčia, viršuje — noviciatas. Čia bokštas, laiptai.

Jei šių "bluprintų" nesupranti, nenusigąsk. Tuoj abu pakyla ir šauna į kiemą prie statybos darbų.

Nesvarbu, ar sninga, ar lija, bet jie vis juda.

Jau sumūrytos tvirtos salės sienos, baigiamas perdengimas, stiprus — geležis ir cementas. Su pavasariu kils ir sienos, koplyčia, noviciatas.

Kai inž. Augustinavičius santuriai, žodžius rinkdamas pasakos, tuoj jam pagelbės antrasis "masonas" — Ig. Malinauskas. Jis jau žino visokių istorijų, kaip statinėse ugnį kūrė, kad sienos išdžiūtų. Įkvėpimo pagautas jis taip vaizdžiai nupasakos, kad, rodos, jau matysi patogią salę susirinkimams, paskaitoms. Gražiais laipteliais užlipsi į bažnyčią. Čia bus arkiv. Jurgio Matulaičio statula; čia Marijos. Pačioje bažnyčioje jau matai vitražus, altorius, kuriuos [illegible] dail. Kazimieras Varnelis, taip pat dirbęs su jais prie Clevelando bažnyčios.

Iš miesto atvažiuoja darbininkai. Jie visi susigyvenę, draugiški. Tuoj kimba į darbą. Kalbasi tik angliškai, nes darbininkai vietiniai. Bet kai Ig. Malinauskui pritrūksta žodžio, tuoj ir įdės tokį svarbų lietuvišką "vadinas", "supranti". Taip, darbininkai supranta. Dar vasarėlė, ir mažu jie kalbės lietuviškai, juk Ig. Malinauskas mokytojas. Gal čia jam pasivaidens klasė ir ją išmokys lietuvių kalbos.

Bestovint tarp cementinių blokų, lentų ir geležies, atsiras ir vienuolyno seselės —Motinėlė su savo pagelbininke. Kasdien jos ten stovyniuoja ir žiūri, kaip auga jų maldos namai, ir kasdien rūpinasi. Šiemet Marijos Šventieji metai. Ar suskubs kaip gražią dovaną pabaigti šią koplyčią, ar dar šį metą galės čia melstis ir giedoti Nekaltai Pradėtajai? Jos nuolat važiuoja per savo rėmėjų gildas, nuolat beldžiasi, nes prašo pagabos ir šie mūrai, augančios sienos. Bet šios vienuolės dar turi šypseną —

padės jų rūpestyje geros ir dosnios lietuviškos širdys

Po darbų abu "masonai" važiuoja į miestus pirkti būtiniausių reikmenų statybai. Ig. Malinauskas pasiima pieštuką. Ak, ne sąsiuvinius juo taiso, bet krautuvėse, kai pritrūksta angliškų žodžių, jis tuoj pradeda piešti. Žinoma, šituos piešinius supranta visi, ir apsipirkę "masonai" grįžta namo.

Vakare jiedu pasidaro meninkai. Taip. Tuoj skaito rinktines knygas, o paskui nusibeldžia pas kun. St. Ylą. Ten surengiamas meno vakaras. Inž. Augustinavičius mėgsta muziką, paleidžia radijo, klasikinius koncertus. Ig. Malinauskas skaito poeziją, atsisėdęs ant grindų, o šeimininkas įnikęs rašo. Staiga prapliupa juoku pedagogas ir pradeda deklamuoti mintinai išmoktus lietuvių autorius. Tada visi meta savo darbus, jau bus "fonės", bus linksmos istorijos. Ir klega, juokauja, kol laikrodžio rodyklės vėl išveda poilsiui.

O rytoj vėl pabus šis mažas kaimelis, gyvens darbu ir lūkesčiu, dės plytą prie plytos, savo aukas, savo mintis, savo jausmus, kad iš lietuviškų rankų ir širdžių išaugtų koplytėlė.

Kai ją baigs, gal kur bokšto kampe kukliai, kaip ir anie viduramžių meistrai masonai, įkirs savo vardus, kad tokiais ir tokiais Viešpaties metais Dievo garbei ir žmonių gerovei čia dirbo, pastatė šiuos mūrus. Apie juos pačius kalbės jų darbai, o linskmas istorijas dar ilgai minės tie, kurie ten lankėsi ir matė bedirbančius "masonus".

P. Jurkus

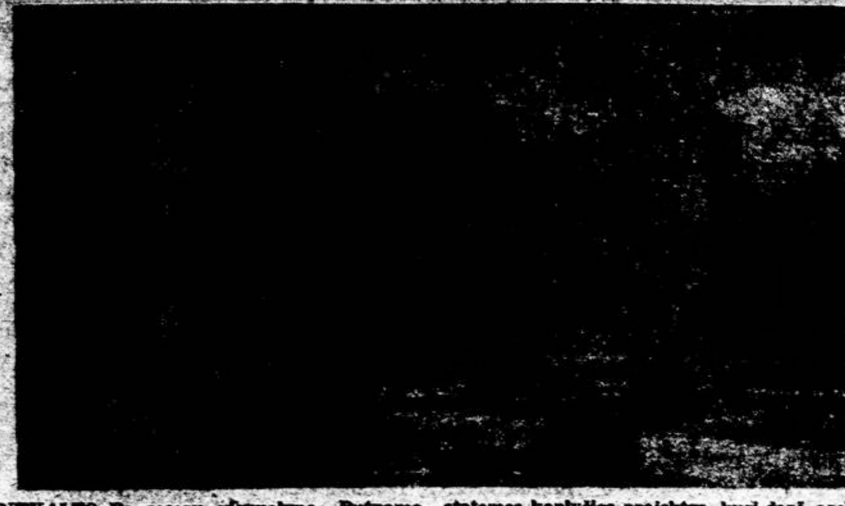

NEKALTO Pr. seserų vienuolyne Putname statomos koplyčios projektas, kurį darė arch. K. Kriščiukaitis.

STATOMA KOPLYČIA Putname, Conn., Nekalto Pr. seserų vienuolyne.

MARIJOS METAIS UŽBAIKIME STATYTI MARIJOS ŠVENTOVĘ — KOPLYČIĄ

Putnam, Conn.

Mielas Lietuvi.

Leisk paklausti, ar jau pasiuntei savo auką šiai šventovei? Juk ši šventovė bus Jūsų, visų lietuvių, viena graži auka mūsų tautos mylimai Motinai Marijai. Ši šventovė statoma lietuvaičių seserų, lietuvių aukomis ir lietuvių rankomis. Koplyčios projektą juk parengė architektas K. Kriščiukaitis, statybą vykdo inžinierius J. Augustinavičius ir Ignas Malinauskas, o vidaus dekoracijas — dailininkas K. Varnelis.

Statyba jau vyksta, sienos kyla. Tačiau jai baigti vis dar trūksta lėšų. Mielas Tautieti, jeigu dar neįsijungei į šį darbą, neatsakyk savo aukos. Net ir viena plytelė brangi, ir be jos pastatas nebus užbaigtas. O argi nereiktų šiais šventaisiais Marijos Metais koplyčią pašventinti?

Aukas prašome siųsti:

Immaculate Conception Convent Building Fund
RFD 2,
Putnam, Conn.

Šventiesiems Marijos metams
PAPIGINTOS KNYGOS

UŽSISAKANT KARTU — 9 KNYGOS — $10.00

1. Švč. P. Marijos apsireiškimai Liurde, vysk. P. Būčio, 500 p.
2. Šv. Antanas Paduvietis, Nello Vian, vertė A. Vaičiulaitis.
3. Šv. Pranciškus Asyžietis, 175 p.
4. Šventųjų gyvenimai, 900 p.
5. Naujasis Testamentas
6. Kristaus Sekimas, 418 p.
7. Kur bakūžė samanota, A. Vaičiulaitis
8. Vai lėkite dainos, 200 dainų tekstai
9. Lithuanian Franciscan Fathers, knyga —albumas anglų kalboje, 70 iliustracijų.

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

arba
FRANCISCAN FATHERS
Kennebunk Port, Me.

OMAHA, NEBR.

Jaunimas sportauja

Šv. Vardo D-ja savo lėšomis atnaujino parapijos salės grindis ir salėje įrengė krepšinį, kur mūsų parapijos jaunimas vakarais susirinkęs sportauja. Taip pat įrengė ir mergaitėms krepšiasvaidį. Šiomis sporto šakomis mūsų jaunimas yra labai susidomėjęs.

Tenka pastebėti, kad ypatingai daug dėmesio kreipiama yra į jaunimo moralę, kad nebūtų bereikalingų ginčų, keiksmų, užgauliojimų. Šis drjos jaunimo įtraukimas į sportą yra labai girtinas ir kartu sveikintinas dalykas, nes jaunimas sunaudoja savo laisvalaikį geram tikslui, būtent, sportui, užuot kur gatvių barų pakampiais slampinėjęs. Taip pat teko nugirsti gana šiltų atsiliepimų iš klebono kun. Jucevičiaus pusės ir parapijiečių. Be to, dar vienas ypatingai pabrėžtinas faktas yra tai, kad d-ja nedaro jokio skirtumo tarp vietos jaunimo ir mūsų tremtinių, bet priešingai ji deda pastangas, žinoma, kiek tai aplinkybės ir charakteriai leidžia, jaunimą sudrauginti. Pats žaidimas žaidžiamas gana griežta tvarka ir už nusižengimus baudžiama, uždarant salę 2-iems ar 3-ims vakarams. Tenka palinkėti d-jos vadams geros kloties ir jėgų tolimesnei ateičiai.

Rekolekcijos

Praeitą sekmadienį kun. Jusevičius paskelbė bažnyčioje, kad šiais metais prieš Velykas turėsime rekolekcijas. Rekolekcijos prasidės Verbų sekmadienio vakare ir baigsis Didįjį Šeštadienį. Rekolekcijas ves Tėvas jėzuitas iš West Baden, Indiana, vakarais lietuvių kalba 6:45 ir anglų 8.00 val.

Klebonas nuoširdžiai prašė visus dalyvauti rekolekcijose šiais šventais Marijos metais ir prašyti Dievo Motinos užtarimo, kad greičiau Lietuva būtų laisva. Juk Marija Fatimoje pažadėjo pasaulyje taiką ir Rusijos atsivertimą, jei visi žmonės prašys jos užtarimo.

Vietinis

CHICAGOJE garaže galere, nugriuvus sienai, buvo sužeisti 7 galerininkai.

WESTFIELD, MASS.

Vasario 16 minėjimas

Vasario 28 d. 10.30 val. buvo atlaikytos šv. Mišios už Lietuvą. Dalyvavo vietiniai ir Westfieldo apylinkės lietuviai.

Šios parapijos klebonas kun. V. Puidokas pasakė pritaikintą tai dienai gražų pamokslą. Pamaldų metu giedojo šv. Cecilijos parap. choras ir vienas jo dalyvis dar pagiedojo solo Ave Maria.

Popiety šv. Kazimiero dr-jos salėje įvyko minėjimas, kuris pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais. Minėjimą atidarė Balfo skyr. pirm. Z. Jegelevičius, perduodamas tolesnį vedimą K. Kavaliauskui.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo kun. V. Puidokas. Savo turiningoje kalboje jis ragino visus lietuvius, ypač jaunimą, ugdyti lietuvybę savo tarpe ir visokiais galimais būdais prisidėti prie Lietuvos vadavimo iš komunistų jungo.

Meninę programos dalį atliko šv. Cecilijos parap. choras, sudainuodamas penketą lietuviškų dainelių, vadovaujant vargonininkei Mrs. Murphy. Dvi daineles solo padainavo Pranckietienė, akompanuojant pianu jos vyrui.

Didelę staigmeną padarė westfieldiškiams atsilankymas Worcesterio Aušros Vartų parapijos katalikų veteranų 12-kos vyrų choro, vadovaujamo tos pat parap. vargonininko Burdulio, sudainavusio keletą gražių dainų.

Minėjime taip pat dalyvavo Westfieldo majorė Mrs. Burke, rep. Antonio Parenzo, consel. Weselek ir policijos virš. Donald, kurie gan šiltai ir draugiškai atsiliepė apie Lietuvą.

Priimtos ir pasiųstos rezoliucijos (priminimui greites. Lietuvos vadavimui) šiems asmenims: prez. Eisenhoweriui, sekret. Dulles, senat. Sultestonui ir ambasad. C. Lodge.

Rinkliavos metu Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta apie 145 dol.

Misijos buvo kovo 3-14 d., kurias sėkmingai vedė marijonas Tėv. Bonifacas Vaišnora. Dalyvavo beveik visi parapijiečiai.

Vedybos 1954 m.: Kazlauskas Antanas iš Westfieldo ir Brazaitytė Elena iš Greanby, Conn. Cvikla Juozas iš Westfieldo ir Klykotka Cecilija iš Hollyoke, Mass.

Gimimai: Dūda Darius-Dovydas. Gimė '53 gruodžio 23, o pakrikštytas š.m. kovo 7.

Atkočaitis Danielius gimė š.m. vasario 15; pakrikšt. š. m. kovo 13.

Žvalionis Tomas gimė '53 m. gruodžio 21; pakrikšt. š. m. sausio. 10.

Mirimai 1954 vasario-kovo mėn.: Bataitis Kazys, 100 metų amž.; Labuckienė 64 metų; Žvalionienė Antanina — 59 m.

Dovanos. Viena airė iš Springfieldo, Mass., įteisė šv. Kazimiero parap. bažnyčiai gražią "Šv. Kūdikėlio Jėzaus iš Prahos stovylą, 150 dol. vertės.

M. J. R.

Atsiųsta paminėti

Jurgis Gliauda — GĘSTANTI SAULĖ. Metmenys. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje 1954 m. Viršelis dail. J. Pautieniaus. 218 psl., kaina 2 dol.

Technikos Žodis, vasario mėn., nr. 1. Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos organas, leidžia šios sąjungos Chicagos skyrius. Sutelkta įdomios medžiagos įvairiais technikos klausimais, iliustruotas, spausdintas ofsetu, 26 psl.

V. Krėvė — RYTŲ PASAKOS. Išleido Terros leidykla Chicagoje, 216 psl. Viršelis dail. R. Viesulo.

L. A. J. Valčiekauskas — GIMS TAUTOS GENIJUS, dviejų veiksmų drama, antroji laida. 80 psl., iliustruota.

IŠ VISUR

● **Danutė Aleksandravič[...]** iš Brooklyno, studijuojanti [...]toriją St. Joseph Kolegijo[je] Mount St. Joseph, Ohio, [...] spausdino gražų straipsnelį [a]pie 1941 m. siaubo dienas Lietuvoje kolegijos mėnesiniame laikraštėlyje "The Mount".

● **Gautinge,** Vokietijoj, džiovininkų sanatorijoj, **Vasario 16** proga, Bavarijos vidaus reikalų ministeriui leidus, buvo iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava. Buvo taip pat surengtas ir minėjimas.

● **Argentinoje** "Ar. Lietuvių Balso" žiniomis gyvena apie 40,000 lietuvių, iš jų keli tūkstančiai yra jau gimę Argentinoje.

● **E. Simonaitis, Maž. Lietuvos Tarybos pirmininkas** ir Vliko narys, balandžio 10 atvyksta į Kanadą, kur išbus ilgesnį laiką.

● **Kun. A. Sabaliauskas** — Žalia Rūta buvo paminėtas Suomijoje, vasario 28 d., minint "Kalevalos", suomių tautinio epo, dieną. Helsinkio universiteto doc. Dr. Matti Kuusi ta proga skaitė paskaitą apie "Kalevalos" vertimus į svetimas kalbas. Jis plačiai papasakojo ir apie kan. A. Sabaliauską ir jo vertimą į lietuvių kalbą.

● **B. Brazdžionis, A. Gustaitis ir H. Kačinskas** kovo 27 ir 28 d. dalyvavo literatūros vakare Baltimorėje ir Philadelphijoje.

● **O. V. L. Milašiaus** 15 metų mirties sukaktį paminėjo Paryžiaus spauda ir radijas. Buvo duota veikalų ištraukų, plačiai supažindinta su kūryba ir gyvenimu.

● **Paryžiuje** kovo 28 d. paminėta J. Baltrušaičio 10 metų ir O. Milašiaus 15 metų mirties sukaktis. Paskaitą apie šiuos du poetus ir diplomatus skaitė dr. J. Grinius, specialiai atvykęs iš Strasbourgo. Paskaitą rengė Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė.

KENNEBUNK PORT, ME.

— Sąryšyje su Marijos Metais laukiame šiemet daugiau maldininkų prie naujosios Liurdo šventovės. Todėl šiais metais mūsų vasarotojų vila bus daugiausia užimta maldininkų ir mūsų mielųjų geradarių, kurie savo aukomis įgalina mus dirbti Dievo garbei ir sielų gerovei. Todėl jiems visuomet yra atviros durys mūsų vienuolyne. Tik prašytume, kiek galima, iš anksto parašyti mums ir susitarti dėl galimybių ilgiau pas mus apsistoti, nes vietos gana mažai turime. Ir bendrai, jei yra kokių neaiškumų ar abejonių dėl galimybių pas mus apsistoti, geriausia atskirai susitarti žodžiu ar raštu, kreipiantis šiuo adresu: Franciscan Monastery, Kennebunk Port, Maine.

Gvardijonas

MELSKIS SU BAŽNYČIA

Visų sekmadienių ir didesniųjų švenčių mišių maldas lietuviškai ir kitų daug maldų bei giesmių rasi maldaknygėje

Būk mums malonus

Parengė

PREL. F. BARTKUS

413 psl. **Kaina $2.00**

Užsakymus siųsti

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N.Y.

Čiurlionio ansamblis televizijoje

Tai įvyko kovo 20 d., kada stotis WXEL davė ištisą valandą lietuvių programai (atskiros tautybės per šią stotį rodosi reguliariai). Po oficialaus pristatymo išvystame mišrųjį ansamblio chorą. Sklinda lietuviškos dainos garsai, akį glosto mums tokie malonūs tautiniai drabužiai, atokiai stovi diriguojąs Alf. Mikulskis. Nyksta šis vaizdas, pasirodo solistė Ald. Stempužienė. Ir taip iš eilės — moterų choras su kanklėmis, pianistė B. Smetonienė, vyrų choras, pianistas A. Smetona, solistė J. Krištolaitytė, mišrus choras su kanklėmis ir t.t. Čia atsiveria bendri vaizdai, čia duodama kuri detalė— praslenka atskiras veidas, kankliuojančios rankos, išryškinamas dirigentas ar dainininkas. Puikūs vaizduose mūsų tautiniai šokiai. Įspūdis geras ir šiltas, lietuvio širdžiai be galo mielas. Todėl ir sekė šį pasirodymą kiekvienas, kam tik buvo televizijos aparatas beprieinamas.

Į meninės programos tarpus buvo įsprausta ir kalbų — A. Balašaitienė, J. Bendleris, J. Smetona, inž. P. J. Žiūrys ir kt. Vieniems pavyko daugiau ir geriau pasakyti, kitiems mažiau ir silpniau. Kaip jau kad paprastai esti, į pabaigą dėl kalbų pritrūko laiko ir meninei programai. Apskritai šis lietuvių pasirodymas buvo gera savos tautos reprezentacija.

CLEVELAND, OHIO

Vaidilos teatras kovo 21 d. lietuvių salėje surengė literatūros ir meno vakarą. Programą atliko mokyklinis jaunimas. Auštančio ryto fone sustatyti tam tikromis grupėmis jie deklamavo ir recitavo mūsų poetų ir rašytojų kūrinius ar jų ištraukas. Mėginimas vertingas pedagoginiu atžvilgiu — vieni tuos kūrinius turėjo pasisavinti, kiti galėjo juos iš naujo išgirsti. Bendras atlikimo lygis, išskyrus gal vienintelę L. Janulevičiūtę, tebuvo tik gerokai vidutinis.

Šalia šios literatūrinės programos, kurią parinko dr. M. Žilinskienė ir A. Augustinavičienė, mokinės taip pat atliko ir keletą baleto numerių. Įdomesnės tebuvo R. Končiūtė su 'Katinėlio šokiu" ir L. Kasperavičiūtė su "Sinkopiniu laikrodžiu."

Šalia lietuvių mokinių programoj taip pat rodėsi ir du svetimtaučiai — tai G. Sotak ir Edw. Harris, Ballet Russe Academy šokėjai. Reikėtų dar gerokai paabejoti, ar jų dalyvavimas buvo tikslingas: vargiai derinasi tokių "Spraktuko" ar "Miegančiosios gražuolės" šokiai su vos pradedančiųjų šokėjų liaudies dainų plastika. O gal tenorėta jais tik daugiau žiūrovų atvilioti?

Programą paruošė teatro vadovas P. Maželis (jo taip pat dekoracijos ir kostiumai). Režisūros padėjėjas Z. Dučmanas. Apšvietimo ir scenos technikas A. Paškonis. Įžanginį žodį pasakė dr. Žilinskienė, po programos kalbėjo teatro administratorius Dučmanas.

Programa tetruko apie 45 min. Teatsilankė nedaugiausia ir žmonių. Mes, džiaugdamiesi kiekviena lietuviška apraiška, ir čia sakome: gerai, kad jaunimas dirba, siekia ir stengiasi.

Vyt. Stancika, vyr. "Laisvosios Lietuvos" redaktorius, kovo 21 d. apatinėje lietuvių salėje kalbėjo apie Lietuva, ką jis joje savo buvimo metu matė ir patyrė.

Bendruomenės Ekonominės Tarybos iniciatyva šauktas lietuvių namų savininkų susirinkimas kovo 21 d. negalėjo įvykti, nes pritrūko lietuvių namuose jam laisvos vietos.

Metinis Bendruomenės Clevelando lietuvių ekonomistų susirinkimas šaukiamas balandžio 4 d. 11:30 val. apatinėje lietuvių salėje. Darbų tvarkoje — pranešimai ir naujos Ekonominės Tarybos rinkimai. Kviečiami atvykti visi, kas domisi ekonominiu lietuvių veikimu.

Clevelando Folk Arts Association netrukus žada išleisti knygą, kurioje bus sužymėtos visų Clevelando tautybių organizacijos, klubai, sambūriai ir t.t. Bendruomenė, norėdama, kad ir Clevelando lietuvių organizacinis gyvenimas joje atsispindėtų, prašo visus organizuotus lietuvių vienetus siųsti šiai knygai reikalingą medžiagą (organizacijų pavadinimus, valdybų sudėtis bei adresus, telefonų numerius ir kt.). Bendruomenės Švietimo ir Kultūros Tarybos pirm. dr. M. Žilinskienei: 1448 Crawford Rd., Cleveland, Ohio, tel. SW 5-5721. Knyga pasirodysianti gegužės mėn. pradžioje, medžiagą atsiųsti reikia iki kovo 30 d.

The New York Central System geležinkelių kompanijos Nottinghamo įmonė, anksčiau atleidusi dalį darbininkų, kovo pradžioje buvo užplūsta iš kitur atleistų geležinkelio darbininkų, kurie išstumia vėliau priimtuosius. Šituo būdu darbo čia jau yra netekę S. Laniauskas, V. Mėlynauskas, K. Tarankus ir kt. lietuviai.

Naujai išrinktosios Ateities klubo valdybos pirmininku yra J. Žilionis, vicepirm. J. Staniškis, sekr. R. Gelgotaitė, iždin. V. Kasakaitis ir nariu P. Skardis.

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos nariai pirm. Alg. Kasulaitis, sekr. L. Iešmantaitė ir Arv. Barzdukas, užsienio skyriaus vedėjas J. Vyšniauskas kovo 20 ir 21 d. organizacijos reikalais lankėsi Chicagoje. StP

Waterbury koncertuoja solistė Kardelienė ir pian. Smilgevičius

Į Waterbury iš Kanados koncertuoti atvyksta solistė Elzbieta Kardelienė ir pianistas Kazys Smilgevičius.

Sol. Elzbieta Kardelienė, buvusi Kauno operos lakštingala, mezo-sopranas, sukūrusi neužmirštamų vaidmenų, žavėjusi savo balso skaidrumu ir stiprumu, Amerikoje ir Kanadoje yra koncertavusi daugelyje miestų ir visur laimėjo didelį pritarimą. Ji pagauna giliu įsijautimu, nuoširdumu, tobulu kūrinio išpildymu.

Pianistas Kasys Smilgevičius yra vienas iš pirmaeilių mūsų pianistų. Jis pasižymi lengva technika, didžiu prityrimu, įsigilinu ir virtuoziškumu.

Waterburio ir apylinkės lietuviams tai bus reta proga išgirsti vieną iš geriausių koncertų. Koncertas įvyksta balandžio 4 d., 3 val. p.p. Šv. Juozapo parapijos salėje. Rengia Waterburio Balfo skyrius.

Solistė Elzbieta Kardelienė

CHICAGOJE smarkus vėjas pakėlė nuo žemės šį didžiulį lėktuvą ir gerokai apgadino motorus.

STATYBOS FONDAS KEARNY, N.J.

Bendra šv. Komunija

Šv. Vardo D-ja turi gražią tradiciją suruošti kasmet bendrą Komuniją ir iškilmingus pusryčius.

Šiemet bendra Komunija ruošiama Verbų sekmadienį, balandižo mėn. 11 d.

Visi draugijos nariai tą dieną 8 val. ryto organizuotai dalyvauja šv. Mišiose ir priima Komuniją Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčioje, o po Mišių visi vyksta į iškilmingus pusryčius Lietuvių Pol. Klubo salėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J. Pusryčiams numatyta yra ir programa.

Pusryčiuose galės dalyvauti ne tik draugijos nariai, bet ir visi kiti šios parapijos vyrai. Pusryčių metu bus skelbiamas vajus naujiems nariams įrašydinti.

Šioms iškilmėms suruošti komitetą sudaro: S. Przychocki, Ed. Stadolski, S. Rimgaila, J. Mačiulskis, J. Case, P. Bagdonas ir M. Sluzis.

Naujos Bažnyčios Statymo Fondas

Bažnyčios ir jai priklausomų pastatų statyba smarkiai pagyvėjo. Klebonijos sienos jau baigiamos išmūryti. Netikėta architekto J. Barth mirtis truputį buvo įnešusi nesklandumų, bet jie jau pašalinti. Greit pavyko susitarti su kitu architektu, kuris perėmė visus mirusio architekto darbus.

Fondo kasoje š.m. kovo mėn. 9 d. grynų pinigų buvo $156,248.42.

Pardavimo Klubas (Leenal), kuriam vadovauja M. Matulaitienė ir J. Belzienė, gavo gryno pelno per 1953 m. $1,328. Didelė padėka priklauso M. Matulaitienei, J. Belzienei ir visoms pardavėjoms (išvardinti užimtų daug vietos), kurios Bažnyčios Fondui pelnė gražią pinigų sumą.

Šios parapijos Juozai bendrai mano įrengti vieną naujos bažnyčios langą, kur būtų atvaizduotas šv. Juozapas —dailidė.

Parapijos parodėlė - bazaras, kuris buvo numatytas kovo mėn. 12, 13 ir 14 d.d. Jackson's auditorijoje, Harrisone, N. J., ne nuo parapijos pareinančių priežasčių atidėtas vėlesniam laikui. Kada dabar įvyks, bus paskelbta atskirai.

Parapijos kortų vakaras, kuris įvyko kovo mėn. 14 d. Lietuvių Pol. klubo salėje, Kearny, buvo sėkmingas. Dalyvavo daug žmonių. Tą vakarą buvo traukiami laimėjimai pagal išplatintus Naujos Bažnyčios Statymo Fondo bilietus. Iš viso iš šio parengimo, įskaitant ir pelną iš laimėjimų, buvo gauta $800 gryno pelno. Vakarą pravedė ir laimėjimų bilietų platinimu rūpinosi Fr. Jennus (Jonušas) ir St. Rimgaila. Jiems parapija yra dėkinga.

Laukiama stambesnių rėmėjų. Kas paaukos $500 ir daugiau naujajai bažnyčiai statyti, įamžins savo vardą ir bus skaitomas šios bažnyčios fundatorium.

Naujas knygynas "Mintis"

Muz. Alg. Kačanauskas ir Jurgis Vaitauskas atidarė lietuvišką knygyną, 122 Schuyler Ave., Kearny. Tel. KE 2-9673.

Knygyne pardavinėjama lietuviški laikraščiai, lietuviškos plokštelės, gintaro dirbiniai, "Rūtos" saldainiai ir kt. Taip pat priimami užsakymai laikraščiams ir knygoms.

Aplankykime šį grynai lietuvišką - kuklų knygynėlį ir paremkimt šių iniciatorių didelį pasiryžimą — skleisti šioje apylinkėje lietuvišką žodį ir tuo gaivinti lietuvišką sąmonę.

Pakeitė salės padidinimo planą

Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras buvo nutaręs praplėsti klubo salę 30 pėdų ir tam reikalui buvo paskyręs $25,000. Dabar šis nutarimas pakeistas ta prasme, kad vietoje 30 pėdų, salė bus praplėsta 45 pėdas, o taip pat bus padaryti kiti stambūs pertvarkymai, būtent, įrengta didesnė scena, svečių kambarys, prieškambariai ir t.t.

Pagal naująjį projektą salėje bus apie 400 sėdimų vietų. Šiam reikalui priimta išlaidų sąmata $34,000. Laukiama miesto valdybos patvirtinimo.

J. M.

WORCESTER, MASS.

Iš ateitininkų veiklos

Kovo 14 Stanelių namuose įvyko Worcesterio ateitininkų sendraugių susirinkimas, kurį atidarė pirm. L. Leknickas ir pasveikino Federacijos dvasios vadą T. Viktorą Gidžiūną, O. F. M., ir kun. M. Steponaitį, naują kuopos narį.

T. V. Gidžiūnas OFM, skaitė paskaitą apie Švč. Mergelės Nekaltojo Prasidėjimo dogmos raidą amžių bėgyje. Prelegentas, remdamasis istoriniais daviniais, atvedė dogmos istoriją ligi jos paskelbimo laiko 1854 m. Savo kalboje iškėlė, kad šios dogmos paskelbimui daugiausia nusipelnė pranciškonų ordino teologai, ypač Jonas Duns Skotas, kuris teologiškai ir moksliškai atrėmė visas priešingas nuomones.

Kalbėtojas baigdamas atkreipė ateitininkų dėmesį į šių Marijos Metų prasmę ir reikalą giliau įsigilinti į Dievo Motinos didybę bei labiau įgyvendinti ateitininkų šūkį kasdieniniame gyvenime. Po paskaitos sekė aktualios diskusijos.

Sendraugiai nusprendė užsakyti vieną Liet. Enciklopediją Studentų Ateitininkų Centro Valdybos bibliotekai laisvoje Lietuvoje. Šiam reikalui kasmet bus skiriama 100 dol. Po kitų einamųjų reikalų p. Stanelienė dalyvius pavaišino kavute su užkandžiais.

Ateitininkų sendr. kuopos vadovybėn įeina: pirm. L. Leknickas, sekr. Pr. Stanelis ir ižd. bei kultūros reikalų vedėjas Al. Dainius. Ateitininkai yra gyvai įsijungę ir į visuomeninį Worcesterio veikimą.

Jau galima gauti

J. Ambrazevičiaus,
A. Skrupskelienės,
A. Vaičiulaičio

NAUJIEJI SKAITYMAI

Ketvirtoji pataisyta laida, 224 p., kaina 2,50 dol.
Užsakymai siunčiami:

"DARBININKAS"
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

ROCHESTER, N.Y.

Atvyksta poetas Bernardas Brazdžionis

Balandžio 3 d., Rochestery įvyks literatūros vakaras, kuriame mielai sutiko dalyvauti poetas Bern. Brazdžionis ir paskaityti savo naujausius kūrinius bei papasakoti ryškesnius savo kūrybos bruožus.

Be to, teko patirti, kad Barn. Brazdžionis, kuris šiais metais už savo poezijos knygą "Didžioji Kryžkelė" laimėjo L. Literatūros 500 dol. premiją, norintiems pasirašinės. Todėl, kurie jau yra įsigiję B. Brazdžionio "Didžiąją Kryžkelę", nepamirškite atsinešti vakaran, o kurie dar neįsigijote, galėsite įsigyti vakare, arba šį sekmadienį lietuviškų knygų kioske.

Balandžio 4 d., 4 val., Rochesterio lietuvės moterys rengia Bern. Brazdžioniui pagerbti pobūvį. Pobūvin kviečiami visi Rochesterio lietuviai. Pobūvis įvyks šv. Jurgio lietuvių parap. salėje.

Ragina sudaryti darbo ir buto garantijas likusiems Vokietijoj lietuviams

Praeitą sekmadienį šv. Jurgio lietuvių par. kleb. kun. Jonas Bakšys per savo pamokslus parapijiečius ragino paskubinti sudaryti darbo ir buto garantijas likusiems Vokietijoje lietuviams. Kleb. kun. J. Bakšys mielai sutiko visais lietuvių atsikvietimo reikalais duoti patarimus klebonijos raštinėje (545 Hudson Ave., Rochester 5, N. Y.). Reikia pastebėti, jog kleb. kun. J. Bakšys 1947—1950 m. laikotarpyje sudarė darbo ir buto garantijų per 500, o atvykusiems parūpino darbo. Šiame nelengvame darbe jam labai nuoširdžiai talkininkavo vikaras kun. Pranas Valiukas ir vėliau kun. D. Mockevičius.

Spaudos atgavimo 50 metų minėjimas

Rochestery įvyks gegužės 2 d. Šios svarbaus minėjimo rengėjai yra ateitininkai ir skautai, kurie sudarė minėjimo komitetą: garbės pirm. pakviestas kleb. kun. Jonas Bakšys, pirm. išrinktas dr. Vl. Lelevičius, vicepirm. Dalė Podelytė, meno k-jos pirm. Vyt. Zmuidzinas, nariai — Petras Armonas ir Pranas Puidokas; Spaudos parodos k-jon: Ant. Sabaliauskas, Stasys Ilgūnas ir pakviesti dailininkai: Alf. Dargis ir Liūdas Vilimas.

Visi lietuviški laikraščiai, norį dalyvauti Spaudos parodoje, maloniai kviečiami savo svarbesnius leidinius siųsti Ant. Sabaliauskui, 251 Alphonse St., Rocheser 21, N. Y., pažymint ar reikės grąžinti.

Spaudos parodoje manoma sutelkti visą laisvajame pasaulyje lietuviškąją spaudą, būdingesnes spaudos draudimo laikų knygas ir jau tremtyje išleistas liet. knygas. Dėl to, visi Rochesterio lietuviai prašomi turimas pas save labai senas knygas atnešti arba šv. Jurgio lietuvių parap. klebonijon, arba įteikti kitiems šios parodos rengimo nariams. Negalį atnešti, prašome apie tai pranešti savo adresą.

Atsikėlė dr. Jurgis Sadauskas ir dr. Algirdas Ramonas. Abu, kaip gydytojai, gavo darbą Monroe County Hospital. Dr. Algirdas Ramonas prieš metus yra baigęs medicinos mokslus Vokietijoj, o dr. J. Sadauskas Lietuvoj.

Lietuviškų knygų kioske kuris yra šv. Jurgio lietuvių par. mokyklos raštinėje, šiuo metu galima gauti visas naujausias lietuvių kalba knygas. Ten pat galima užsisakyti L. Enciklopediją ir ją čia pat atsiimti, o taip pat galima užsisakyti ir prenumeratos mokestį sumokėti: Draugo, Darbininko, Aidų ir kt. laikraščių.

Rochesterio liet. skautai baigia parengti vietos liet. skautų laikraštėlį Budėk nr. 2. Redaguoja Vyt. Zmuidzinas. Sb.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Waterburio Balfo skyrius, minėdamas Balfo veiklos 10 metų sukaktį, balandžio 4 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Šv. Juozapo parapijos salėje rengia

DIDELĮ KONCERTĄ

PROGRAMOJE:

operos solistė ELZBIETA KARDELIENĖ
ir pianistas KAZYS SMILGEVIČIUS

Abu su dideliu pasisekimu koncertavę visose didžiosiose Amerikos ir Kanados lietuvių kolonijose, jie pirmą kartą atvyksta į Waterbury ir visus pradžiugins turtinga ir gražia programa.

Atsilankydami į koncertą, ne tik pasigėrėsite gražiu dainavimu bei muzika, bet kartu paremsite ir Europoje vargstančius mūsų tautiečius.

NORI GEROS KNYGOS,
įsigyk
D. PILLOS

SIELA UŽ SIELĄ

kuri "nėra autoriaus vaizduotės kūrinys, bet iš realaus gyvenimo paimtas įvykių atpasakojimas ryškus dvasios vaizdas daugelio jaunų sielų, su kuriomis kiekvienam mūsų dažnai tenka susitikti", rašo vertėjas

KUN. A. SABALIAUSKAS
304 p. Kaina $2.00

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave,
Brooklyn 21, N. Y.

I.L.A. laivų krovikų pastangos New Yorke praplėsti streiką ir Baltimorėj nuėjo niekais, kai Marylando krovikai atsisakė streikuoti.

SPORTAS

Geriausi sportininkai

Louis Bobet, kuris laimėjo Tour de France praeitais metais, išrinktas 1953 m. geriausiu sportininku. Rinkimus pravedė L'Equipe, vienas iš geriausių sporto laikraščių pasaulyje.

Belgų laikraštis "Le Soir" pravedė apklausinėjimą ir išrinko geriausią pasaulio sportininką čekoslovaką Emil Zatopek. Po jo eina: Paavo Nurmi — Suomija, Jesse Owens — JAV, Gunder Haegg — Švedija ir Rudolf Harbig — Vokietija.

Futbolas

Brazilija, nugalėjusi Paragvajų 4:1, kvalifikavosi pasaulinių futbolo pirmenybių baigminiam turnyrui. Visus nustebino, kad ir Turkija pateko į šį turnyrą, tuo išjungdama Ispaniją iš tolimesnių varžybų.

Paragvajaus rinktinė nugalėjo Čilės futbolo komandą 3:1. Tuo būdu Čilė iš tolimesnių varžybų dėl pasaulio meisterio vardo yra išjungta.

Chicagoje, sumažėjus šunų pasiutimo epidemijai, vėl leidžiama šunis pardavinėti. Pirmasis toks šunelis naujo savininko rankose.

Dviračių lenktynės

Gino Bartali, vienas iš geriausių dviratininkų pasaulyje, vėl žada dalyvauti dviračių lenktynėse. Prieš kurį laiką jis buvo taip sužeistas, kad niekas nesitikėjo, jog Bartali galės ir toliau lenktyniauti.

Šių metų Tour de France, kurį tenka laikyt garsiausiomis dviračių lenktynėmis pasaulyje, laimėtojas gaus per 5,000 dol. kaip I vietos premiją.

Ledo rutulys

Vokietijos ledo rutulio meisteriu šiais metais tapo EV Fuessen.

Detroito Red Wings 6-tą kartą iš eilės laimėjo profesionalų ledo rutulio pirmenybes.

Tenisas

R. Krishnan laimėjo Indijos teniso pirmenybes finale, nugalėjęs australą J. Arkinstall per 3 setus. Januoliui tik 17 metų. Jis gali išaugti į tikrai gerus teniso žaidėjus.

Rugby

Britų unijos rugby pirmenybes šiais metais laimėjo Anglija, nugalėjusi Škotiją 13:3. Rungtynes stebėjo apie 60.000 žiūrovų.

Bėgimas

Australas Hector Hogan 100 jardų nubėgo per 9.3 sek. Tai lygu pasauliniam rekordui, kurį prieš 6 metus pasiekė M. Patton.

Krepšinis

Philadelphijos katalikų kolegijos La Salle krepšinio komanda laimėjo Amerikos krepšinio pirmenybes. Finale jie nugalėjo Bradley universiteto penketuką iš Peoria, Ill.

Boksas

Tarpmiestinės bokso varžybos tarp Londono ir Berlyno baigėti vokiečių laimėjimu 11:9.

P. V.

Atitaisymas

"Darbininke" kovo 26 po kliše, kuri vaizduoja JAV vyskupų aukos įteikimą Balfo pirmininkui kan. J. Končiui, parašas turėjo būti tokis: Vysk. John M. Gannan įteikia Balfo pirmininkui kan. J. Končiui JAV vyskupų auką 10,000; dešinėje James A. Farley.

Įvairenybės

Klimatas átšyla

Olandijos klimato tyrinėtojai rado, kad per paskutinius 50 metų javų auginimo riba pasistūmėjusi į šiaurę 150 kilometrų. Apie Grenlandiją ir Spicbergeną atsirado žuvų, kurių dvidešimtojo amžiaus pradžioje dar nebuvo. Kanada tikisi įsigysianti naujus derlingus javų laukus šiaurėje. Pastebėta, kad kai kurie paukščiai, kurie perėdavo tik vidurinėje Vokietijoje, dabar turi savo lizdus jau toliau šiaurėje, Danijoje. Taip pat dalis paukščių žiemai nelekia į Afriką. Tačiau pastebima, kad ir pietų ašigalyje ledai vis labiau aptirpsta, lyg saulė duotų daugiau šilumos.

Gydytojo honoraras

Persijos sostinėje Teherane vienas gydytojas turėjo nepaprastą pasisekimą. Policija turėjo lauke pacientų eilę prie gydytojų durų tvarkyti. Tik paskiau paaiškėjo, kad gydytojas keliuose kambariuose buvo įtaisęs persiškų kilimų audyklą. Pacientas, kuris neturėjo pinigų gydytojui, galėjo paskirtą valandų skaičių atidirbti prie kilimo. Gydytojas leido kilimus į rinką ir savo honorarą atsiėmė. Bet prisikabino policija ir perdavė teismui, ar gydytojas turi teisę taip žmones išnaudoti. Teisėjai saliamoniškai svarstė: negalima gydytojui uždrausti nemokamai pacientą gydyti; negalima taip pat pacientui uždrausti savo dėkingumą gydytojui pareikšti talka prie kilimų audimo.

Nuo žilos senovės daina buvo ir tebėra neatskiriama lietuvio palydovė, ramintoja, gražesnių pasaulių nešėja, vargo lengvintoja. Į lietuvišką dainą mūsų broliai ir sesės, mūsų žilos motušės sukrovė savo vargus, džiaugsmus, atsiminimus ir svajones... Lietuvis dainavo, dainuoja ir dainuos, kur jis bebūtų. Kad nepamirštumei gražiųjų mūsų liaudies dainų, kad jų išmokytumei ir savąjį jaunimą, būtinai įsigyk DAINŲ KNYGELĘ:

'Vai lėkite dainos'

Joje yra apie 200 dainų tekstų. Kaina $1.00. Kreipkis:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

arba:

FRANCISCAN FATHERS
Kennebunk Port, Me.

PONAS TOKS LINKI SVEIKATOS

Ponas Toks [illegible] pro svetimu langu ir garsiai riktelėjo:

— Ei, ar visi namie? Kaip laikotės?

— Kas? Ar mes? — išsikišusi galvą pro langą klausė Tokio, kuris atrodė nustebęs.

— Taip! Kodėl, ar nenorite būti sveiki? — Juk atėjau pasveikinti, kad kepenys būtų sveikos ir strėnų negeltų ligi kitos šventės. Ar negerai?

— Gerai, bet mes tamstos nė nepažįstam.

— Nu, tai kas — stebėjosi ponas Toks. — Ir aš jūsų nepažįstu, bet man patinka, kad ir nepažįstami jaustųsi sveiki ir laimingi.

— Tai tiesa, bet rėkauti po svetimu langu, kai viduj eina šeimos pasitarimas, kai turime svečių, kai vaikai gali išsigąsti, tai jau...

— Žiūrėk, nebūk mandragypkis, — atšovė ponas Toks, — tokiai padėty esant, dar vienas pagrindas linkėti sveikatos. Sveikata geriau už ligą. Ar tamsta [illegible] kepenų ligą?

— Aš, ne, — [illegible].

— Malonu tai girdėti, — džiaugėsi ponas Toks. Ir tamstai linkiu niekad nesusirgti.

— Dėkui, bet greit trauk savo keliais. Ko čia prisikabinai prie manęs! — keikėsi žmogus.

— Koks čia prisikabinimas! Linkėk jam sveikatos, o jis pyksta. Pasimokyk bent mandagumo! Pagaliau, jei nenori sveikas būti ir nepriimi mano linkėjimų, tai sirk ir kepenų liga, tai tavo reikalas, bet atsiminsi mano žodžius.

Ponas Toks nuėjo, bet niekaip negalėjo suprasti, kodėl žmonės nebrangina sveikatos.

DARBININKO RĖMĖJAI

Savo aukomis "Darbininką" yra parėmę, atsilygindami už kalendorių:

Po $8.00 — Mrs. R. Rusienė, Port Washington, L. I., N. Y.

Po $4.00 — Rev. St. Budavas, Rockland, Me.

Po $3.50 — K. Garbon, V. Balalis, Brooklyn, N. Y.

Po $3.00 — A. Jankan, So. Boston, Mass., L. Bagdonas, San Francisco, Cal., R. Velyčka, W. Hannover, Mass.

Po $2.50 — M. Kučinskas, Brooklyn, N. Y.

Po $2.00 — R. Ražanauskas, P. Pupius, Brooklyn, N. Y., J. Adas, Miss D. V. Polo, Maspeth, N. Y., Miss V. Arnastauskaitė, Great Neck, L. I., N. Y., A. Jančiulis, Saranac Lake, N. Y., J. Konitzy, St. Clair, Pa., Mrs. K. Brugess, Scottland, Conn., V. Pusvaškis, Ansonia, Conn., K. Supranavičius, Hyde Park, Mass., Mrs. A. Luzackas, Cambridge, Mass.

Po $1.50 — P. Ežerskis, Cleveland, Ohio, Mrs. V. Bagdonas, Brooklyn, N. Y.,

Širdingai dėkodami, linkime Viešpaties palaimos visiems mūsų rėmėjams.

T. T. PRANCIŠKONAI

DISPLAY

SCHMIDT'S FARM RESTAURANT
Caters to Receptions, Dinners, Outings, Etc. — Large or Small
4 BASEBALL DIAMONDS
HANDBALL AND HORSESHOE COURTS
Fort Hill Rd. and Jackson Ave.
West of [illegible], N. Y.
Music Saturday from 9 P. M.
Telephone: [illegible]
Ample Parking Facilities
(CLOSED MONDAYS)

Alliance Club
Gala Weekend Show
● Talent Night Every Friday
CARMEN RIOS TRIO
2 orchestras — Dancing nitely
78-80 St. Mark's Pl.—GR 7-9765
Corn. 8th St. & 1st Ave. N.Y.C.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATA
37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

NEDELSDAMAS ĮSIGYK
žymiai papigintus Tėvų Pranciškonų leidinius:
LIETUVOS ARCHYVAS
knyga, vaizduojanti originaliais dokumentais bolševizmo smurtą ir lietuvių kančias. Anksčiau kainavo $3.00, dabar pardoudama už $1.50.
J. GAILIAUS,
SUSITIKIMAS
APYSAKA,
155 p.; anksčiau $1.50, dabar nupiginta iki $1.00.

Šią atkarpą su atitinkama suma pasiųsk į

DARBININKAS
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

(ATKARPA

Malonėkit prisiųsti
— Lietuvos Archyvą
— Susitikimą

Siunčiu $ ———

Pavardė

Adresas

[illegible]

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balzamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Av.
Broo[illegible]

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel STagg 2-5043
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y
NOTARY PUBLIC

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. VIrginia 7-4499

[illegible] BAKING, Inc.
V. Lukas — Vedėjas.
[illegible] Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame krautuvėms ir [illegible]

LDS CENTRO VALDYBA
50 Cottage St., Norwood. Mass.

Garbės Pirmininkas
J. E. Arkivyskupas Richard Cushing, D. D.

Dvasios Vadas
Kun. Pr. A. Virmauskas
50 W. Sixth Street,
So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas
[illegible]

Vice Pirmininkai
Pranas Razvadauskas
5 G Street, So. Boston 27, Mass.
Vladas Paulauskas
575 Lawrence St., Lowell, Mass.
Brockton 68, Mass.

Sekretorius
Antanas F. Kneižys
50 Cottage Street,
Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius
Antanas Pell
32 Wilder Street

Iždininkė
Blanche Cunys
409 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Revizijos Komisija
Kun. Jonas Bernatonis
Benediktas Jakutis
Nell Meškūnas

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri [illegible] vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.
219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.
176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.
4380 White Plains Road Bronx, N. Y.
19 West Post Road White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
[illegible] MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV [illegible] (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

T. Augustinas Sepinski, OFM, pranciškonų ordino generolas, kovo 29 d. iš New Yorko išvyko į pranciškonų vienuolyną Kennebunk Port, Me. Jį palydėjo provinciolas T. Jurgis Gailiušis, OFM.

ANGELŲ KAR. PARAPIJA

Maldos Apaš. D-jos susirinkimas šaukiamas penktadienį, balandžio 2 d. po vakarinių pamaldų parapijos salėje. Visų narių dalyvavimas būtinas.

40 valandų atlaidai prasidės Kančios sekmadienį, bal. 4 d. ir baigsis bal. 6 d., antradienį. Iš ryto pamokslai po 9 val. mišių. Vakare 7:30 mišparai, palaiminimas Švč. Sakramentu, pamokslas. Prieš Velykas kitų misijų - rekolekcijų nebus. Šia proga visi parapijiečiai prašomi atlikti velykinę išpažintį.

Ateinantis penktadienis — yra pirmas mėnesio penktadienis. Pamaldos 8 val. ryto.

Mergaitėm ir moterim misijos

Apreiškimo parapijoj prasidėjo kovo 29 d. 7:30 vakare. Misijas veda Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Visos parapijos moterys kviečiamos dalyvauti. Iškilmingas misijų užbaigimas įvyks sekmadienį 3 val. p.p. Kitą savaitę bus tęsiamos misijos visiems vyrams.

Mirė

Paskutiniu laiku iš Angelų Kar. bažnyčios palaidoti šie parapijiečiai: Jonas Strogis, Motiejus Kvietkauskas, Dominikas Nesčiūnas, Vincas Palkauskas ir Benigna Šriupskienė.

Filmas "Fatimos istorija" bus rodoas Apreiškimo parapijos salėje balandžio 4, sekmadienį, 3:30 ir 5 val. vakare. Visi kviečiami ateiti ir pamatyti Fatimoje įvykusio stebuklingo Dievo Motinos pasirodymo.

Nacių buvusių aukų dėmesiui

Totalistinių Režimų Buv. Politinių Kalinių Tarptautinė Federacija New Yorke yra susitarusi su Tarptautinės Pagalbos Komitetu (The International Rescue Committee) prie šio komiteto įsteigti specialų skyrių teisinei is kitokiai pagalbai asmenims, galintiems teikti ieškinį pagal V. Vokietijos 1953 m. federalinį įstatymą dėl atlyginimo už nuostolius, kilusius ryšium su nacinės vyriausybės persekiojimais rasiniu, religiniu ar politiniu pagrindu. Šios rūšies ieškiniai turi būti V. Vokietijos vyriausybei pareikšti vėliausiai iki 1954 m. spalių 1 d. IRC Indemnification Claims Unit norintiems šios rūšies ieškinius pareikšti nemokamai teikia patarimų, kaip išpildyti ieškinio blankai, o taip pat sutinka tokius prašymus savais kanalais perteikti V. Vokietijos atitinkamoms įstaigoms.

Kad nereiktų ilgai laukti dėl didesnio klientų susitelkimo, suinteresuotieji prašomi iš anksto susirišti su IRC teisių tarėju 62 W. 45th St., New York 36, N. Y. MUrray Hill 2-4672.

Totalistinių Režimų Buv. Politinių Kalinių Tarptautinė Federacija, apjungianti 10 tautinių grupių, nemokantiems anglų kalbos prireikus duos vertėją.

Apreiškimo par. choro narių bendroji šv. Komunija ir pusryčiai įvyks balandžio 4 d., po 11 val. mišių.

Maspetho apylinkės metinis

Bendruomenės susirinkimas šaukiamas balandžio 4 d. V. Atsimainymo par. salėje. Susirinkimo pradžia 5 val. p.p. Pageidautinas visų lietuvių dalyvavimas.

New Yorko Studentų Sąjungos skyrius

rengia viešas diskusijas Lietuvos ūkio ir ekonomijos klausimais balandžio 4, sekmadienį, 1 val. p.p. Angelų Kar. par. salėj. Kalbės A. Simutis ir J. Karys. Kviečiama dalyvauti lietuviška visuomenė.

Balfo dešimtmečio minėjimas

1953 m. D. New Yorko Balfo Vajaus Komitetas, Balfo Centro Valdybos paprašytas suruošti Balfo dešimtmečio minėjimą New Yorke, prašo visas parapijas, organizacijas, draugijas, klubus, laikraščio redaktorius, radijo valandėlių direktorius šio mėn. 31 d., trečiadienį, 7 val. v. atsiųsti savo atstovus į Balfo būstinę, 105 Grand St., Brooklyn, N. Y., kur bus aptarti šio svarbaus minėjimo reikalai ir išrinktas parengimo komitetas. Maloniai kviečiami dalyvauti ir pavieniai visuomenės veikėjai.

Vajaus Komitetas

Kun. Ant. Masaitis

susirgo ir gydosi Long Island City St. John's ligoninėje.

Marijos jubiliejinių metų proga

Brooklyno arkivyskupas pirmąjį balandžio sekmadienį paskelbė maldos diena už kenčiančius tikėjimo persekiojimą. Apreiškimo par. bažnyčioje Švč. Sakramentas bus išstatytas viešai adoracijai nuo 7 ryto lygi 3 val. p.p., kad tikintieji turėtų progos melstis už kenčiančią Lietuvą.

ALB Ridgewood apylinkės

visuotinas susirinkimas šaukiamas balandžio 3 d. 5:30 v. p.p. Winter Garden Tavern, patalpose, 1883 Madison St., Ridgewoode. Bus renkama nuolatinė valdyba ir atstovai į Am. Liet. Bendruomenės rytinių pakraščių suvažiavimą, bus išduodamos ALB nario knygutės. Visi šios apylinkės lietuviai prašomi gausiai dalyvauti.

Studentų dėmesiui

Baltų Studentų Federacijos Centro Valdyba šaukia New Yorke ir apylinkėse gyvenančių pabaltiečių studentų susirinkimą, kuris įvyks balandžio 2 d., penktadienį, 7 val. vak., Baltic Freedom House patalpose, 131 East 70 St., NYC. Programoje: Dr. Thorbecke paskaita "Pabaltijos studentai ir Europos federacija", užkandžiai, N. Y. skyriaus Tarybos sudarymas.

Kviečiame visus lietuvius studentus ir suinteresuotuosius gausingai atsilankyti.

BSF CV

LIETUVIŠKAI ŠEIMAI, gyvenančiai priemiestyje, turinčiai didelius namus ir sodą, reikalinga vyresnio amžiaus lietuvė moteris 55-60 metų. Ypatingo jokio darbo nėra, reikia padaboti vaikus, šeimininkams išvykus. Skambinti: NEw Rochelle 2-9664. (23-25)

Kur galima gauti Rūtos saldainių?

RŪTA praneša, kad lietuviško skonio ir gamybos saldainiai gaunami sekančiose vietose:

Rūta, 522 Grand St., Tel. ST 2-7909 Brooklyn, N. Y.
J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kaunų Maisto Krautuvė, 52 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y.
Kivita Luncheonette, 244 Ridgewood Ave. Ridgewood, N. Y.
Arlington Restoranas, 385 Arlington Ave., Ridgewood, N. Y.
Pr. Urbonas, Vaistinė, 61—02 Grand St., Maspeth, N. Y.
Lietuvių Klubas, 69-61 Grand St., Maspeth, N. Y.
Mrs. Kalmyn 28 St. Mary St. Yonkers, N. Y.
Pr. Lapienės vasarvietė, Stony Brook Lodge, N. Y.
Paul Wain, 81 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.
B. Kriščiūnas, atstovas, 62 Forbes St., Amsterdam, N. Y.
Piliponis Market 271 E. Main St., Amsterdam, N. Y.
Forbes St. Market 100 Forbes St., Amsterdam, N. Y.
M. Saulys, 61 Lafayette St., Paterson, N. J.
Knygynas Mintis, 122 Schuyler Ave. Kearny, N. J.
Baltic Florist, atstovas 502 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Neringa, atstovas, 1906—25 St., Detroit 16, Mich.
J. Gaidys, atstovas, 899 Bank St., Waterbury, Conn.
Ideal Pharmacy, V. Skrinska, 29 Kelly Sq., Worcester, Mass.
A. J. Stukas, 72 Glenwood Ave. Binghamton, N. Y.
J. Sekys, 444 Broad St., Hartford, Conn.

RŪTA prašo visus savo senuosius atstovus ir norinčius pradėti prekybą, nevėluoti su užsakymais Velykoms.

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių butas vienam asmeniui arba vedusiųjų porai. Kreiptis nuo 6 v. iki 10 v. vak. sekančiu adresu: 83 Stuyvesant Ave., Brooklyn 21, N. Y.

IŠNUOMOJAMAS kambarys Richmond Hill — tik vienas blokas nuo susisiekimo linijos. Pageidaujama vyras. Kreiptis: Telef. VI 3-8036.

DR. EDWIN B. WILSON, Harvardo universiteto profesorius emeritas, gauna Amerikos Vėžio Draugijos 1954 m. premiją.

Daug gėrybių po vienu pastogu

rasite Gabijos knygyne. Čia sutelktos lietuviškos knygos, meniški odos dirbiniai (albumai, piniginės, užrašų knygelės), tautiniai audiniai, medžio drožiniai (kryželiai, koplytėlės, vytys), Baltijos gintarai (karoliai, apyrankės sagos, dėželės), lietuviškos plokštelės, vokiečių gamybos radijo aparatai, su kuriais galima girdėti Europą, rašomosios mašinėlės lietuviškais raidynais ir daugelis kitų vertingų dalykų. Knygynas atidarytas kasdien nuo 10 iki 7 val. vak. ir sekmadieniais nuo 12 iki 1:30 val. p.p. Adresas: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y. Tel. EV 8-6163.

Zuzana Baltėnienė

iš Brazilijos atskrido atostogų pas savo seserį Joaną Vaičiulaitienę.

"Aidų" literatūros vakaras

koncertas ir "Aidų" premijos įteikimas įvyks per Atvelykį, balandžio 25 d. Apreiškimo parapijos salėje.

Sugrįžo Liudvikas Stukas

Po dviejų metų karo tarnybos JAV daliniuose Aliaskoje, sugrįžo namo Liudvikas Stukas, "Liet. Atsiminimų" radijo valandos vedėjo Jokūbo Stuko brolis.

Liudvikas yra didelis muzikos ir dainos mėgėjas. Aliaskoje ypatingai turėjo progos muzikoje lavintis, nes organizavo didelį karių vyrų chorą ir jam vadovavo, kocertavo po kitus dalinius, rengė operetes ir giedodavo bažnyčiose. Prieš išvykstant iš Aliaskos jis buvo pakviestas vieno generolo dukters vedybų proga giedoti bažnyčioje.

Jis savo broliui Jokūbui daug padeda gerai išlaikyti "Rūtos" chorą, surasdamas naujų dainininkų. Be to, jis yra gabus pianistas ir turi žavingą baritono balsą. Pasiryžęs toliau lavintis muzikoje ir dainavime. Yra vilties, kad susilauksime tikro šios srities menininko.

Dabartiniu metu jis yra pakviestas giedoti Kristaus Karaliaus svetimtaučių parapijos metiniame parengime Hillside, N. J.

Muz.

BOSTONO ŽINIOS

Dainuos Bostone

Sol. Zuzana Griškaitė atvyksta į Bostoną ir Bostono Kolegijos, 67 Chestnut Hill salėje išpildys koncertą. Koncertas įvyks balandžio 4 d. 8.30 val. vak. Bilietai gaunami Bostono Kolegijos raštinėje arba prie įėjimo.

Jėzuitas Tėv. J. Bružikas

balandžio 1 d. atvyksta į Bostoną, kur šv. Petro parapijos bažnyčioje sakys pamokslus 40 valandų adoracijos metu. Adoracija prasidės balandžio 2 d. 8 val. ryto ir baigsis balandžio 4 d. 3 val. p.p.

Tretininkų susirinkimas

Šv. Petro parapijoje šv. Pranciškaus III-jo ordino narių susirinkimas įvyks kovo 31 d. 8 val. vak. parapijos salėje po bažnyčia.

Susitelkimo diena vaikams.

Kovo 28 d. Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vienuolyne, Brockton, Mass., įvyko susitelkimo diena vaikams. Susitelkimo dienoje dalyvavo apylinkės lietuviškų mokyklų 7, 8 skyriaus ir Junior High School mokiniai. Susitelkimo dieną pravedė kun. Jonas Žuromskis.

Keliaujanti Marija Bostone

Nekalčiausios Marijos širdies statula kovo 17 d. buvo atgabenta į So. Bostoną ir pastatyta prie Marijos altoriaus, šv. Petro parapijos bažnyčioje. Statulą iš Cambridge į So. Bostoną savo mašina atvežė stud. Raimundas Ivaška. Atvežtą statulą parapijos bažnyčioje sutiko visi parapijos kunigai, seselės Geralda ir Jokūba, visas parapijos bažnytinis choras su chorvedžiu komp. Jeronimu Kačinsku ir didelis būrys parapiečių.

Sekančią dieną 9 val. ryto pats parapijos kleb. kun. Pr. Virmauskis atgiedojo šv. Mišias, kurių metu pamokslą pasakė kun. Petras Šakalys. Visas tris dienas rytais ir vakarais vyko specialios pamaldos Marijos garbei, kurias gausiai lankė lietuviai ir net kitataučiai. Visi atėjo, per šią Marijos statulą, pagarbinti Mariją dangų je ir sudėti savo maldas prie Viešpaties sosto per Marijos rankas. Tenka pasidžiaugti, kad bostoniečiai per tas tris dienas tikrai sudėjo daug maldų, nes vien Komunijų buvo išdalinta apie 1200.

Apie šios statulos lankymąsi Bostone plačiai aprašė visi Bostone išeinantieji laikraščiai. Čia didžiausia padėka atitenka Amerikos lietuviui William Gorskis, kuris gražia anglų kalba aprašė šios statulos vežiojimo tikslą ir josios istoriją.

Statulos lankymosi dienomis bažnyčioje buvo daroma rinkliava Lietuvos Religinio Atgimimo fondo naudai, kurio globėju dabar yra J. E. vysk. V. Brizgys. Bostoniečiai ir čia parodė atgimstančios Lietuvos sunkumų supratimą ir fondan suaukojo 109.60 dol.

Mirė

Kovo 24 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Juozas Jurkus 60 m. amžiaus. Velionis gyveno Randolph, Mass. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse. Nuliūdime paliko savo žmoną, du sūnus ir vieną dukterį.

Kovo 26 d. iš šv. Petro parapijos bažnyčios palaidotas Jonas Kazlauskas 46 m. amžiaus. Velionis gyveno kartu su tėvais 46 Virginia St. Dorchester. Nuliūdime paliko tėvą, motiną ir vieną seserį. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Automobilių pavasarinis inspektavimas

Mass. valstybėje yra privalomas ir turi būti atliktas balandžio mėnesį. Gegužės 1 d. kiekvienas automobilis turi turėti lange priklijuotą juodą 1954 m. inspektavimo ženklelį. Ženklelis turi būti priekinio lango dešinės pusės žemajame kampe ir ne kitur.

Kovo mėn. Mass. valstybėje buvo paskelbtas eismo mandagumo mėnesiu. Tiek automobilių vairuotojai, tiek pėstininkai buvo susisiekimo tvarkytojų mokomi reikalingo eismo mandagumo. Sumanymas davė gerų vaisių, kurios ragina neužmiršti nė ateityje.

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS—
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover
SO. BOSTON, MASS.
326-328 W. Broadway

BARASEVICIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas,
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

'From Here to Eternity' geriausias filmas

Kovo 25 d. Hollywoode buvo savotiška filmų mėgėjų šventė. Dvidešimt šeštąjį kartą Filmų Akademija skelbė metinius laimėtojus įvairiose filmo srityse ir apdovanojo juos Oscaro statulėlėmis. Iškilmės vyko ne tik Hollywoode, bet ir New Yorke, Philadelphijoje ir kt. Televizijos pagalba atskirų miestų publika buvo sujungta į vieną bendrą programą, kuri pamainomis vyko tai viename, tai kitame mieste. Pertransliuojamą programą žiūrovai matė dideliame televizijos ekrane.

Dėl geresnio 1953 metų filmo vardo varžėsi 5 filmai: **Roman Holiday, From Here to Eternity, The Robe, Julius Caesar ir Shane.** Laimėtoju išėjo "From Here to Eternity," pagal to paties vardo James Jones romaną. Filme rodomas US armijos gyvenimas Havajuose prieš pat Pearl Harbour ataką ir laike jos. Reikia pripažinti, kad filmas išėjęs žymiai geresnis, negu pati knyga.

Geriausios aktorės vardą laimėjo Audrey Hepburn už savo vaidmenį filme "Roman Holiday". Ši beigų kilimo aktorė savo nuoširdžia vaidyba "Roman Holiday" padarė vienu iš geriausių pereitų metų filmų. Šiuo metu Audrey Hepburn su pasisekimu vaidina dramoje "Undinė", viename Broadvėjaus teatre.

Geriausiu aktoriumi pripažintas William Holden už savo rolę filme "Stalag 17". Neseniai jį vėl matėme filmuose "Escape from Fort Bravo" ir "Forever Female."

Geriausiais antraeilio vaidmens aktoriais pripažinti **Donna Reed ir Frank Sinatra,** abu iš filmo "From Here to Eternity". Įdomu paminėti, kad šios kategorijos varžybose dalyvavo ir mažasis berniukas Brandon de Wilde iš filmo "Shane."

Oscarą už režisūrą irgi nusinešė "From Here to Eternity" ir jo režisorius **Fred Zinneman.**

Premiją už geriausią muziką muzikinių filmų kategorijoje gavo **"Call me Madame".** Draminių filmų kategorijoje geriausia muzikinė kompozicija pripažinta filme **"Lili".** Šis filmas jau antri metai teberodomas viename New Yorko kino teatrų. Populiariausios dainos vardą laimėjo **šlageris "My Secret Love"** iš filmo "Calamity Jane."

Buvo paskirta dar keliolika premijų už pasižymėjimus įvairiose filmų technikos srityse: už geriausią fotografiją, garsą, dekoracijas, taip pat už filmų turinį, skriptą. Daugiausia atskirų sričių laimėjimų nusinešė "From Here to Eternity", "Roman Holiday" ir "The Robe."

Atskirai tenka pažymėti Walt Dysney, kuris vienas pats šiemet laimėjo net 4 Oscaro statulėles. Jo **"The Living Desert"** pripažintas geriausiu kultūrinių filmu. Kiti laimėjimai jam atiteko už pieštus ir kitokius trumpus filmus.

Jb

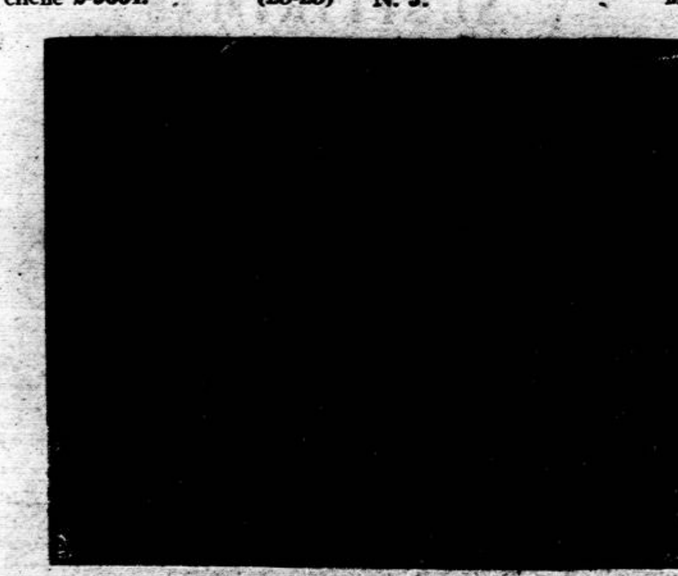

LAIVYNO tyrinėjimų Washingtono laboratorijoj radijo bangų teleskopo medinis modelis. Aparatas pradės veikti vasarą ir juo tyrinės radijo bangas, atsiunčiamas iš saulės ir kitų planetų.

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, bemiegės, karščiavimų, ligąsčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.